

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Základní škola Pardubice – Svítkov, Školní 748

Obsah

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	6
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
VYBAVENÍ ŠKOLY:	7
CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU:	7
CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ:	8
ČINNOST ŠKOLY:	8
ZÁJMOVÁ ČINNOST:	8
SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY:	9
DLOUHODOBÉ PROJEKTY:	9
AUTOEVALUACE ŠKOLY	9
ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	11
CO PODPORUJEME A ROZVÍJÍME:	11
VÝUKA A VÝCHOVA	11
VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	12
KOMPETENCE K UČENÍ	12
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	12
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	12
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	12
KOMPETENCE OBČANSKÉ	12
KOMPETENCE PRACOVNÍ	13
ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	14
ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMORÁDNĚ NADANÝCH	15
ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	16
PRŮŘEZOVÉ TÉMA Č. 1 – OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	16
PRŮŘEZOVÉ TÉMA Č. 2 – VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	17
PRŮŘEZOVÉ TÉMA Č. 3 – VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	18
PRŮŘEZOVÉ TÉMA Č. 4 – MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	19
PRŮŘEZOVÉ TÉMA Č. 5 – ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	20
PRŮŘEZOVÉ TÉMA Č. 6 – MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	21
UČEBNÍ PLÁN 1. STUPNĚ	22
UČEBNÍ PLÁN 2. STUPNĚ	23
POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	24
PŘEHLED VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ A VZDĚLÁVACÍCH OBORŮ	26
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	27
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK	27
Charakteristika předmětu	27
Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 1. ročník	29
Český jazyk – jazyková výchova, 1. ročník	30
Český jazyk – literární výchova, 1. ročník	30
Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 2. ročník	31
Český jazyk – jazyková výchova, 2. ročník	32
Český jazyk – literární výchova, 2. ročník	33
Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 3. ročník	34
Český jazyk – jazyková výchova, 3. ročník	35
Český jazyk – literární výchova, 3. ročník	36

Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 4. ročník	37
Český jazyk – jazyková výchova, 4. ročník	38
Český jazyk – literární výchova, 4. ročník	39
Český jazyk - komunikační a slohová výchova, 5. ročník	40
Český jazyk – jazyková výchova, 5. ročník	41
Český jazyk - literární výchova, 5. ročník.....	43
Charakteristika předmětu	44
Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 6. ročník	45
Český jazyk – jazyková výchova, 6. ročník	46
Český jazyk – literární výchova, 6. ročník	47
Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 7. ročník	48
Český jazyk – jazyková výchova, 7. ročník	49
Český jazyk – literární výchova, 7. ročník	49
Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 8. ročník	51
Český jazyk – jazyková výchova, 8. ročník	52
Český jazyk – literární výchova, 8. ročník	53
Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 9. ročník	54
Český jazyk – jazyková výchova, 9. ročník	55
Český jazyk – literární výchova, 9. ročník	56
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK	57
Charakteristika předmětu	57
Anglický jazyk 3. ročník	58
Anglický jazyk 4. ročník	59
Anglický jazyk 5. ročník	60
Charakteristika předmětu	61
Anglický jazyk 6. ročník	62
Anglický jazyk 7. ročník	63
Anglický jazyk 8. ročník	64
Anglický jazyk 9. ročník	65
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: NĚMECKÝ JAZYK	66
Charakteristika předmětu	66
Německý jazyk 7. ročník	67
Německý jazyk 8. ročník	69
Německý jazyk 9. ročník	71
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: RUSKÝ JAZYK	73
Charakteristika předmětu	73
Ruský jazyk, 7. ročník	74
Ruský jazyk, 8. ročník	75
Ruský jazyk, 9. ročník	77
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	79
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA	79
Charakteristika předmětu	79
Matematika 1. ročník	80
Matematika – číslo a početní operace, 2. ročník	81
Matematika – geometrie v rovině a v prostoru, 2. ročník	81
Matematika – číslo a početní operace, 3. ročník	83
Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty, 3. ročník	84
Matematika – geometrie v rovině a v prostoru, 3. ročník	84
Matematika – číslo a početní operace, 4. ročník	85
Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty, 4. ročník	86

Matematika – geometrie v rovině a prostoru, 4. ročník	86
Matematika – nestandardní aplikační úlohy a problémy, 4. ročník	87
Matematika – číslo a početní operace, 5. ročník	88
Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty, 5. ročník	88
Matematika – geometrie v rovině a v prostoru, 5. ročník	89
Matematika – nestandardní aplikační úlohy a problémy, 5. ročník	89
Charakteristika předmětu	90
Matematika 6. ročník.....	91
Matematika 7. ročník.....	93
Matematika 8. ročník.....	94
Matematika 9. ročník.....	97
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE.....	99
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA	99
Charakteristika předmětu	99
Informatika 4. ročník.....	100
Charakteristika předmětu	101
Informatika 6. ročník.....	102
Informatika 7. ročník.....	103
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	104
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRVOUKA	104
Charakteristika předmětu	104
Prvouka 1. ročník	106
Prvouka 2. ročník	109
Prvouka 3. ročník	111
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA.....	115
Charakteristika předmětu	115
Přírodověda 4. ročník	116
Přírodověda 5. ročník	118
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VLASTIVĚDA	121
Charakteristika předmětu	121
Vlastivěda 4. ročník.....	123
Vlastivěda 5. ročník.....	127
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	131
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: DĚJEPIS	131
Charakteristika předmětu	131
Dějepis 6. ročník	132
Dějepis 7. ročník	134
Dějepis 8. ročník	136
Dějepis 9. ročník	138
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST, ČLOVĚK A ZDRAVÍ	140
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI.....	140
Charakteristika předmětu	140
Člověk ve společnosti 6. ročník	142
Člověk ve společnosti 7. ročník	145
Člověk ve společnosti 8. ročník	149
Člověk ve společnosti 9. ročník	153
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	159
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: FYZIKA.....	159
Charakteristika předmětu:	159
Fyzika 6. ročník.....	160

Fyzika 7. ročník.....	163
Fyzika 8. ročník.....	165
Fyzika 9. ročník.....	167
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: CHEMIE	170
Charakteristika předmětu	170
Chemie 8. ročník	171
Chemie 9. ročník	174
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS	176
Charakteristika předmětu	176
Přírodopis 6. ročník	177
Přírodopis 7. ročník	179
Přírodopis 8. ročník	182
Přírodopis 9. ročník	184
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ZEMĚPIS	187
Charakteristika předmětu	187
Zeměpis 6. ročník.....	188
Zeměpis 7. ročník.....	190
Zeměpis 8. ročník.....	192
Zeměpis 9. ročník.....	194
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA.....	197
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA	197
Charakteristika předmětu	197
Hudební výchova 1. – 3. ročník	198
Hudební výchova 4. – 5. ročník	199
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA	201
Charakteristika předmětu	201
Hudební výchova 6. - 7. ročník	202
Hudební výchova 8. – 9. ročník	204
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	206
Charakteristika předmětu:	206
Výtvarná výchova 1. – 3. ročník	208
Výtvarná výchova 4. – 5. ročník	210
Charakteristika předmětu:	212
Výtvarná výchova 6. – 7. ročník	214
Výtvarná výchova 8. – 9. ročník	217
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	220
Charakteristika předmětu:	220
Tělesná výchova 1. – 3. ročník.....	221
Tělesná výchova 4. - 5. ročník	224
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	228
Charakteristika předmětu:	228
Tělesná výchova 6. - 7. ročník	230
Tělesná výchova 8. - 9. ročník	235
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	240
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRAKTICKÉ ČINNOSTI	240
Charakteristika předmětu	240
Praktické činnosti 1. - 3. ročník.....	241
Praktické činnosti 4. - 5. ročník.....	243
Charakteristika předmětu	247
Praktické činnosti 6. ročník.....	248

Praktické činnosti 7. ročník	250
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	251
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA	252
Charakteristika předmětu	252
Cvičení z českého jazyka, 9. ročník	253
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA	254
Charakteristika předmětu	254
Seminář z českého jazyka 9. ročník	255
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: CVIČENÍ Z MATEMATIKY	256
Charakteristika předmětu	256
Cvičení z matematiky 7. ročník.....	257
Cvičení z matematiky 9. ročník.....	258
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: SEMINÁŘ Z MATEMATIKY	259
Charakteristika předmětu	259
Seminář z matematiky 7. ročník.....	260
Seminář z matematiky 9. ročník.....	261
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA (VOLITELNÁ)	262
Charakteristika předmětu	262
Informatika 8. – 9. ročník (volitelná)	263
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRACOVNÍ DOVEDNOSTI	264
Charakteristika předmětu	264
Pracovní dovednosti	265
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: POHYBOVÉ AKTIVITY	267
Charakteristika předmětu:	267
Pohybové aktivity.....	268
PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	270
ZÁSADY HODNOCENÍ PROSPĚCHU ŽÁKŮ	270
Informace o prospěchu a chování.....	270
Hodnocení prospěchu	270
Způsoby hodnocení	270
Kritéria hodnocení.....	272
ZÁSADY HODNOCENÍ CHOVÁNÍ ŽÁKŮ	274
Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:.....	274
POUŽITÉ ZKRATKY.....	275

PŘÍLOHA I.

VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

PŘÍLOHA II.

PLÁN EVVO

Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Údaje o škole:

Název školy	Základní škola Pardubice – Svítkov, Školní 748
Adresa školy	Školní 748, 530 06 Pardubice
Ředitel	Ing. Monika Dobruská
Kontakty:	
Telefon	466 303 273, 603 831 778 466 303 444
E-mail	skola@zssvitkov.cz
Web	www.zssvitkov.cz

Zařazení do sítě škol

IZO	048161144
REDIZO	600096165
IČO	48161144

Zřizovatel

Název	Statutární město Pardubice Magistrát města
Adresa	Pernštýnské náměstí 1, 530 21, Pardubice
Kontakty:	
Telefon	466859111

Platnost dokumentu od:	1. 6. 2016
Účinnost dokumentu od:	1. 9. 2016
Verze:	03/2016

Projednáno Školskou radou dne 1. 6. 2016

Podpis ředitelky školy

Razítko školy

Charakteristika školy

Jsme úplnou základní školou, od prvního do devátého ročníku. Výuka probíhá zpravidla v každém ročníku ve dvou paralelních třídách. Škola je situována v okrajové části Pardubic, je spádová i pro okolní obce Městského obvodu Pardubice VI - Svítkov. Kromě dětí ze Svítkova do školy dojíždějí žáci z Popkovic, Starých Čivic, Lánů na Důlku a Opočínku. V současnosti je kapacita školy 476 žáků.

Vybavení školy:

K výuce využíváme učebny a odborné pracovny (učebnu fyziky a chemie, učebnu informatiky, učebnu dílen, cvičnou kuchyňku, výtvarné výchovy, hudební výchovy, přírodopisu) a tělocvičnu. Odborné učebny jsou součástí kmenových tříd. Součástí školy je školní jídelna.

První stupeň má třídy s pěknou estetickou výzdobou, na které se podílejí žáci. Školní družina má své prostory v upraveném bytě, který se nachází v budově školy. Využívá také v závislosti na podmínkách daného školního roku kmenové učebny prvního stupně. Všechny třídy prvního stupně jsou vybaveny stavitelnými lavicemi, židlemi a novým nábytkem. V učebnách mají děti k dispozici odpočinkový a herní koutek. Některé třídy jsou vybaveny didaktickou technikou.

Na druhém stupni jsou vzhledem k nedostatku prostoru kmenové třídy zároveň odbornými učebnami. Třídy jsou vybaveny repasovanými lavicemi a židlemi, zčásti novým nábytkem. V každé třídě je k dispozici nejméně jedna stavitelná lavice. Odborné pracovny mají nevyhovující prostory, vybavení je zastaralé. V některých učebnách jsou k dispozici interaktivní tabule s příslušenstvím.

Sborovna a kabinety. Máme sborovnu pro 1. a pro 2. stupeň, obě prostorově menší, ale vybavené novým nábytkem a zařízením. Kabinety slouží především pro uložení učebních pomůcek, některé slouží i pro práci učitelů.

Prostory pro volný čas a sport. Škola má k dispozici jednu tělocvičnu, která je využívána pro přímý vzdělávací proces i pro volný čas žáků a pro veřejnost. Ve volném čase mohou děti využívat školní knihovnu. Intenzivně využívána je ve škole keramická dílna, a to při hodinách výtvarné výchovy a při činnosti školní družiny a keramických kroužků.

Součástí školy je prostorný areál školní zahrady s hřištěm, školním pozemkem, skleníkem, naučnou stezkou, přírodní učebnou a odpočinkovým koutem. Sportovní areál je vybavený doskočištěm, běžeckou dráhou, tenisovou stěnou, veřejným hřištěm, dvěma stoly na stolní tenis a hřištěm na minigolf s herními prvky.

Prezentace školy je uskutečňována pomocí webových stránek, článků ve zpravodaji Městského obvodu Pardubice VI - Svítkov, školního zpravodaje a školního časopisu.

Charakteristika pedagogického sboru:

Ve škole pracuje stabilní pedagogický sbor složený z mladých i zkušených pedagogů. Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný. Ve škole pracuje výchovný poradce, školní psycholog, metodik prevence sociálně patologických jevů, ICT koordinátor a koordinátor environmentální výchovy. Metodik prevence sociálně patologických jevů každoročně zpracovává a vyhodnocuje ve spolupráci s ostatními vyučujícími minimální preventivní program.

Všichni učitelé se vzdělávají dle plánu DVPP na základě aktuální nabídky, absolvují školení počítačové gramotnosti, správce sítě se vzdělává k výkonu specializovaných činností – koordinátor ICT. Ve škole pracují dyslektické asistentky. Pedagogové 1. stupně prochází postupně cyklem školení „Tvořivá škola“. Vyučující cizích jazyků se účastní jazykových kurzů. Pedagogický sbor je vzděláván na společných školeních podle potřeby školy a daného školního roku.

Charakteristika žáků:

Prevážnou část žáků tvoří děti ze spádových obcí. Integrujeme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Činnost školy:

Výchovně vzdělávací činnost směřuje k prosazování alternativních a moderních metod práce (prvky činnostního učení, tvořivá škola, prvky zdravé školy, environmentální výchovy, sebehodnocení žáků, podpora tvořivého přístupu k práci jak žáků, tak i pedagogů). Zvýšená péče se věnuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (práce dyslektických asistentek, tvorba PLPP a IVP, práce v jednotlivých předmětech).

Tradicí se stává spolupráce pedagogů a žáků na tvorbě třídních a celoškolských projektů s různým zaměřením (výtvarné, ekologické, historické, zeměpisné a další). Pro výstupy z těchto projektů využíváme prostory školních chodeb a galerii. Každoročně připravujeme „Netradiční zápis dětí do prvních tříd“. Škola je zapojena do sítě M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy), spolupracuje s Ekocentrem Paleta Pardubice a s jeho pobočkou v Oucmanicích.

Každoročně uskutečňujeme výchovně vzdělávací výjezdy: pro druhé až čtvrté ročníky školu v přírodě, pro šesté ročníky osobnostní kurzy, pro sedmé ročníky lyžařský výcvik, pro dva po sobě následující ročníky prvního stupně plavecké kurzy. Odborné exkurze organizujeme především pro žáky druhého stupně.

Pravidelně pořádáme Dny otevřených dveří, akce k Vánocům, Velikonocům, Dnu dětí, konci školního roku a další.

Sportovní akce mají na naší škole dlouholetou tradici. Především jsou to kolektivní hry (florbal, hokejbal, basketbal, vybíjená). Účastníme se soutěží na úrovni okresu i kraje. Škola je členem Asociace školních sportovních klubů a sama pravidelně organizuje okrskové kolo ve vybíjené dívek.

Na škole pracuje Žákovská rada. Její hlavní náplní je spolupráce na organizaci zájmových a společensky prospěšných aktivitách. Organizuje sportovní soutěže, humanitární akce, sběrové dny a vydává školní časopis.

Školní družina se vyznačuje velmi kvalitními, bohatými a různorodými aktivitami. Svou činnost prezentuje pravidelným vystupováním dětí pro zákonné zástupce i veřejnost. Součástí programu je vedení sportovního, výtvarného, tanečního a keramického kroužku. Spolupracuje s dalšími organizacemi na podporu zájmové činnosti dětí.

Zájmová činnost:

Škola nabízí žákům velké množství zájmových kroužků, (nabídka se mění dle podmínek daného školního roku a zájmu dětí) vedených převážně členy pedagogického sboru.

Děti mají možnost navštěvovat ZUŠ (výuku hudebních nástrojů) přímo na škole. Školní hřiště je otevřeno pro veřejnost.

Spolupráce školy s rodiči a jinými subjekty:

Rodiče jsou informováni o dění ve škole na třídních schůzkách, prostřednictvím školního zpravodaje a webových stránek. Rodiče dále mohou využívat stanovených konzultačních hodin s vyučujícími. Na dobré úrovni je spolupráce s výborem SRPDŠ, který organizuje akce pro žáky naší školy a jejich rodiče. Probíhá spolupráce s městskou policií, domy dětí, s PPP, SPC, OSPOD při Magistrátu města Pardubice, s Úřadem práce, s mateřskými školami, středními a vysokými školami. Dále spolupracujeme s Městským obvodem Pardubice VI - Svítkov. V lednu 2006 začala pracovat Školská rada, která se podílí na činnosti školy.

Dlouhodobé projekty:

V současné době se účastníme projektů:

- Projekty vypisované MŠMT (dle aktuální nabídky)
- Aktivní škola
- Živá zahrada
- Ovoce a mléko do škol

Autoevaluace školy

Účelem autoevaluace je postupné hodnocení práce školy, stanovení si vlastních cílů. Ke zkvalitnění práce školy je nutná spolupráce celého týmu učitelského sboru, ostatních pracovníků školy, žáků a jejich zákonných zástupců. Výsledky hodnocení budou přispívat k zlepšení práce školy a budou použity ve výroční zprávě školy.

Využíváme:

Stanovení dlouhodobých cílů školy:

A. Vzdělávací cíle

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a toto aplikovat v praxi
- zlepšovat školní hodnocení žáků
- provést alespoň jednou za dva roky dotazníkové šetření a vyvodit z něj opatření

B. Výchovné cíle

- pomáhat žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- motivovat nadané žáky
- překonávat stereotypní způsoby myšlení (společnost se vyvíjí a s ní žák i učitel)
- vytvářet přátelské klima (spolupráce, tolerance, ohleduplnost)
- vytvářet postoje k formování osobnostních rysů a mravních vlastností
- vychovávat žáky k sounáležitosti se školou, vzbuzovat zájem žáků reprezentovat školu

C. Cíle v řídicí činnosti školy

- sladit strategické a koncepční cíle, záměry a plány školy
- přenést zpracování veškeré agendy na PC

- rozšířit vzdělávací nabídku o volitelné předměty
- hospitacemi ověřovat, jak učitelé používají moderní metody a kooperativní formy práce

D. Cíle v oblasti personální

- dosažení plné aprobovanosti
- dosažení plné kvalifikace pedagogických pracovníků
- zvýšit stabilitu pedagogického sboru

E. Cíle v oblasti pracovních a vzdělávacích podmínek pedagogů

- pečovat o majetek školy
- zvyšovat vybavenost školy (inventář, učební pomůcky, informační a komunikační technologie, pracovní a ochranné pomůcky, ...)
- zlepšovat pracovní prostředí
- plánovat a navrhnout zřizovateli investiční výstavbu a poté realizovat

F. Cíle v oblasti kontrolní činnosti

- pokrýt kontrolní činností všechny funkce školy
- nastavit a ověřovat evaluační systém školy
- kontrolou zachytit nedostatky a přijímat opatření k nápravě

Oblasti autoevaluace:

1. Podmínky ke vzdělávání (materiální podmínky, klima)
2. Průběh vzdělávání (metody práce, individualizace)
3. Podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků a rodičů na vzdělávání (klima, individualizace)
4. Výsledky vzdělávání žáků (prezentace školy, sebehodnocení, testování)
5. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP (pedagogičtí pracovníci)

Nástroje autoevaluace:

- rozbor dokumentace
- rozbor prací žáků
- záznam hospitace
- záznamy v třídních knihách (TK)
- rozhovory
- pozorování
- dotazníky
- výsledky testů
- výsledky soutěží
- záznamy z pedagogicko-psychologické poradny (PPP)
- záznamy písemného sebehodnocení
- portfolia
- rozbor www stránek
- fotodokumentace
- schránka důvěry
- školní noviny

Zaměření školy

Co podporujeme a rozvíjíme:

Škola je místo, kde se žák nejen vzdělává, ale má také mnoho pozitivních prožitků. Chceme, aby děti do školy chodily rády, mohly otevřeně vyjadřovat své názory, naučily se respektovat názory druhých.

Naším cílem je:

- zavádění efektivních metod – skupinovým, kooperativním a projektovým vyučováním vést žáky k aktivnímu přístupu k práci
- vytrvale působit na žáky – podporovat u žáků kladné charakterové vlastnosti (skromnost, slušnost, úctu, pravdomluvnost, upřímnost), podílet se na vytváření kultivovaného chování žáků
- vést žáky k respektování společně dohodnutých pravidel, na jejichž vytváření se sami podílejí
- zapojovat žáky do dění školy v rámci žákovské rady
- vytvářet partnerské vztahy mezi učitelem, žákem a jeho zákonnými zástupci, které jsou rozvíjeny na základě vzájemné důvěry
- společně s žáky vytvářet estetické prostředí a vést děti k respektování vlastní práce i práce druhých, uznávání společně vytvořených hodnot

Výuka a výchova

Hlavním cílem je utvořit takový systém výuky, který by vyhovoval každému dítěti bez rozdílu nadání.

Další cíle:

- dovednosti a znalosti zaměřit na využití v praktickém životě
- motivovat žáky k celoživotnímu vzdělávání
- vést žáky k využívání různých informačních zdrojů, vyhledávat a zpracovávat informace, pracovat s textem
- respektovat individuální přístup k žákům
- podporovat různé druhy nadání žáků (nejen intelektuální ale i pohybové, estetické, manuální, hudební)
- rozšiřovat nabídku volitelných předmětů
- rozvíjet výuku cizích jazyků
- podporovat výchovu ke zdravému životnímu stylu (sportováním a zájmovou činností)
- zapojit žáky do aktivní péče o prostředí školy a její okolí

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učíme děti číst s porozuměním, vyhledávat a zpracovávat informace.

Nabízíme vědomostní a dovednostní soutěže, olympiády.

Zavádíme do výuky aktivní učení.

K dětem se speciálními vzdělávacími potřebami přistupujeme individuálně (PLPP, IVP, samostatná práce, doučování, pomoc dyslektických asistentek, projekty).

Dětem zadáváme zajímavé úlohy, aby získávaly kladný vztah k učení.

Usilujeme o to, aby se každé dítě mohlo při vyučování projevit a získalo pocit úspěchu.

Kompetence k řešení problémů

Při výuce motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života.

Vedeme žáky k řešení problémů různými způsoby, k argumentaci, diskusi, zdůvodňování a obhajobě vlastních myšlenek.

Pracujeme s dětmi na třídních i celoškolních projektech, pomocí kterých děti řeší problémy.

Řešíme problémy s výchovným poradcem a školním psychologem.

Kompetence komunikativní

Učíme žáky vyjadřovat svoje názory a myšlenky a naslouchat druhým.

Ve výuce využíváme různé formy rozhovorů, modelové situace, dramatizace.

Pracujeme s různými zdroji informací (školní knihovna, internet).

Učíme žáky kultivovat svoje písemné projevy např. celoškolní slohové etudy.

Děti vedeme k tomu, aby uměly prezentovat své myšlenky (forma referátů).

Vydáváme školní časopis, ve kterém informujeme o dění ve škole a uveřejňujeme práce žáků.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině.

Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel, na jejichž vytváření se žáci sami podílejí.

Učíme děti sebehodnocení (u žáků prvního stupně využíváme žákovské knížky se sebehodnocením a vytváříme portfolia).

Organizujeme zážitkové kurzy, školy v přírodě, lyžařské kurzy, projekty.

Kompetence občanské

Předcházíme šikaně mezi žáky (Klima třídy, spolupráce se školním psychologem).

Děti mají možnost podílet se na chodu školy prostřednictvím žákovské rady.

Třídíme odpady, pečujeme o životní prostředí v okolí školy.

Zapojujeme se do ekologických projektů.

Účastníme se sportovních soutěží.

Organizujeme sportovní soutěže v rámci školy i soutěže pro žáky jiných škol.

Navštěvujeme výstavy, divadla a koncert.

Organizujeme tematické exkurze a vedeme děti ke společenskému chování a k úctě ke kulturnímu dědictví.

S žáky 2. stupně připravujeme akce pro mladší spolužáky (hrátky na konci školního roku, den dětí, Mikuláš, Noc s Andersenem).

Témata Ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí a Dopravní výchovy ověřujeme v praxi (branné cvičení, pravidelné besedy s Policií ČR a městskou policií).

Žáky seznamujeme prakticky s pravidly silničního provozu na dopravním a školním hřišti (účastní se dopravních soutěží).

Kompetence pracovní

Seznamujeme žáky prakticky s různými druhy lidské činnosti.

Vedeme žáky k manuální zručnosti (práce v dílnách, cvičné kuchyňce a na školním pozemku, laboratorní práce, praktická cvičení a výtvarné projekty).

Učíme žáky bezpečně a hospodárně pracovat s různými materiály, nástroji a vybavením.

Na druhém stupni vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování o jejich budoucím povolání (osobnostní testy, návštěvy středních škol a úřadu práce, vyhledávání informací o budoucím povolání)

Produkty žáků využíváme při další výuce i výzdobě školy.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného ve školském zákoně. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Vyučující tomu přizpůsobují své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami:

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Pro žáky dlouhodobě selhávající sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu PLPP za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Jestliže PLPP nebude účinný, žák bude doporučen k vyšetření ve ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami:

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

IVP V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Výchovný poradce zaznamená vzdělávání dle IVP do matriky.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Tyto žáky je třeba motivovat k rozšíření základních dovedností především v těch vyučovacích předmětech, které prezentují jejich nadání. Tyto žáky vedeme taktně, ale důsledně k respektu k méně nadaným žákům, k ochotě pomáhat slabším a k toleranci.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro nadaného nebo mimořádně nadaného žáka. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a vyučující. Obsahuje popis nadání žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka ŠPZ poskytne.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka:

IVP mimořádně nadaného žáka vychází ze ŠVP školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a ŠPZ. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Začlenění průřezových témat

Průřezové téma č. 1 – Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma		Ročník									Poznámka
		1. stupeň					2. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání								ČvS/INT		Tělovýchovné chvíle 1.- 2. ročník Zdravé zuby 3. ročník Školy v přírodě Portfolia - 1. stupeň Sebehodnocení
	Sebepoznání a sebepojetí								ČvS/INT		
	Seberegulace a sebeorganizace								ČvS/INT		
	Psychohygiena									ČvS/INT	
	Kreativita					Vv/INT		Hv/INT	Vv/INT Hv/INT	Hv/INT	
Sociální rozvoj	Poznávání lidí						ČvS/INT				Celoškolní projekty Školy v přírodě Osobnostní kurzy 6. r. LVVK 7. r. Vytváření pravidel chování ve třídách 1. - 9. ročník
	Mezilidské vztahy	Prv/INT								ČvS/INT	
	Komunikace									ČvS/INT	
	Kooperace a kompetice									Tv/INT	
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti									ČvS/INT	Komunikativní kruh Schránka důvěry
	Hodnoty, postoje, praktická etika									ČvS/INT	

Průřezové téma č. 2 – Výchova demokratického občana

Průřezové téma	Ročník									Poznámka
	1. stupeň				2. stupeň					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Občanská společnost a škola	p	p	p	p	p	p	p Vv/INT	p	p	Žákovská rada Sportovní soutěže
Občan, občanská společnost a stát					VI/INT		ČvS/INT			OČMU - 1.- 9. ročník Humanitární akce
Formy participace občanů v politickém životě							ČvS/INT			
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování									ČvS/INT	Vytváření pravidel chování ve třídách 1. - 9. ročník

Průřezové téma č. 3 – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma	Ročník									Poznámka
	1. stupeň				2. stupeň					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Evropa a svět nás zajímá					VI/INT			D/INT		
Objevujeme Evropu a svět								Z/INT		
Jsme Evropané							D/INT	Z/INT		

Průřezové téma č. 4 – Multikulturní výchova

Průřezové téma	Ročník									Poznámka
	1. stupeň					2. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Kulturní diference						Vv/INT				
Lidské vztahy	p	p	p Prv/INT	p	p	ČvS/INT	p	p	p	Prolíná životem školy Výroba přáníček, dárků
Etnický původ									D/INT	
Multikulturalita									Aj/INT	
Princip sociálního smíru a solidarity								ČvS/INT		

Průřezové téma č. 5 – Environmentální výchova

Průřezové téma	Ročník									Poznámka
	1. stupeň				2. stupeň					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Ekosystémy				Přv/INT		Př/INT				Ekologické pobyty (Školy v přírodě)
Základní podmínky života					Přv/INT				Př/INT	Ekologické pobyty (Školy v přírodě)
Lidské aktivity a problémy životního prostředí								Ch/INT	Př/INT	Sběrové dny Třídění odpadů Ekologické pobyty (Školy v přírodě)
Vztah člověka k prostředí								Fy/INT		Úklid v okolí školy a třídění odpadů Ekologické pobyty (Školy v přírodě)

Průřezové téma č. 6 – Mediální výchova

Průřezové téma	Ročník								Poznámka	
	1. stupeň				2. stupeň					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					Čj/INT	ČvS/INT				
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality							ČvS/INT			
Stavba mediálních sdělení									Čj/INT	Slohové etudy
Vnímání autora mediálních sdělení									ČvS/INT	
Fungování a vliv médií ve společnosti									ČvS/INT	
Tvorba mediálních sdělení					Čj/INT (rozlučení s 1. stupněm - ŠN)				Vv/INT Čj /INT	Školní noviny (ŠN) Almanach
Práce v realizačním týmu					Čj/INT (ŠN)				Čj/INT	Školní noviny (ŠN) Zápis do 1. tříd Almanach

Učební plán 1. stupně

1. – 5. ročník

Celkem povinně hodin		19+1	19+3	23+1	22+4	21+5	118	
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	součet	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8+1	7+2	7+1	5+2	6+2	33+8	44+6
	Cizí jazyk (Aj)	-	-	3	3	3	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	3+2	3+2	20+4	
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	1	-	1	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	6	12+2
	Vlastivěda	-	-	-	2	1+1	3+1	
	Přírodověda	-	-	-	1+1	2	3+1	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12+2
	Výtvarná výchova	1	1+1	1+1	2	2	7+2	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	
Disponibilní čas. dotace		1	3	2	5	5	16	

Učební plán 2. stupně

6. – 9. ročník

Celkem povinně hodin		25+3	27+3D+1	27+3D+2	25+4D+3	122	
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Součet	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a lit.	4	4	4+1	3+1	15+2	35+4
	Cizí jazyk (Aj)	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk (Nj, Rj)	-	2	2	2	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4+1	3+1	15+2	
Informační a komunikační technologie	Informatika	0+1	1	-	-	1+1	
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	13*
	Člověk ve společnosti	1	1	1	2	5	
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	1+1	2	2	6+2	21+7
	Chemie	-	-	2	2	4	
	Přírodopis	1+1	2	2	1+1	6+2	
	Zeměpis	2	1+1	1+1	1+1	5+3	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8*
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	2	1	-	-	3	
Disponibilní čas. dotace		3	2+1vol.	3+2vol.	4+3vol.	18	

*Spojení učebních oborů Výchova ke zdraví a Výchova k občanství (viz poznámky k učebnímu plánu)

Volitelné předměty – nabídka

6. – 9. ročník

Předmět	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Cvičení z českého jazyka				x/p
Seminář z českého jazyka				x
Cvičení z matematiky		x/p		x/p
Seminář z matematiky		x		x
Informatika			x/p	x/p
Pracovní dovednosti			x/p	x/p
Pohybové aktivity			x/p	x/p

Poznámka:

Nabídku volitelných předmětů i jejich časovou dotaci uzpůsobujeme dle podmínek daného školního roku.

x – je možnost učit předmět v daném ročníku

p – je možnost učit předmět v daném ročníku pro žáky s IVP pro LMP od 3. stupně

Poznámky k učebnímu plánu

1. stupeň

Navýšení hodinových dotací u jednotlivých předmětů z disponibilní časové dotace uvádíme v tabulce učebních plánů pro 1. stupeň.

Průřezová témata jsou integrována do vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů. Navíc jsou plněna formou třídních a školních projektů, při pobytových programech (škola v přírodě) a interaktivních pořadech pro žáky.

Výchova ke zdraví je integrována do předmětů prvouka, přírodověda a tělesná výchova. V rámci tělesné výchovy každoročně uskutečňujeme pro dva po sobě následující ročníky prvního stupně plavecké kurzy.

Dopravní výchova je začleněna do předmětů praktické činnosti, prvouka, vlastivěda, přírodověda a tělesná výchova. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí je začleněna do předmětů praktické činnosti, prvouka, přírodověda a tělesná výchova.

2. stupeň

Navýšení hodinových dotací u jednotlivých předmětů z disponibilní časové dotace uvádíme v tabulce učebních plánů pro 2. stupeň. Další část disponibilní časové dotace je čerpána pro volitelné předměty. Každý školní rok vybíráme z nabídky volitelných předmětů podle zaměření a počtu žáků. Volitelný předmět bude vyučován při zájmu minimálně sedmi žáků. Volitelné předměty je možné dále rozšiřovat a upravovat. Výuka některých předmětů může probíhat spojováním skupin dětí z různých tříd i ročníků. Podrobnosti uvádíme v charakteristikách předmětů.

Průřezová témata jsou integrována do vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů. Navíc jsou plněna formou třídních a školních projektů, při pobytových programech (osobnostní kurz) a interaktivních pořadech pro žáky.

Vzdělávací obory Výchova k občanství a Výchova ke zdraví jsou spojeny do předmětu člověk ve společnosti (celková časová dotace 5 hodin). Tematický okruh Svět práce je integrován do předmětu člověk ve společnosti. Podrobnosti uvádíme v charakteristice předmětu. V rámci tělesné výchovy uskutečňujeme pro sedmé ročníky nepovinný lyžařský výcvik.

Dopravní výchova je začleněna do předmětů člověk ve společnosti, praktické činnosti a tělesná výchova. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí je začleněna do předmětů člověk ve společnosti, praktické činnosti, přírodopis, zeměpis, fyzika a chemie. Výchova ke zdraví je integrována do předmětů člověk ve společnosti a tělesná výchova.

Odlišná organizační forma výuky:

Výtvarná výchova: 8. a 9. ročník – možnost výuky ve dvouhodinových blocích jedenkrát za 14 dní

Praktické činnosti: 7. ročník – možnost výuky ve dvouhodinových blocích jedenkrát za 14 dní

Poznámky ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními je možné využít disponibilní časovou dotaci v ŠVP k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče. Disponibilní časovou dotaci je také možné využít k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena ŠPZ a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle školského zákona jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk

Přehled vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je v RVP ZV rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory:

1. Jazyk a jazyková komunikace -	Český jazyk Anglický jazyk Další cizí jazyk – Německý jazyk Ruský jazyk
2. Matematika a její aplikace -	Matematika
3. Informační a komunikační technologie -	Informatika
4. Člověk a jeho svět -	Prvouka Přírodověda Vlastivěda
5. Člověk a společnost -	Dějepis Člověk ve společnosti
6. Člověk a příroda -	Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis
7. Umění a kultura -	Hudební výchova Výtvarná výchova
8. Člověk a zdraví -	Tělesná výchova
9. Člověk a svět práce -	Praktické činnosti
Volitelné předměty -	Cvičení z českého jazyka Seminář z českého jazyka Cvičení z matematiky Seminář z matematiky Informatika Pracovní dovednosti Pohybové aktivity

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět český jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Předmět je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci v 1. a 2. ročníku 9 hodin týdně, ve 3. ročníku 8 hodin týdně, ve 4. ročníku 7 hodin týdně a v 5. ročníku 8 týdně.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu.

Získané vědomosti a dovednosti jsou předpokladem pro celoživotní vzdělávání, jsou nástrojem k získávání informací, ale i předmětem poznávání. Školní výstupy směřují k naplnění standardů českého jazyka pro 1. stupeň základního vzdělávání.

Mluvená i písemná podoba českého jazyka umožňuje poznávat společensko-kulturní vývoj lidské společnosti, rozvíjí mezilidskou komunikaci.

Obsah vzdělávacího oboru Český jazyk má komplexní charakter, je rozdělen do tří složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, psát, formulovat a sdělovat své myšlenky a prožitky.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím vhodné četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulují vlastní názory a cíle. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky.

Český jazyk zahrnuje tato průřezová témata:

Mediální výchova

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – 5. ročník
- tvorba mediálních sdělení – 5. ročník, rozloučení s prvním stupněm – školní časopis
- práce v realizačním týmu – 5. ročník – školní časopis

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu český jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, díky kterým žák:

Kompetence k učení:

- aktivně se zapojuje do činnostního učení
- učí se číst s porozuměním
- vyhledává a zpracovává informace, pracuje samostatně
- na základě řešení zajímavých úloh získává kladný vztah k učení a zažívá pocit úspěchu (individuální přístup k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a k dětem nadaným)

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje svoje názory
- dokáže naslouchat druhým
- učí se prezentovat svoje myšlenky
- používá souvislý písemný projev

Kompetence sociální a personální:

- učí se spolupracovat ve skupinách
- dodržuje dohodnutá pravidla soužití
- učí se sebehodnocení

Kompetence občanské:

- učí se předcházet šikaně
- využívá schránku důvěry
- učí se řešit problémy v třídním kolektivu

Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 1. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Čte nahlas jednoduchý text. Vázavě spojuje slabiky, slova s předložkami a víceslabičná slova.	Vhodné texty Praktické čtení Péče o čtení s porozuměním	Prv, Vv, M	
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	Správně vyslovuje všechny hlásky.	Rytmizace říkadel Pohádkové hry		Spolupráce s logopedem Komunikativní kruh
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Sdělí krátkou zprávu, vypráví pohádku, přednáší básničky.	Vyprávění pohádek Zážitkové vyprávění Jednoduché texty Dramatizace	Vv	Sebehodnocení
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Správně sedí a drží psací potřeby - praváci i leváci. Píše přehledně a čitelně.	Uvolňovací cviky, držení psacího náčiní, opis, přepis		Portfolio
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	Zvládá psací abecedu mimo písmen X, W, Q, ve větší velikosti a liniatuře. Píše základní číslice. Rozlišuje psací a tiskací písmena.	Opis, přepis, diktát písmen, jednoduchých slov a vět, číslic	M, Prv, Vv	

Český jazyk – jazyková výchova, 1. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Člení slabiky a krátká slova na hlásky. Pozná hlásky a dvojhásky. Rozpozná rozdíl mezi slabikou a slovem.	Čtení písmen, slabik, slov, vět Písmenkové pohádky Jednoduché texty Rytmiizace říkadél	Hv	
Odůvodňuje a píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Napíše jednoduchá vlastní jména a jednoduché věty s dopomocí učitele. Umí se podepsat.	Opis, přepis		

Český jazyk – literární výchova, 1. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempem literární texty přiměřené věku.	Přednese z paměti říkadlo nebo krátkou báseň.	Didaktické hry Dramatizace		
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Rozliší pohádku od poezie.	Práce s dětskou knihou Jednoduché texty		školní knihovna
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností.	Určí hlavní postavy, odlišuje dobro a zlo, zařadí postavu do správné pohádky, domýšlí příběh.	Dramatizace Práce s rýmem Ilustrace k příběhu	Vv	

Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 2. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Rozumí obsahu čteného textu. Čte kratší jednodušší texty.	Čtení jako zdroj informací (jednoduché zprávy, zadání u cvičení).	M – slovní úlohy Prv	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Chápe obsah písemných a mluvených textů.			
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Umí komunikovat se spolužáky a učiteli.	Komunikační kruh		
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	Používá správnou výslovnost.	Říkanky, básničky, rozpočítávadla, písničky	Hv	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Vypráví vlastní zážitky. Převypráví jednoduché a krátké texty.	Komunikační kruh Vyprávění		
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Sedí správně při psaní. Používá vhodně psací náčiní.	Technika psaní Opis a přepis textu	M, Prv	Písanky
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	Píše všechna písmena abecedy i číslice. Vytvoří slova i věty správným spojením písmen.			
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Popíše vlastními slovy jednoduchý příběh v časové posloupnosti.	Popis	Prv	

Český jazyk – jazyková výchova, 2. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Rozezná krátké a dlouhé samohlásky ve slabikách. Používá ve slovech správně u-ú-ů.	Hláskování – výslovnost a psaní samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	Hv	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	Určí významy slov. Rozliší slova nadřazená, podřazená, souřadná. Vytvoří slova protikladná, souznačná.	Nauka o slově, význam slov	Prv	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	Vyjmenuje a pozná vybrané slovní druhy.	Podstatná jména Slovesa Předložky	Pč	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	Určí základní druhy vět.	Věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací		
Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ů/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Vyjmenuje tvrdé a měkké souhlásky. Píše a odůvodňuje i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. Používá velké písmeno na začátku věty a v typických vlastních jménech. Píše správně ě v typických slovech se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě.	Pravopis	M Prv	

Český jazyk – literární výchova, 2. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Naučí se z paměti básničku a reprodukuje ji. Čte kratší texty s porozuměním.	Poslech, čtení a přednes		
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Vyjadřuje vlastními slovy obsah textu a jednání hlavních postav. Odpovídá na otázky učitele související s textem.	Zážitkové čtení a naslouchání		
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.		Základní literární pojmy a práce s nimi - rozpočítávadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka	Vv	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.				

Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 3. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Zvládá plynulé čtení textů a rozumí jejich obsahu.	Vhodné texty, technika čtení	Prv	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Přečte a řeší jednotlivé úkoly v učebnicích, pracovních sešitech i pokyny od učitele.	Zadání u cvičení, čtení jako zdroj informací, vyhledávání a zaznamenávání informací	Prv	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Dodržuje pravidla slušného chování ve škole i ve společnosti.	Dramatizace, scénky ze života, krátké literární příběhy	Vv	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	Dbá při čtení na správnou reprodukci textu, recituje básně s vhodným frázováním.	Básně, říkadla, hry		
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Vyjádří vlastními slovy své potřeby a zážitky.	Pantomima, dramatizace, scénky		
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Vypráví zážitky ze svého života.	Pohádky, příběhy		
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Drží správně psací potřeby, sedí rovně na celé ploše židličky, dodržuje správný sklon sešitu.	Uvolňovací cviky, opis x přepis	Tv	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Napíše krátký dopis, sdělení, pozdrav, blahopřání.	Jednoduchá slohová cvičení na dané téma	Vv	Slohové etudy

Český jazyk – jazyková výchova, 3. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená i podřazená, vyhledává v textu příbuzná slova.	Zařadí slova podle významu, vyhledá slova nadřazená, podřazená a příbuzná.	Nauka o slově		
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost.	Vysvětlí a rozdělí slova podle významu.	Nauka o slově - význam slov		
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	Najde a určí slovní druhy v základním tvaru (kromě zájmen a příslovcí).	Slovní druhy - tvarosloví	Vv	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	Vyjadřuje se gramaticky správně.	Slovní druhy-podstatná jména, přídavná jména, slovesa		
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	Tvoří jednoduchá souvětí.	Skladba, souvětí a jeho stavba	Prv, M	
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Osvojí si psaní i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a ve slovech příbuzných.	Vyjmenovaná slova		
	Píše správně dě, tě, ně, ú, ů.	Pravopis	Prv	

Český jazyk – literární výchova, 3. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Přečte, zapamatuje si a odrecituje daný text.	Poezie		
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Vyjádří vlastními slovy pocity z přečteného textu.	Naslouchání a zážitkové čtení	Vv, Prv	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Vyhledává a charakterizuje hlavní postavy, orientuje se v textu.	Pohádky, příběhy, bajky, vypravování	Vv, Pč	

Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 4. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Čte nahlas i potichu. Rozumí přečtenému textu.	Četba vhodných textů a jejich rozbor		
Rozlišuje podstatné i okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	Vybere z textu základní informace. Zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu.			
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	Samostatně dokončí započatý příběh.			
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Chápe sdělené informace a umí je převyprávět.			
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Vede správně rozhovor, telefonuje, sestaví vzkaz.	Rozhovor Telefonování Vzkaz		
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	Vyjadřuje se se správnou intonací a mimikou.	Technika čtení Dramatizace čteného textu		
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace.	Rozvíjí kultivovaný písemný i ústní projev.	Komunikační situace		
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Pozná a píše jednoduché žánry písemného projevu.	Dopis, popis, vyprávění Vyplňování jednoduchých tiskopisů		Slohové etudy
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.	Vypráví příběh s dodržением časové posloupnosti.	Vyprávění		

Český jazyk – jazyková výchova, 4. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	Určí slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma a antonyma, slova nadřazená, podřazená a souřadná.	Nauka o slově – o významu slov		
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	Rozlišuje mezi slovy spisovnými a nespisovnými. Určí slova citově zbarvená.	Nauka o slově – o významu slov		
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	Najde slovní základ (kořen). Oddělí část předponovou a příponovou. Jmenuje slova příbuzná. Rozlišuje předložku a předponu. Píše správně slova se skupinou hlásek bě/bje, pě, vě/vje.	Nauka o slově – stavba slova		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	Používá pravidlo o vyjmenovaných slovech.	Vyjmenovaná slova		
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Určí slovní druhy. Rozliší slova ohebná a neohebná. Určí rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen. Dokáže podstatné jméno podle vzoru skloňovat. Rozliší sloveso v určitém tvaru a infinitiv. Pozná sloveso zvrtné. Určí osobu, číslo a čas. Časuje slovesa ve všech časech	Tvarosloví – slovní druhy Tvarosloví – podstatná jména Tvarosloví - slovesa		

Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	Najde základní skladební dvojici. Určí několikanásobný podmět. Pozná podmět nevyjádřený, všeobecný.	Skladba – stavba věty - podmět a přísudek		
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	Rozliší mezi větou jednoduchou a souvětím. Určí počet vět v souvětí. Z vět jednoduchých vytvoří souvětí. Sestaví souvětí podle větného vzorce a naopak.	Skladba – souvětí a jeho stavba		
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	Najde spojovací výraz v souvětí. Nahradí spojovací výraz jiným stejného významu.	Skladba – souvětí a jeho stavba		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Naučí se používat pravidlo pro shodu přísudku s podmětem.	Skladba – shoda přísudku s podmětem		

Český jazyk – literární výchova, 4. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Vyjádřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Vyjádří své dojmy z četby. Vytvoří krátký zápis.	Vybrané texty a jejich rozbor	Vlastivěda Přírodověda	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	Rozumí čtenému textu a umí ho volně převyprávět. Přednáší vhodné literární texty z paměti. Vybere z textu podstatné informace. Vypráví krátký příběh na dané téma.			
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	Pozná rozdíl mezi literaturou krásnou a naučnou.			
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Seznámí se se základními literárními druhy a žánry.	Poezie, próza		

Český jazyk - komunikační a slohová výchova, 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Čte s porozuměním nahlas i potichu přiměřeně náročné texty.	Vhodné texty a jejich rozbor	Literární výchova	
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	Samostatně dokončí započatý příběh.	Vhodné texty a jejich rozbor		
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a pamatuje si z něj podstatná fakta.	Chápe sdělené informace a dovede je reprodukovat.	Písemný projev		
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Vede správně rozhovor, telefonuje, sestaví vzkaz.	Rozhovor Telefonování Vzkaz		
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě.	Tvorba reklamy	PT MeV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	Vyhledá v textu základní informace. Zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu.			
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	Vyjadřuje se se správnou intonací a mimikou.	Technika čtení Dramatizace čteného textu		
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace.	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace.	Komunikační situace	PT MeV (tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu)	Školní noviny Slohové etudy
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Pozná a píše jednoduché žánry písemného projevu.	Dopis, popis, vzkaz, vyprávění Blahopřání, pozvánka Tiskopisy		

Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	Sestaví osnovu. Vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	Vypravování		

Český jazyk – jazyková výchova, 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného významu a slova vícevýznamová.	Určí slova jednoznačná a mnohoznačná. Určí synonyma a antonyma. Slova nadřazená, podřazená a souřadná.	Nauka o slově – o významu slov		
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	Určí slovní základ (kořen), část předponovou, příponovou a koncovku. Používá předložky s, z. Píše správně předpony s-, z-, vz-. Píše správně slova se skupinou souhlásek bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně.	Nauka o slově – stavba slova		
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	Rozlišuje mezi slovy spisovnými a nespisovnými. Určí slova citově zabarvená.			
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	Pozná v textu vyjmenovaná slova. Najde příbuznost slova se slovem vyjmenovaným.	Vyjmenovaná slova		

Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Dokáže určit slovní druhy. Rozliší slova ohebná a neohebná. Určí pád, číslo a rod podstatných jmen. Skloňuje podstatná jména podle vzorů. Píše správně koncovky podstatných jmen. Vyhledává přídavná jména. Rozlišuje druhy přídavných jmen. Píše správně koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých. Určuje mluvnické kategorie sloves (+ způsob). Rozlišuje druhy zájmen. Určí zájmena osobní. Rozlišuje druhy číslovek. Skloňuje číslovky základní.	Tvarosloví – slovní druhy Tvarosloví – podstatná jména Tvarosloví – přídavná jména Tvarosloví – slovesa Tvarosloví – zájmena Tvarosloví – číslovky		Komunikativní kruh
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	Určí základní skladební dvojici. Pozná podmět několikanásobný, nevyjádřený, všeobecný.	Skladba – stavba věty - podmět a přísudek		
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	Rozliší mezi větou jednoduchou a souvětím. Hledá počet vět v souvětí. Z vět jednoduchých vytvoří souvětí. Sestaví souvětí podle větného vzorce a naopak.	Skladba – souvětí a jeho stavba	PT MeV (tvorba mediálních sdělení)	Školní noviny
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	Vyhledá spojovací výraz v souvětí. Nahradí spojovací výraz jiným stejného významu.	Skladba – souvětí a jeho stavba		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Používá pravidla pro shodu přísudku s podmětem.	Skladba – shoda přísudku s podmětem		

Český jazyk - literární výchova, 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Vyjádřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Vyjádří své dojmy z četby, zaznamená je a seznamuje s nimi ostatní žáky. Rozumí čtenému textu a volně ho reprodukuje.	Vybrané texty a jejich rozbor	PT MeV (práce v realizačním týmu)	Školní noviny
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	Přednáší vhodné literární texty z paměti. Vybere z textu podstatné informace.			
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	Převypráví krátký příběh na dané téma. Poznává rozdíl mezi literaturou krásnou a naučnou.			
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Poznává základní literární druhy a žánry.	Poezie, próza		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět český jazyk je nástrojem k osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho obou formách – písemné i ústní. Výuka navazuje na znalosti a dovednosti, které žák získal v 1. – 5. ročníku. Předmět je formálně členěn na tři části – jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu. Školní výstupy směřují k naplnění standardů českého jazyka pro 2. stupeň základního vzdělávání.

Časové a organizační vymezení

V 6., 7. a 9. ročníku vyučujeme předmět s časovou dotací 4 hodiny týdně, v 8. ročníku 5 hodin týdně. Výuka literární výchovy je realizována převážně ve školní knihovně. Některá témata jsou realizována formou školních nebo třídních projektů.

Průřezové téma:

Mediální výchova - stavba mediálních sdělení, tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie

Práce v hodinách je pestrým výběrem mnoha různých forem, které učitel stanoví podle složení třídy a celkové situace v kolektivu žáků. Všichni žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za svou práci, k formování vlastních názorů, učí se formulovat otázky a hledat adekvátní odpovědi. Návštěvou kulturních představení učíme žáky kulturnímu chování a vystupování.

Využíváním výše jmenovaných strategií rozvíjíme u žáků klíčové kompetence, které žákům umožňují:

Kompetence k učení:

- vyhledávat a třídit informace, využívat je prakticky
- aktivně si osvojovat mateřský jazyk
- operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí
- zhodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledávat informace vhodné k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řešit problémy; volit vhodné způsoby
- ověřovat prakticky správnost řešení jazykových problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- rozumět různým typům textů a záznamů
- využívat jazyka vhodně v různých situacích

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracovat ve dvojici i ve skupině

Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 6. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	Zhodnotí problém ve čteném nebo slyšeném textu a zaujme osobní postoje.	Zpráva a oznámení – reklamní a propagační texty Výpisek, výtah		
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Vhodně užívá komunikační prostředky v dané komunikační situaci.	Komunikační témata – rozhovor, diskuse, žádost, řečová cvičení Vzkaz, inzerát, objednávka		
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.				
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči.	Učí se kultivovanému mluvenému projevu.	Rétorika		
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Vytvoří osnovu textu a podle ní zpracuje daný slohový útvar.	Vypravování, popis		
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Rozliší dopis úřední a osobní, je schopen formulovat a napsat otevřený dopis podle svých znalostí, zkušeností a dispozic.	Dopis		

Český jazyk – jazyková výchova, 6. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Vyjmenuje slovní druhy, rozdělí na ohebné a neohebné, určí je podle významu ve větě, určí mluvnické kategorie, rozliší konkrétní, abstraktní, obecná, vlastní.	Tvarosloví – slovní druhy		
	Vyhledá daný slovní druh, určí kategorie, zdůvodní pravopis, umí použít v mluveném a psaném textu.	Ohebné slovní druhy		
	Pozná v jednoduché větě základní větné členy a chápe stavbu věty, charakterizuje její základní znaky.	Skladba – podmět a přísudek, rozvíjející větné členy		
	Rozezná větu jednoduchou a souvětí, používá je v daném konkrétním textu.	Věta jednoduchá a souvětí		
	Pozná spodobu znělosti, vysvětlí ji, formuluje rozdíly mezi spisovným jazykem, hovorovou formou a nářečím.	Zvuková stránka jazyka		
	Vymezí základní pojmy, uvede příklady užití spisovného jazyka, vysvětlí, co je to věta, z čeho se skládá.	Rozvrstvení národního jazyka, jazykověda a její složky		
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami.	Používá jazykové příručky, vyhledá slovo, určí význam a kategorie. Orientuje se podle obsahu, rozumí informacím hesel, najde poučení o pravopisných jevech.	Jazykové příručky		

Český jazyk – literární výchova, 6. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Reprodukuje text, odpoví na navodné otázky. Chápe význam užitého spisovného jazyka, význam použití nespisovné vrstvy.	Bájná vyprávění, mýty, pověsti		
	Na textech s přírodní tematikou vnímá lidské postoje a ovlivňování přírody, cenu přátelství člověka se zvířetem, svými slovy zhodnotí tyto vztahy a popíše jejich význam.	Člověk a příroda	Př	
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	Rozliší podle daného textu nejvýznamnější autory dobrodružné literatury, jmenuje základní znaky.	Dobrodružná literatura	D	
	Na základě četby vysvětlí záměr autora.	V krajině fantazie		
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	Reprodukuje obsah díla, vyjádří na ně svůj názor.	Divadelní a filmové představení		
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	Seznámí se s ukázkami humorné literatury, podle předlohy se snaží vytvořit vlastní text (dvojverší, slovo, kratší text).	Humor v literatuře		
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	Porovná zpracování jednotlivých témat z hlediska různých autorů, jejich postojů a přístupů.	Láska a přátelství		

Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	Rozliší slohotvorné prostředky v subjektivně zabarveném popisu a líčení.	Líčení		
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Vhodně užívá komunikační prostředky v dané komunikační situaci. Rozliší uměleckou a strukturovanou formu životopisu.	Komunikační témata – rozhovor, diskuse, žádost, řečová cvičení Životopis		
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.				
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči.	Učí se kultivovanému mluvenému projevu.	Rétorika		
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Vytvoří jednoduchý výpisek a výtah.	Výpisky, výtah, referát, výklad – práce s informacemi		
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Vytvoří osnovu textu a podle ní zpracuje daný slohový útvar.	Vypravování, popis Charakteristika		

Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Rozliší dopis úřední a osobní, je schopen formulovat a napsat otevřený dopis podle svých znalostí, zkušeností a dispozic.	Dopis		

Český jazyk – jazyková výchova, 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Spisovně vyslovuje česká běžně užívaná cizí slova.	Definuje slovo, vysvětlí jeho mluvnický a věcný význam. Vysvětlí daný pojem, umí ho použít v textu, rozliší slova domácí a přejatá.	Význam slova – jednoznačná a mnohoznačná, sousloví a rčení, synonyma, homonyma, slova citově zabarvená, termíny		
	Uvede příklady obohacování slovní zásoby.	Nauka o tvoření slov, způsoby obohacování slovní zásoby		
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	Rozliší slova podle významu. Ve větě používá oba druhy slovesného rodu, určí dokonavost slovesa. Neohebné slovní druhy určí a použije je v mluveném i psaném textu.	Tvarosloví - ohebné a neohebné slovní druhy (příslovce)		
	Rozliší v textu druhy vět, pozná základní a rozvíjející větné členy a pojmenuje je. Rozezná druhy vedlejších vět, nahradí vedlejší větu větným členem a naopak.	Skladba – druhy vět, věta jedno a dvojčlenná, rozvíjející větné členy, vedlejší věty		
	Formuluje základní pravidla psaní velkých písmen, vysvětlí pravopis několikaslovných názvů. V textu doplní velké či malé písmeno podle pravidel.	Pravopis		

Český jazyk – literární výchova, 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Reprodukuje text, odpoví na návodné otázky. Chápe význam užitého spisovného jazyka, význam použití nespisovné vrstvy.	Bájná vyprávění, mýty, pověsti		
	Na textech s přírodní tematikou vnímá lidské postoje a ovlivňování přírody, cenu přátelství člověka se zvířetem, svými slovy zhodnotí tyto vztahy a popíše jejich význam.	Člověk a příroda	Př	
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	Rozliší podle daného textu nejvýznamnější autory dobrodružné literatury, jmenuje základní znaky.	Dobrodružná literatura	D	
	Na základě četby vysvětlí záměr autora.	V krajině fantazie		
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	Reprodukuje obsah díla, vyjádří na ně svůj názor.	Divadelní a filmové představení		
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	Seznámí se s ukázkami humorné literatury, podle předlohy se snaží vytvořit vlastní text (dvojverší, slovo, kratší text).	Humor v literatuře		
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	Porovná zpracování jednotlivých témat z hlediska různých autorů, jejich postojů a přístupů.	Láska a přátelství		

Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 8. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	Zhodnotí problém ve čteném nebo slyšeném textu a zaujme osobní postoje.	Úvaha		
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	Rozliší slohotvorné prostředky v subjektivně zabarveném popisu a líčení.	Líčení		
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Vhodně užívá komunikační prostředky v dané komunikační situaci.	Komunikační témata – rozhovor, diskuse, žádost, řečová cvičení		
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Rozliší uměleckou a strukturovanou formu životopisu.	Životopis		
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči.	Učí se kultivovanému mluvenému projevu.	Rétorika		
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Vytvoří jednoduchý výpisek a výtah.	Výpisky, výtah – tvorba referátu, výklad		
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Vytvoří osnovu textu a podle ní zpracuje daný slohový útvar.	Vypravování, popis		

Český jazyk – jazyková výchova, 8. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	Rozliší slovanské jazyky, vysvětlí historii vzniku, na příkladech formuluje rozdíly a podobnosti. Roztřídí útvary českého jazyka a charakterizuje je dle textu.	Obecné výklady o jazyce, slovanské jazyky, útvary jazyka	D	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.	Zná možnosti obohacování slovní zásoby, objasní způsoby tvoření nových slov. Používá cizí slova ve správném tvaru.	Obohacování slovní zásoby Tvarosloví, slova přejatá, cizí vlastní jména, slovesný vid	D, Z, PŘ, F, Ch	
	Zná definice základních pravopisných jevů, vyjádří je vlastními slovy a prakticky je aplikuje v běžném textu.	Pravopis		
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí a vhodně je používá. Pozná druhy vedlejších vět, zeptá se na ně, vysvětlí, jak se v souvětí věty spojují, graficky je znázorní a zdůvodní interpunkci.	Skladba – věta jednoduchá a souvětí, druhy vedlejších vět, významové poměry, druhy souvětí, spojovací výrazy, interpunkce ve větě		
	Rozlišuje složitější souvětí, v návaznosti na jeho stavbu zdůvodní interpunkci.	Skladba – stavba vět, věta jednoduchá a souvětí, druhy souvětí, interpunkce v souvětí, textová stavba		

Český jazyk – literární výchova, 8. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	Reprodukuje obsah díla, vyjádří na ně svůj názor.	Divadelní a filmové představení		
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkce, uvede jejich výrazné představitele.	Zařadí do historického vývoje základní díla, rozliší žánr, posoudí význam a uvede význačné představitele.	Nejstarší literatura Středověká literatura Literatura 19. století Současná literatura		
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Rozliší základní způsoby literárního zpracování, uvede směry a nejvýznamnější představitele.	Poezie, próza, drama		
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	Vyjádří názor a snaží se o zhodnocení literární předlohy a filmového či dramatického zpracování stejného námětu.	Sci-fi literatura Příběhy všedního života	Př	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Rozumí členění knih v knihovnách, vyhledá informaci o knize či autorovi ve slovníku, na internetu, CD.	Příběhy všedního života		

Český jazyk – komunikační a slohová výchova, 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	Zhodnotí problém ve čteném nebo slyšeném textu a zaujme osobní postoje.	Úvaha	PT MeV (stavba mediálních sdělení)	Slohové etudy
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	Nenechá se zmást reklamním textem v médiích, obhájí svůj názor a stanovisko.	Publicistický styl	PT MeV (práce v realizačním týmu)	Almanach
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Vhodně užívá komunikační prostředky v dané komunikační situaci.	Komunikační témata – rozhovor, diskuse, žádost, řečová cvičení		
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Rozliší uměleckou a strukturovanou formu životopisu.	Životopis		
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči.	Učí se kultivovanému mluvenému projevu.	Rétorika		
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	Zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace.	Diskuse		
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Vytvoří jednoduchý výpisek a výtah.	Výpisky, výtah, referát, výklad		
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Rozliší dopis úřední a osobní, je schopen formulovat a napsat otevřený dopis podle svých znalostí, zkušeností a dispozic.	Otevřený dopis	PT MeV (tvorba mediálních sdělení)	Almanach

Český jazyk – jazyková výchova, 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Rozlišuje a na příkladech v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.	Zná možnosti obohacování slovní zásoby, objasní způsoby tvoření nových slov. Používá cizí slova ve správném tvaru.	Obohacování slovní zásoby	D, Z, Př, F, Ch	
	Komunikuje spisovným jazykem včetně přejetých slov. Zná zásady spisovné výslovnosti.	Zvuková stránka jazyka Obecný výklad o jazyce		
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí a vhodně je používá. Pozná druhy vedlejších vět, zeptá se na ně, vysvětlí, jak se v souvětí věty spojují, graficky je znázorní a zdůvodní interpunkci.	Skladba – věta jednoduchá a souvětí, druhy vedlejších vět, významové poměry, druhy souvětí, spojovací výrazy, interpunkce ve větě		
	Rozlišuje složitější souvětí, v návaznosti na jeho stavbu zdůvodní interpunkci.	Skladba – stavba vět, věta jednoduchá a souvětí, druhy souvětí, interpunkce v souvětí, textová stavba		
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí.	Vysvětlí, jak je slovo utvořeno v souvislosti s daným pravopisným jevem.	Tvoření slov a související pravopisné jevy		
	Pomocí jazykových příruček vysvětlí význam slova.	Význam slova, odborné názvy, stavba slova		
	Orientuje se v tvarosloví, používá obvyklejší cizí vlastní jména, zná základní pravidla psaní velkých písmen.	Tvarosloví – slovní druhy, cizí vlastní jména, psaní velkých písmen		

Český jazyk – literární výchova, 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	Reprodukuje obsah díla, vyjádří na ně svůj názor.	Divadelní a filmové představení		
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkce, uvede jejich výrazné představitele.	Zařadí do historického vývoje základní díla, rozliší žánr, posoudí význam a uvede význačné představitele.	Nejstarší literatura Středověká literatura Literatura 19. století Současná literatura		
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Rozliší základní způsoby literárního zpracování, uvede směry a nejvýznamnější představitele.	Poezie, próza, drama		
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	Vyjádří názor a snaží se o zhodnocení literární předlohy a filmového či dramatického zpracování stejného námětu.	Sci-fi literatura Příběhy všedního života	Př	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Rozumí členění knih v knihovnách, vyhledá informaci o knize či autorovi ve slovníku, na internetu, CD.	Příběhy všedního života		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Předmět anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se od 3. do 5. ročníku tři hodiny týdně.

Předmět anglický jazyk poskytuje předpoklad pro komunikaci žáků v rámci Evropy i světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry mezi lidmi, žáci jej mohou uplatnit v osobním životě i v budoucím povolání. Žáci poznávají odlišnosti v kultuře, historii a ve způsobu života lidí jiných zemí. Učí se vyjadřovat o známých a běžných záležitostech, které se jich bezprostředně týkají.

Výuka jazyka vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (úroveň A1). Orientuje se na základní dovednosti, jimiž jsou poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní. Školní výstupy směřují k naplnění standardů anglického jazyka pro 1. stupeň základního vzdělávání.

Součástí hodnocení je také sebehodnocení žáků a vytváření žákovského portfolia.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, díky kterým žáci:

Kompetence k učení:

- při učení se cizímu jazyku si osvojují základy výslovnosti, pravopisu a slovní zásoby
- prezentují říkanky, písničky, rozhovory, krátké texty

Kompetence komunikativní:

- vyměňují si informace o známých skutečnostech (rozhovory, jednoduchá krátká vyprávění, popis)
- rozvíjí čtení s porozuměním (poslech cizojazyčných rozhovorů, jednoduchých textů a písemný projev)

Kompetence k řešení problémů:

- orientují se v pokynech v učebnicích, vyhledávají informace (dvojjazyčný slovník, internet)
- osvojenou slovní zásobu používají k porozumění částečně neznámého textu, odhadují význam příbuzných slov
- zpracovávají menší projekty k různým tématům

Kompetence sociální a personální:

- spolupracují ve dvojici a ve skupině na různých typech úkolů

Kompetence občanské:

- seznamují se se životem lidí a svých vrstevníků v jiné zemi
- srovnávají tradice, kulturu a životní styl lidí těchto zemí (svátky, výročí)

Anglický jazyk 3. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Řečové dovednosti Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.		Úvodní fráze, pozdravy, pokyny Abeceda, hláskování		
Rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.		Slovesa to be, to have		
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.		Základní slovní zásoba: barvy, číslovky, rodina, škola, zvířata		
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.		Důraz na procvičování správné výslovnosti		
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.		Učení formou hry: scénky, rozhovory, říkanky, písničky, obrázky, pexesa		
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.		Základy čtení a psaní Poslech CD		

Anglický jazyk 4. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.		Hry, rozhovory, básničky, písničky, upravené příběhy Poslech CD Rozvoj slovní zásoby, nácvik správného čtení, důraz na výslovnost	Projekt k daným tématům	
Čtení s porozuměním Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.		Základní údaje o anglicky mluvících zemích, život v anglických rodinách Číslovky 1-100 Množné číslo podstatných jmen Slovesa to be, to have I like, this is Osobní zájmena Přítomný čas prostý, průběhový (wear)		
Psaní Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. Vyplní osobní údaje do formuláře.		Předložky Abeceda, hláskování Témata: rodina, domov, škola, zájmy		
Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.				

Anglický jazyk 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		Pořádek slov ve větě Přítomný čas prostý a průběhový (částečně) Minulý čas slovesa to be, to have pro použití v konverzaci Přivlastňovací pád Předložky Číslovky a data	Projekt k daným tématům	
Čtení s porozuměním Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.		Rozvoj slovní zásoby Nácvik čtení a výslovnosti, důraz na komunikativní dovednosti Upravené texty, příběhy, anglické časopisy pro děti, rozhovory, písničky, říkanky, hry		
Psaní Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. Vyplní osobní údaje do formuláře.		Poslech CD Země v Evropě		
Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.		Témata: rodina, škola, počasí, oblečení, nakupování, život zvířat, aktivity ve volném čase Rozvoj slovní zásoby Nácvik čtení a výslovnosti, důraz na komunikativní dovednosti		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Předmět anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 6. až 9. ročníku s časovou dotací tři hodiny týdně.

Předmět anglický jazyk poskytuje předpoklad pro komunikaci žáků v rámci Evropy i světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry mezi lidmi, žáci jej mohou uplatnit v osobním životě i v budoucím povolání. Žáci poznávají odlišnosti v kultuře, historii a ve způsobu života lidí jiných zemí. Učí se vyjadřovat o známých a běžných záležitostech, které se jich bezprostředně týkají.

Výuka jazyka vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (úroveň A2). Orientuje se na základní dovednosti, jimiž jsou poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní. Součástí hodnocení je také sebehodnocení žáků. Školní výstupy směřují k naplnění standardů anglického jazyka pro 2. stupeň základního vzdělávání.

Průřezové téma:

Multikulturní výchova - multikulturalita

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, díky kterým žáci:

Kompetence k učení:

- při učení se cizímu jazyku si osvojují různé učební strategie
- poznávají anglický gramatický systém odlišný od vlastního jazyka

Kompetence komunikativní:

- vyměňují si informace o známých skutečnostech (rozhovory, vyjadřování názorů)
- rozvíjejí čtení s porozuměním (poslech cizojazyčných rozhovorů a textů a písemný projev)
- využívají komunikační prostředky pro komunikaci s okolním světem

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledávají informace (dvojjazyčný slovník, internet)
- pracují s cizojazyčnými zdroji, odhadují obsah rozhovoru, textu a význam neznámých slov
- zpracovávají projekty k různým tématům

Kompetence sociální a personální:

- spolupracují ve dvojici a ve skupině na různých typech úkolů

Kompetence občanské:

- seznamují se se životem lidí a svých vrstevníků v jiné zemi
- srovnávají odlišnosti v kultuře, historii, vztahu k lidským právům, životnímu prostředí apod.

Kompetence pracovní:

- uvědomují si důležitost znalosti cizího jazyka pro budoucí pracovní uplatnění

Anglický jazyk 6. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.		Hry, příběhy, písničky, rozhovory Použití audio a video nahrávek	Projekt k daným tématům	
Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.		Opakování a prohlubování poznatků z prvního období Ukazovací zájmena Časování slovesa to be, to have, can (otázka, zápor, krátké odpovědi)		
Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.		Množné číslo podstatných jmen Vazba there is, there are Vyjadřování času, datum Přítomný čas prostý a průběhový, jejich srovnávání, frekvenční příslovce		
Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.		Minulý čas základních sloves (použití při konverzaci) Reálie ČR a anglicky mluvících zemí Abeceda, hláskování		

Anglický jazyk 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.		Hry, rozhovory, scénky, příběhy Audio a video nahrávky Opakování přítomných časů Minulý čas slovesa to be Minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves dle výběru, otázka, zápor Způsobové sloveso must, can Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, vyjádření množství Stupňování přídavných jmen Budoucí čas Tematické okruhy: rodina, škola, město, volný čas, svátky, jídlo a pití, počasí Reálie Evropy, anglicky mluvících zemí, svátky	Projekt k daným tématům	
Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.				
Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.				
Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.				

Anglický jazyk 8. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.		Rozšiřování slovní zásoby v daných tématech Upevňování gramatických jevů, přítomné časy, minulé časy Budoucí čas Nepravidelná slovesa Minulý čas prostý Předpřítomný čas Modální slovesa		
Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.		Tematické okruhy: škola, oblíbené činnosti, sport, život v budoucnosti, věda a technika, životní prostředí		
Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.		Rozhovory, scénky, příběhy Audio a video nahrávky Reálie Velké Británie, anglicky mluvících zemí Časopisy, internet, slovníky		
Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.				

Anglický jazyk 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.		Souhrnné opakování a upevňování slovní zásoby a gramatického učiva. Přítomné časy, minulé časy, budoucí čas, předpřítomný čas Modální slovesa Tvoření otázky Podstatná jména Stupňování přídavných jmen Příslovce Předložky Podmínkové věty		
Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.				
Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.		Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, zájmová činnost, volba povolání, technika, životní prostředí, zdraví	PT MuV (multikulturalita)	
Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.		Rozhovory, scénky, příběhy Audio a video nahrávky Anglické časopisy, internet, slovníky Odlišné kultury		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika předmětu

Předmět německý jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je vyučován jako další cizí jazyk od 7. do 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Předmět poskytuje předpoklad pro komunikaci žáků v rámci Evropy i světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry mezi lidmi, žáci jej mohou uplatnit v osobním životě i v budoucím povolání. Žáci poznávají odlišnosti v kultuře, historii a ve způsobu života lidí jiných zemí. Učí se vyjadřovat o známých a běžných záležitostech, které se jich bezprostředně týkají.

Výuka jazyka vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Orientuje se na základní dovednosti, jimiž jsou poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovně a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence k učení:

- osvojovat si při učení se cizímu jazyku základy výslovnosti, pravopisu a slovní zásoby

Kompetence komunikativní:

- vyměňovat si informace o známých skutečnostech (rozhovory, jednoduchá krátká vyprávění, popis)
- rozvíjet čtení s porozuměním (poslech cizojazyčných rozhovorů, jednoduchých textů a písemný projev)

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledávat informace (dvojjazyčný slovník, internet)
- pracovat s cizojazyčnými zdroji, odhadnout obsah rozhovoru, textu a význam neznámých slov
- zpracovávat projekty k různým tématům

Kompetence sociální a personální:

- spolupracovat ve dvojici a ve skupině na různých typech úkolů

Kompetence občanské:

- seznamovat se se životem lidí a svých vrstevníků v jiné zemi
- srovnávat tradice, kulturu a životní styl lidí těchto zemí (svátky, výročí)

Německý jazyk 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. Čtení s porozuměním Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.		Časování slabých (pravidelných) sloves v přítomném čase ve všech osobách v čísle jednotném i množném Časování pomocných sloves sein – haben v přítomném čase Skloňování podstatných jmen v čísle jednotném ve všech pádech (se členem určitým i neurčitým) Skloňování přivlastňovacích zájmen mein – dein v jednotném čísle Skloňování záporného zájmena kein – keine – kein v jednotném čísle Skloňování osobních zájmen ich, du, er, sie, es Předložky s pádem 3. - bei, mit, zu Předložky s pádem 4. - für – gegen – ohne Časování silných (nepravidelných) sloves v přítomném čase – nehmen – essen – geben – fahren - laufen Skloňování tázacích zájmen - wer – was Větný rámec Časování způsobového slovesa mögen v konjunktivu Časování modálních (způsobových) sloves können – müssen v přítomném čase Texty v učebnici, upravené texty, jednoduché články v německy psaných časopisech Práce s články v učebnici, rozbory jednoduchých článků Pravidelný nácvik jednoduchých komunikativních dovedností		

Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Nácvik konverzace – oslovení, reakce na oslovení, přivítání, rozloučení, žádosti, aj.		

Německý jazyk 8. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.		Převod podstatných jmen do osobních zájmen Časování silných (nepravidelných) sloves sprechen, sehen, schlafen v přítomném čase. Tykání / vykání Wer fährt/kommt/fliegt nach Wer fährt/kommt/fliegt mit Rozdíl mezi kommen/bekommen kennen/können Slovesa s odlučitelnými předponami v přítomném čase Pomocná slovesa sein, haben v préteritu Věty s neurčitým podmětem man Časování slovesa wissen v přítomném čase Perfektum slabých (pravidelných) sloves. Nácvik konverzace pomocí textu v učebnici a upravených textů Paměťová cvičení pomocí jednoduchých, krátkých vět a souřadných souvětí Pravidelný nácvik komunikativních dovedností		

Čtení s porozuměním Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	Práce s články v učebnici a s autentickými texty, rozbor článků na základě pokládaných otázek a odpovědí na ně (porozumění napomáhají i ilustrace k textu, texty jsou psány v přítomném i minulém čase) Četba jednoduchých textů z novin a časopisů psaných v německém jazyce za pomoci výkladového slovníku (texty jsou psány v přítomném i minulém čase)		
Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Poslech autentických nahrávek, paměťové učení částí textů Poslech nahraných, jednoduchých textů, a to jak v přítomném i minulém čase		

Německý jazyk 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.		Předložky v časových údajích Číslovky základní Další předložky s pádem 3. (aus – nach – von) Časování silného (nepravidelného) slovesa einladen Perfektum pravidelných (slabých) sloves reisen, wandern Perfektum pravidelných (slabých sloves) s odlučitelnými předponami Woher, wohin, wo? Časování silného (nepravidelného) slovesa vergessen, laufen v přítomném čase Časování pomocných sloves sein, haben v préteritu Názvy dnů, ročních období, měsíců v roce Nácvik konverzace, poslechová cvičení, reakce na slyšené texty Neustálý nácvik a prohlubování komunikativních dovedností,		

Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Poslechová a konverzační cvičení Nácvik reprodukce čteného a slyšeného textu Poslech autentických nahrávek, učení důležitých často používaných vazeb a textů v učebnici		
Čtení s porozuměním Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Charakteristika předmětu

Předmět ruský jazyk se vyučuje jako další cizí jazyk od 7. do 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Předmět poskytuje předpoklad pro komunikaci žáků v ruskojazyčném prostředí. Vychází se Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Pomáhá snižovat jazykové bariéry mezi lidmi, žáci jej mohou uplatnit v osobním životě i v budoucím povolání. Žáci poznávají odlišnosti v kultuře, historii a ve způsobu života lidí jiných zemí. Učí se vyjadřovat o známých a běžných záležitostech, které se jich bezprostředně týkají.

Předmět ruský jazyk se orientuje na základní dovednosti, jimiž jsou poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovně a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence k učení:

- osvojovat si při učení se ruskému jazyku azbuku, základy výslovnosti, pravopisu a slovní zásoby

Kompetence komunikativní:

- vyměňovat si informace o známých skutečnostech (rozhovory, jednoduchá krátká vyprávění, popis)
- rozvíjet čtení s porozuměním (poslech cizojazyčných rozhovorů, jednoduchých textů a písemný projev)

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledávat informace (dvojjazyčný slovník, internet)
- pracovat s cizojazyčnými zdroji, odhadnout obsah rozhovoru, textu a význam neznámých slov
- zpracovávat projekty k různým tématům

Kompetence sociální a personální:

- spolupracovat ve dvojici a ve skupině na různých typech úkolů

Kompetence občanské:

- seznamovat se se životem lidí a svých vrstevníků v jiné zemi
- srovnávat tradice, kulturu a životní styl lidí v rusky mluvících zemích (svátky, výročí)

Ruský jazyk, 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.		Nácvik poslechu s porozuměním Témata: rodina, domov, škola, jídlo, volný čas a zájmy		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.				
Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.		Úvodní ústní kurz – výslovnost, intonace Témata: Pozdravy, pokyny, barvy, rodina, škola, zvířata, jídlo, volný čas a zájmy		
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.				
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.				
Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.		Postupná výuka ruské abecedy – azbuky Psaní jednoduchých textů (adresa, jednoduché blahopřání, pozdrav)		
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.				
Čtení s porozuměním Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.		Čtení jednoduchých textů		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.				
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.				

Ruský jazyk, 8. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.		Nácvik poslechu s porozuměním, Témata: rodina, domov, škola, volný čas a zájmy, město Základní údaje o ruské rodině, reáliích Ruska Tradice a svátky		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.				
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.				
Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.		Číslovky, datum Skloňování podstatných jmen Zájmena Časování sloves a jejich vazby Ustálená slovní spojení Rozvoj slovní zásoby Telefonování Témata: pozdravy, pokyny, rodina, škola, volný čas, hodiny, čas povolání		
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.				
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.				

Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Procvičování azbuky Psaní jednoduchých textů Adresa, blahopřání, dopis z prázdnin Formuláře		
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.			
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.			
Čtení s porozuměním Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	Čtení jednoduchých textů		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.			
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.			

Ruský jazyk, 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.		Nácvik poslechu s porozuměním, Témata: rodina, domov, škola, volný čas a zájmy, město, nákupy, počasí, příroda, tradice a zvyky		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.		Základní údaje o ruské rodině, reáliích Evropy		
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.		Tradice a svátky		
Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.		Číslovky, datum		
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.		Skloňování podstatných jmen Skloňování příd. jmen a zájmen Časování sloves a jejich vazby Ustálená slovní spojení		
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.		Jednoduché vypravování a popis Rozvoj slovní zásoby Telefonování Témata: pozdravy, pokyny, rodina, škola, zvířata, jídlo, volný čas, povolání		

Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Procvičování azbuky Psaní jednoduchých textů Adresa, blahopřání, dopis z prázdnin Formuláře		
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.			
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.			
Čtení s porozuměním Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	Čtení jednoduchých textů		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.			
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika předmětu

Matematika je zařazena samostatně v 1.- 5. ročníku v hodinové dotaci v 1., ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. až 5. ročníku 5 hodin týdně.

Školní výstupy směřují k naplnění standardů matematiky pro 1. stupeň základního vzdělávání. Do předmětu je začleněna výuka finanční gramotnosti.

Vzdělávací obsah matematiky a její aplikace je rozdělen na 4 tematické okruhy:

1. Čísla a početní operace:

- žáci si osvojují jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých tyto operace aplikují
- používají přirozená čísla k modelování reálných situací

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

- žáci popisují jednoduché závislosti z praktického života
- vyplňují a doplňují tabulky, grafy, a řady čísel

3. Geometrie v rovině a prostoru

- žáci rozeznávají a modelují základní útvary v rovině a geometrická tělesa v prostoru
- hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás
- uvědomují si vzájemné polohy objektů
- učí se porovnávat, odhadovat a měřit délku
- zdokonalují svůj grafický projev

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- žáci uplatňují logické myšlení
- řeší problémové situace z běžného života

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu matematika využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovně a vzdělávací strategie, díky kterým žáci:

Kompetence k učení:

- řeší zajímavé matematické úlohy
- vyhledávají a zpracovávají informace
- zapojují se do matematických soutěží
- získávají kladný vztah k učení

Kompetence k řešení problémů:

- řeší problémové úlohy z praktického života

Kompetence komunikativní:

- učí se přesně a stručně vyjadřovat pomocí matematické symboliky
- provádí zápisy řešených úloh
- zdokonalují grafický projev

Kompetence sociální a personální:

- při řešení zadaných úkolů spolupracují ve skupině

Matematika 1. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Využívá prvky činnostního učení.	Numerace 0 - 20	Propojení s Vv, Pč a Prv	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	Čte, píše a porovnává čísla do 20.	Přirozená čísla 0 - 20		
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	Pracuje s číselnou osou do 20.	Číselná osa		
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	Sčítá a odčítá příklady z paměti bez přechodu přes 10 do 20.	Sčítání a odčítání do 20, bez přechodu 10 Nakupování, placení		
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Řeší a tvoří slovní úlohy s pomocí učitele v oboru čísel do 20.	Slovní úlohy	Propojení s Čj, Prv	Finanční gramotnost
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary; nachází v realitě jejich reprezentaci.	Rozezná a nakreslí trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh.	Geometrické tvary	Propojení s Vv, Pč	

Matematika – číslo a početní operace, 2. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném oboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.		Numerace 0 - 100 Nerovnost		
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.				
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.	Pracuje s číselnou osou v oboru 0 - 100.	Obor čísel 0 - 100 Číselná osa		
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	Sčítá a odčítá příklady s přechodem desítky do 20, následně bez přechodu desítek do 100. Vyjmenuje řadu po sobě jdoucích násobků daného čísla.	Sčítání a odčítání v oboru 0 - 20, následně v oboru 0 - 100 Násobilka 0 – 5 Způsob nakupování a placení	Pč	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	S dopomocí provede zápis slovní úlohy.	Slovní úlohy		Finanční gramotnost

Matematika – geometrie v rovině a v prostoru, 2. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich prezentaci.	Rozezná, vymodeluje a nalezne ve svém okolí základní geometrické útvary. Seznámí se se základními geometrickými tělesy.	Geometrické útvary Geometrická tělesa		
Porovná velikost útvarů, měří a	Rýsuje přímky, úsečky,	Přímka		

odhadne délku úsečky.	odhadne velikost úsečky a změří ji s přesností na cm.	Úsečky		

Matematika – číslo a početní operace, 3. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru s daným počtem prvků.	Sestaví, zapíše a vyřeší pomocí přirozených čísel slovní úlohy.	Obor čísel 0 -1000 Slovní úlohy Násobilka 6 - 10		
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	Přečte, zapíše a porovná přirozená čísla do 1000, použije znaků rovnosti a nerovnosti ($\langle \rangle =$).	Obor čísel 0 -1000 Nerovnost		
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.	Vyjmenuje čísla v lineární řadě a umístí je na číselné ose.	Číselná osa Desítková soustava Obor čísel 0 -1000		
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	Počítá z paměti jednoduché příklady.	Početní testy, matematický had, matematické rozcvičky Násobilka		
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Sestaví, zapíše a vyřeší pomocí sčítání, odčítání, násobení a dělení jednoduché příklady ze života.	Slovní úlohy Modelové příklady Násobilka		Finanční gramotnost

Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty, 3. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Rozpozná časové údaje a správně je vyhodnotí.	Slovní úlohy Tabulky Grafy		Finanční gramotnost
Doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel.	Doplní neúplné tabulky a grafy, zařadí čísla na číselnou osu a do grafů.	Číselná osa, graf, diagram, jízdní řády	Prv	
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.		Základní jednotky času	Prv	

Matematika – geometrie v rovině a v prostoru, 3. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich realizaci.	Zná a narýsuje základní geometrické tvary, umí je vymodelovat a najít ve svém okolí. Pozná základní tělesa a nalezne je ve svém okolí.	Geometrické tvary a tělesa		
Porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	Odhadne a změří velikosti úseček s přesností na mm. Porovná velikost těles mezi sebou.	Přímka a úsečka Jednotky délky, jednoduché převody		
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	Uvede příklady jednoduchých souměrných útvarů ve svém okolí.	Osová souměrnost	Vv	

Matematika – číslo a početní operace, 4. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	Používá asociativní a komutativní zákon pro sčítání a násobení. Určuje správné pořadí výpočtů.	Přirozená čísla do milionu		
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	Písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem. Písemně dělí jednociferným dělitelem.	Písemné násobení dělení		
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	Porovnává čísla. Zaokrouhluje čísla s požadovanou přesností. Odhaduje a kontroluje výsledky.	Přirozená čísla do milionu		Práce s kalkulátorem
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	Řeší jednoduché a složené slovní úlohy. Provede stručný zápis slovní úlohy.	Slovní úlohy	Čj	Finanční gramotnost
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.		Zlomky		
Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.				

Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty, 4. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Vyhledává, sbírá a třídí data. Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	Tvoří tabulky a diagramy.	Tabulky, grafy, diagramy, jízdní řád	VI – časová přímka	

Matematika – geometrie v rovině a prostoru, 4. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce.	Narýsuje základní tvary v rovině.	Konstrukce čtverce, obdélníku, pravoúhlého trojúhelníku, kružnice		
Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku a mnohoúhelníku	Obvod Jednotky délky		
Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	Sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky.	Rovnoběžky, kolmice		
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	Vypočítá obsah čtverce, obdélníku	Obsah Čtvercová síť		
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	Určí osu souměrnosti. Znázorní osově souměrné útvary ve čtvercové síti.	Osová souměrnost	Vv, Pč	

Matematika – nestandardní aplikační úlohy a problémy, 4. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	S dopomocí řeší zajímavé slovní úlohy.	Slovní úlohy Číselné řady		

Matematika – číslo a početní operace, 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	Používá asociativní a komutativní zákon pro sčítání a násobení. Určí správné pořadí výpočtů.	Přirozená čísel		
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	Písemně násobí víceciferným činitelem. Písemně dělí dvojciferným dělitelem.	Písemné násobení a dělení		
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	Zaokrouhluje čísla s požadovanou přesností. Samostatně provádí kontroly a odhady výpočtů.	Přirozená čísla		
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	Řeší a tvoří jednoduché a složené slovní úlohy.	Slovní úlohy	Čj, VI	Finanční gramotnost
Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.		Zlomky		
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.		Desetinná čísla		
Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.		Záporná čísla		

Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty, 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Vyhledává, sbírá a třídí data. Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	Pracuje s tabulkami a diagramy.	Závislosti a jejich vlastnosti Diagramy, tabulky, jízdní řády	VI – časová přímka	

Matematika – geometrie v rovině a v prostoru, 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	Narýsuje přímkou, polopřímkou, úsečku kružnici, čtverec, obdélník, trojúhelník (pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný), kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník.	Základní útvary v rovině Konstrukce		
Sčítá a odčítá graficky úsečky: určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Vypočítá obvod rovinných obrazců (mimo kružnice).	Rovinné obrazce a tělesa Obvod čtverce, obdélníku a mnohoúhelníku	Pč, Vv	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	Seznámí se s jednotkami obsahu.	Jednotky obsahu		
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	Určí osu souměrnosti.	Osová souměrnost		

Matematika – nestandardní aplikační úlohy a problémy, 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	Řeší zajímavé a netradiční slovní úlohy.	Slovní úlohy, číselné řady, prostorová představivost, magické čtverce		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení:

Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě. Vytváří předpoklady pro přípravu ke studiu na středních školách. Školní výstupy směřují k naplnění standardů matematiky pro 2. stupeň základního vzdělávání. Žáci v hodinách matematiky rozvíjejí především paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Žáci si utváří základní charakterové vlastnosti, jako jsou vytrvalost, pracovitost, trpělivost, kritičnost atd.

Výuka navazuje na znalosti a dovednosti, které žák získal v 1. až 5. ročníku. Obsahem předmětu je realizace školních výstupů stanovených na základě Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

V devátém ročníku je zařazeno učivo lomené výrazy a goniometrické funkce jako rozšiřující, procvičování tohoto učiva je zařazeno do volitelného předmětu seminář z matematiky pro 9. ročník.

Součástí předmětu je výuka finanční gramotnosti.

Časové a organizační vymezení

Předmět matematika je vyučován na 2. stupni v 6., 7. a 9. ročníku s časovou dotací 4 hodiny týdně, v 8. ročníku 5 hodin týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu matematika využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, díky kterým žák:

Kompetence k učení:

- vyhledává a zpracovává informace
- zapojuje se do matematických soutěží
- vybírá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků dílčí poznatky, na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické jevy

Kompetence k řešení problémů:

- rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- využívá vlastní úsudek a zkušenosti
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá logické, matematické a empirické postupy
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní:

- rozumí různým textům, záznamům, obrazovým materiálům
- formuluje a vyjadřuje logicky své myšlenky

Matematika 6. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy průřezová témata	Poznámky
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	Porovnává, zaokrouhluje a počítá s přirozenými čísly. Porovnává, zaokrouhluje a počítá (s kalkulátorem i bez něj) s desetinnými čísly.	Přirozená čísla a početní výkony s nimi Desetinná čísla a početní výkony s nimi		
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část.	Převádí jednotky délky, obsahu a objemu.	Převody jednotek		
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Rozkládá čísla na prvočísla a hledá společný násobek a dělitel. Používá společný násobek a dělitel v zajímavých úlohách.	Dělitelnost		
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. Načrtne a sestojí rovinné útvary.	Měří a odhaduje velikost úhlu, rozlišuje druhy úhlů, sčítá a odčítá úhly graficky.	Úhel a jeho velikost		
Načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	Definuje osově shodné útvary, rýsuje obrazy osově souměrné.	Osová souměrnost		
	Definuje středově souměrný útvar, rýsuje obrazy středově souměrné.	Středová souměrnost		

Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Načrtne a sestojí rovinné útvary.	Rozlišuje druhy trojúhelníků. Identifikuje výšky, těžnice, osy stran a úhlů.	Trojúhelník		
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	S využitím vět o shodnosti určí shodné trojúhelníky a konstruuje je.	Shodnost trojúhelníků		
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Načrtne a sestojí síť základních těles. Načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině.	Rozlišuje krychli a kvádr, určuje jejich objem a povrch. Načrtne obraz krychle a kvádrů v rovině.	Krychle, kvádr		

Matematika 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).	Vysvětlí vztah mezi celkem a částí, znázorní zlomky na číselné ose, porovnává a počítá se zlomky. Znázorní a uspořádá celá čísla na číselné ose, porovnává a počítá s celými čísly. Rozumí operacím s racionálními čísly, umí je aplikovat.	Zlomky Celá čísla Racionální čísla		
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem). Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	Uvádí příklady poměrů, počítá s poměry, použije poměr k určení měřítka plánu a mapy a také k určení vzdálenosti.	Poměr		
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných. Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	Rozumí a určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti, nakreslí graf závislosti, analyzuje tabulku.	Přímá a nepřímá úměrnost		

Matematika 8. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	Definuje hranol, sestrojí jeho síť a určí numericky jeho objem a povrch.	Hranol		
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	Určí druhou mocninu a odmocninu, aplikuje na výpočtu výměr pozemků.	Druhá mocnina a odmocnina		
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Reprodukuje Pythagorovu větu, nakreslí schéma a vyjádří ji vzorcem. Dále aplikuje Pythagorovu větu k výpočtům obsahů rovinných obrazců.	Pythagorova věta		

Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	Určí třetí mocninu a odmocninu a aplikuje ji k výpočtu objemu krychle. Používá pravidla pro počítání s mocninami s přirozeným mocnitelem.	Mocniny s přirozeným mocnitelem		
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	Dodržuje pořadí operací, rozumí pojmu proměnná. Počítá s mnohočleny a užívá algebraické vzorce.	Výrazy		
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	Chápe pojem rovnost, zdůvodní postup řešení rovnic. Z praktických příkladů sestaví rovnici a určí řešení, dále provede kontrolu zkouškou. Vyjádří neznámou ze vzorce.	Lineární rovnice		
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.	Rozlišuje kruh a kružnici, rozumí číslu π , počítá obsah a obvod kruhu. Popíše vzájemnou polohu přímky a kružnice a dvou kružnic. U konstrukčních úloh využívá vlastnosti Thaletovy kružnice.	Kruh, kružnice		

Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Řeší praktické úlohy na výpočet objemu a povrchu válce.	Válec		
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvarů a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	Rozumí pojmu množina bodů a používá množiny bodů k řešení konstrukčních úloh.	Množiny bodů dané vlastnosti		
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část. Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).	Aplikuje procenta na určení části celku, popíše základní pojmy – základ, počet procent, procentová část. Využívá znalostí procent k řešení konkrétních úloh (slevy, úrok).	Procenta		
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	Rozlišuje typy rovnoběžníků, trojúhelníků a lichoběžníků. Popíše jejich vlastnosti, vypočítá jejich obvod a obsah a sestrojí je.	Rovnoběžník, trojúhelník, lichoběžník		

Matematika 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	Určí smysl výrazu, zjednoduší lomený výraz, provádí základní početní výkony s lomenými výrazy.	Lomený výraz		Rozšiřující učivo
Formuje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	Ovládá jeden ze dvou způsobů řešení soustav rovnic. Z praktického příkladu sestaví soustavu rovnic a určí řešení.	Soustavy rovnic		
Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	Rozumí funkčnímu vztahu, využívá k vyjádření funkce vzorec, tabulku a graf.	Funkce		
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	Řeší konkrétní úkoly na základě vět o podobnosti trojúhelníků.	Podobnost		
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Vyjádří tg, sin, cos úhlů v pravoúhlém trojúhelníku, užívá k výpočtům neznámých délek v rovinných útvarech a v tělesech.	Goniometrické funkce		Rozšiřující učivo

Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Rozeznává druhy těles, popíše je a přiřadí správný vzorec pro výpočet objemu a povrchu, vzorce užívá pro výpočet v praktických úlohách.	Jehlan, kužel, koule		
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Orientuje se v základních pojmech finanční matematiky, počítá základní finanční úlohy (spoření, půjčky, daně).	Finanční matematika		
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat.	Statisticky zpracovává vyhledané údaje, tzn. určí modus, medián, aritmetický průměr.	Statistika		
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	Využívá různé druhy čar při kótování, sestojí obraz tělesa v pravouhlém promítání.	Základy rýsování		

|Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení

Předmět informatika je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Znalosti a dovednosti získané v hodinách informatiky žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací. V předmětu je kladen důraz na práci s informacemi, jejich prezentaci, tvořivost a řešení problémů.

Součástí předmětu je výuka finanční gramotnosti.

Časové a organizační vymezení

Výuka informatiky je realizována na 1. stupni ve čtvrtém ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně. Předmět informatika se vyučuje v odborné pracovně výpočetní techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie k naplnění výchovných a vzdělávacích cílů je vedena formami samostatné, párové práce, kdy žáci řeší dílčí úkoly, bystřejší, či pokročilejší žáci řeší složitější úkoly. V párové práci žáci vzájemně spolupracují a předávají si své zkušenosti. Při výuce je kladen důraz na rozvoj komunikačních schopností, rozpoznání nebezpečí spojených s komunikací pomocí internetu.

Díky výchovně vzdělávacím strategiím, které využíváme, žáci:

Kompetence k učení:

- vyhledávají a třídí informace a využívají je v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí

Kompetence řešení problémů:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému a využívají je

Kompetence komunikativní:

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Informatika 4. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.	Zapne a vypne počítač, přihlásí se do školní sítě a odhlásí se z ní, využívá nejběžnější periferie.	Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení se do sítě a korektní odhlášení, aplikace Klávesnice Tisk		
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.	Dodržuje bezpečnost práce s HW a SW	Termíny při práci s PC – HW, SW, HDD, CD, DVD, USB		
Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru. Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	Napiše přiměřený text s dodržáním základních pravidel, text edituje, doloží obrázkem a uloží.	Word – základní editace textu, práce se stránkou, grafika ve Wordu Práce se soubory		
Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty. Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích. Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	Orientuje se na legálních stránkách. Je informován o nebezpečích při komunikaci na internetu.	Práce s internetem - vyhledávání informací, komunikace (e-mail, chat)	Všechny naukové předměty Finanční gramotnost	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení

Předmět Informatika je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. V rámci předmětu žáci prohlubují a upevňují znalosti a dovednosti získané ve 4. ročníku. Znalosti a dovednosti získané v informatice žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací. V předmětu je kladen důraz na práci s informacemi, jejich prezentaci, tvořivost a řešení problémů.

Součástí předmětu je výuka finanční gramotnosti.

Časové a organizační vymezení

Výuka informatiky je realizována na druhém stupni v 6 a 7. ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně. Předmět informatika se vyučuje v odborné pracovně výpočetní techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Obsahem výuky jsou informační a komunikační technologie. Strategie k naplnění výchovných a vzdělávacích cílů je vedena formami samostatné, párové práce, kdy žáci řeší dílčí úkoly, bystřejší, či pokročilejší žáci řeší složitější úkoly. V párové práci žáci vzájemně spolupracují a předávají si své zkušenosti. Při výuce je kladen důraz na rozvoj komunikačních schopností, rozpoznání nebezpečí spojených s komunikací pomocí internetu.

Díky výchovně vzdělávacím strategiím, které využíváme, žáci:

Kompetence k učení:

- vyhledávají a třídí informace a využívají je v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy

Kompetence řešení problémů:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- volí vhodné způsoby řešení

Kompetence komunikativní:

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Informatika 6. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.	Napíše přiměřený text s dodržением základních pravidel, text edituje, doloží obrázkem a uloží. Užívá různé druhy písma, čar, barev.	Word – editace textu, práce se stránkou, tabulky, grafika		
Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.	Vytvoří jednoduchou prezentaci v PowerPointu.	PowerPoint – jednoduché prezentace	Všechny naukové předměty Finanční gramotnost	
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Orientuje se na legálních stránkách, umí využít nabízené informace a dále je zpracovat podle svých dalších možností. Komunikuje prostřednictvím e-mailu, je informován o nebezpečích při komunikaci na internetu.	Internet – vznik a význam, vyhledávače, vyhledávání informací Práce s internetem - vyhledávání informací E-mail - odesílání a přijímání zpráv		

Informatika 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.	Napiše přiměřený text s dodržáním základních pravidel, text edituje, doloží obrázkem a uloží.	Word – editace textu, práce se stránkou, doplňkové funkce wordu, grafika ve wordu		
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.	Vytvoří jednoduchou tabulku, používá základní vzorce a vloží graf.	Volně dostupné grafické editory Excel – základní operace, úprava buněk a tabulky, tvorba jednoduchých vzorců, grafy	Finanční gramotnost	
Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	Využívá internet pro získání informací, zná nevýhody a ví jak jim předcházet. Chová se bezpečně při navazování kontaktů.	Práce s internetem - výběr informací, chat Antivirové programy		
Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.	Vytvoří prezentaci v PowerPointu.	PowerPoint – prezentace	Všechny naukové předměty	
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Orientuje se na legálních stránkách, umí využít nabízené informace a dále je zpracovat podle svých dalších možností.	Práce s internetem - vyhledávání informací	Finanční gramotnost	
Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.	Chová se bezpečně při komunikaci na internetu.			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět prvouka je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je zařazena samostatně v 1. – 3. ročníku, v hodinové dotaci 2 hodiny týdně.

Rozšiřuje vědomosti, které žáci získali z osobní zkušenosti v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří si tak prvotní ucelený obraz světa. Učivo v prvouce je základem pro výuku předmětů vlastivěda a přírodověda.

Do předmětu je začleněna finanční gramotnost, výchova ke zdraví, dopravní výchova, ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí a prvky etické výchovy.

Vzdělávací obsah je rozdělen do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- žáci se učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci
- seznamují se s dopravní výchovou
- rozvíjí si kladný vztah k místu svého bydliště i k rodné zemi

Lidé kolem nás

- nacvičují vhodné chování mezi dětmi i dospělými, toleranci, vzájemnou úctu, rovnoprávnost
- poznávají kulturu lidí, jejich práva a povinnosti

Lidé a čas

- žáci se učí orientovat v dějích a čase
- poznávají, jak a proč se čas měří
- učí se vyhledávat informace z dostupných zdrojů, od členů své rodiny, lidí v nejbližším okolí

Rozmanitost přírody

- žáci poznávají Zemi jako planetu, rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody
- učí se využívat svá pozorování

Člověk a jeho zdraví

- žáci poznávají především sami sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti
- učí se, jak se člověk vyvíjí od narození až do dospělosti

Průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy (1. ročník)
2. Multikulturní výchova - lidské vztahy (3. ročník)

Výchovně vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu prvouka využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovně a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence k učení:

- vyhledávat a zpracovávat informace ve skupinách i samostatně

Kompetence k řešení problémů:

- řešit úlohy z praktického života, argumentovat, diskutovat, obhajovat vlastní myšlenky
- řešit problémy pomocí třídních a celoškolských projektů

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat svoje názory a naslouchat druhým
- ve výuce využívat různé formy rozhovorů, modelové situace, dramatizace
- pracovat s různými zdroji informací (encyklopedie, internet)

Kompetence sociální a personální:

- učit se spolupráci ve skupině
- respektovat dohodnutá pravidla, hodnotit sami sebe
- účast ve ŠvP, na exkurzích, výstavách

Kompetence občanské:

- zapojovat se do přírodovědných a ekologických projektů
- plnit témata ochrany člověka za mimořádných situací

Kompetence pracovní:

- hrát si na různá povolání, zamýšlet se nad svou budoucností
- seznamovat se s různými řemesly

Prvouka 1. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Zná a určí místo svého bydliště, školy, poznává třídu a školu.	Domov, škola, třída (Místo, kde žijeme)	Vv, M, Pč	
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Rozliší základní příbuzenské vztahy. Zná pracoviště rodičů, napodobuje různá povolání. Učí se slušnému chování.	Lidé kolem nás	PT OSV (mezilidské vztahy)	
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí.	Vyjmenuje měsíce, roční období, rozeznává hodiny. Oslavuje důležité svátky v roce, zvyky a tradice.	Lidé a čas		

Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Rozeznává roční období. Poznává a třídí známá zvířata a rostliny s ohledem na roční období.	Rozmanitost přírody		
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Rozlišuje základní části lidského těla, dodržuje osobní hygienu. Učí se ohleduplnému chování. Řeší modelové situace v zájmu své ochrany. Poznává důležité dopravní značky a pravidla. Poznává a učí se řešit rizikové situace.	Člověk a jeho zdraví		

DOPRAVNÍ VÝCHOVA			
V modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem.	Jízda autem (základní pravidla – autosedačka a zadržné systémy, výstup a nástup)		
Rozezná a používá bezpečnou cestu do školy.	Cesta do školy Kdo je účastník silničního provozu Reflexní doplňky		
OCHRANA ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ			
Chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí.	Doma – možná nebezpečí Bezpečný odchod z domova Volba správné cesty do školy Pojmy – kamarád, blízká osoba, cizí osoba, trápení, smutek, pomoc, příklady ze života Co se se mnou může stát, když se bojím nebo si nevím rady, jak to mohu zvládnout a co mám dělat		
V případě potřeby použije linku tísňového volání; ovládá základní způsoby komunikace s operátory (přiměřeně k věku).	Důležitá telefonní čísla, adresa bydliště		

Prvouka 2. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti.	Rozliší přírodu a lidský výtvar.	Náš domov Obec Vlast Hlavní město		
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Rozliší nejbližší příbuzné a správně užívá jejich označení. Pomáhá podle svých možností slabším spolužákům, toleruje odlišnosti spolužáků, učí se pracovat v týmu.	Moje rodina (matka, otec, bratr, sestra, babička, dědeček) Člověk Rodina Škola		
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Dodržuje základní hygienické návyky.	Nemoc a úraz Hygiena a čistota		
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných			

Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Při setkání s neznámými lidmi se chová tak, aby neohrozil své zdraví a život.	Jsem školák Cesty do školy		
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech (požár, poplašné signály).	Ochrana člověka za mimořádných událostí		
DOPRAVNÍ VÝCHOVA				
Správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy).		Bezpečný pohyb na chodníku a stezkách		
Rozeznává vybrané značky pro chodce.		Značky pro chodce		
Rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru.		Kde si hrát Na čem se ještě jezdí		
V modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky.		Vztahy mezi účastníky silničního provozu Cesta dopravními prostředky		
Rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace“sám domů”.		Cesta do školy		
OCHRANA ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ				
Odhadne riziko/nebezpečnou situaci.		Mezilidské vztahy		
Dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných.		Tísňová linka Základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních Bezpečné chování v různých životních situacích Správné chování při požáru		

Prvouka 3. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Naše obec Krajina v okolí domova		
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	Začlení svou obec do příslušného kraje a umí popsat cestu na důležitá místa (obecní úřad, pošta, zdravotní středisko, lékárna), pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí školy.	Místo, kde žijeme (Naše obec) Banka - správce peněz		
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti.	Rozliší přírodniny a lidský výtvar, porovnává estetickou hodnotu lidských výtvarů.	Věci a činnosti kolem nás Krajina v okolí domova		
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině (matka, otec, bratr, sestra, babička, dědeček, teta, strýc, bratranec, sestřenice), role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Pomáhá podle svých možností slabším spolužákům, rozpozná projevy šikany a hledá vhodné řešení, toleruje odlišnosti spolužáků, učí se pracovat v týmu.	Domov Rodina Člověk Rodina Škola		

Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Dokáže rozlišit a popsat různá povolání a pracovní činnosti a chápe jejich význam pro společnost.	Věci a činnosti kolem nás Nákup a reklamace zboží		
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Lidé a čas		
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti a báje spjaté s místem, v němž žije.	Pojmenuje vybrané rodáky, kulturní a historické památky, interpretuje vybraným způsobem (vyprávění, kresba) některou regionální pověst; má přehled o nejvýznamnějších událostech v regionu.	Naše obec Země, v níž žijeme		
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovná minulost a současnost.	Využívá získané poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovná minulost a současnost.	Rodina Lidé a čas Věci a činnosti kolem nás Rozpočet domácnosti	PT MuV (lidské vztahy)	
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Rozliší vybrané přírodniny podle nápadných znaků (živé x neživé, rostliny – byliny x dřeviny, živočichové – bezobratlí x obratlovci).	Neživá příroda Živá příroda		Živá zahrada
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	Porovnává pomocí jednoduchých pokusů vlastnosti vybraných látek (cukr x sůl – barva, zápach, chuť, rozpustnost); porovná délku a hmotnost dvou předmětů.	Neživá příroda		

Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Dodržuje základní hygienické a režimové návyky; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Člověk		
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Člověk		
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Při setkání s neznámými lidmi se chová tak, aby neohrozil své zdraví a život, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě.	Rodina Škola		
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech (požár, poplašné signály).	Ochrana člověka za mimořádných událostí		

DOPRAVNÍ VÝCHOVA			
Používá reflexní doplňky a zná jejich dopad.	Reflexní doplňky		
Rozeznává vybrané značky.	Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen, Zákaz vstupu chodců, Silnice pro motorová vozidla, Dálnice)		
Ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je.	Na čem se ještě jezdí		
V modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách.	Pravidla chování na parkovišti Pravidla chování mezi cestujícími v autě Druhy dopravních prostředků a jejich specifika Pravidla chování na zastávce		
OCHRANA ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ			
Jedná racionálně podle osvojeného schématu v případě, kdy se ztratí a zná čísla na tísňovou linku, domů, do školy.	Zásady volání na tísňové linky (co zajišťují, kdy volat, rizika a dopady bezdůvodného volání na tísňové linky)		
Rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén).	Varování před nebezpečím Všeobecná výstraha		
Chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situacích běžného života; hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby.	Bezpečné chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí Nebezpečí za tmy, chování při setkání s cizím člověkem vysvětlení podstaty rizikového chování (šikana, drogy, fyzické a duševní násilí, agresivita), jejich možných dopadů na zdraví (fyzické i duševní), pomoc v nouzi		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Charakteristika předmětu

Předmět přírodověda patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je vyučován na prvním stupni ve 4. ročníku a v 5. ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně.

Žáci poznávají rozmanitost a proměnlivost přírody v blízkém okolí, seznamují se s organismy a jejich způsobem života v přirozeném prostředí. Seznamují se se vztahy mezi organismy. Uvědomují si význam živých a neživých součástí přírody, jejich vzájemné propojení a význam rovnováhy v přírodě. Poznávají Zemi jako vesmírné těleso. Seznamují se s různými oblastmi lidské činnosti. Porovnávají vliv jednotlivých činností na životní prostředí. Provádějí jednoduchá pozorování, měření a pokusy a vyvozují z nich závěry. Žáci poznávají také sami sebe jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí, co je pro něj vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci

i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí ohrožujících zdraví. Uvědomují si svou odpovědnost za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí.

Do předmětu je začleněna výchova ke zdraví, dopravní výchova a ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Součástí předmětu jsou tato průřezová témata:

Environmentální výchova (ekosystémy; základní podmínky života)

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu přírodověda využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovně a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence k učení:

- získávat a zpracovávat informace z různých zdrojů (internet, televize, encyklopedie, časopisy, ...)
- používat obecně užívané termíny
- provádět jednoduchá pozorování, pokusy a měření a vyvozovat z nich závěry

Kompetence k řešení problémů:

- na základě získaných informací navrhnout řešení jednoduchých problémů
- úspěšná řešení využívat při řešení dalších úkolů

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat své názory a myšlenky a zdůvodnit je

Kompetence sociální a personální:

- spolupracovat ve skupině

Kompetence občanské:

- poskytnout podle svých možností první pomoc
- reagovat za mimořádných událostí
- aktivně se podílet na péči o životní prostředí ve škole a v jejím okolí

Přírodověda 4. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	Určí základní rozdíly mezi vybranými ekosystémy (les, louka, zahrada, pole, rybník, potok). Sestaví jednoduché potravní řetězce pro vybrané ekosystémy; nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	Jaro, léto, podzim a zima v přírodě Les, vodní společenstva, pole, louka, zahrada	PT EV (ekosystémy)	Škola v přírodě s ekologickým programem
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka (les přirozený x umělý, potok x rybník, louka x pole).	Jaro, léto, podzim a zima v přírodě Les, vodní společenstva, pole, louka, zahrada Vycházky		
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Navrhne jednoduchý pokus pro porovnání základních vlastností dvou látek (barva, zápach, rozpustnost, krystalizace). Z výsledků pokusu vyvodí závěr.	Vlastnosti látek		

DOPRAVNÍ VÝCHOVA			
V modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci.	Zásady správného chování v krizové situaci		
OCHRANA ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ			
Bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací (nouzové východy, označené únikové cesty); aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích.	Pojmy: poznávání cizího prostředí, strach, stres, zbabělost, statečnost Evakuace Bezpečné chování Rizika letních prázdnin Nález neznámého předmětu nebo nebezpečného předmětu Co se se mnou může stát v nebezpečných situacích		

Přírodověda 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	Zhodnotí vliv těžby surovin, zemědělství, průmyslu a výroby energie na životní prostředí a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	Člověk a neživá příroda Člověk a lidské výrobky Chráníme přírodu	PT EV (základní podmínky života)	
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	Člověk a vesmír		
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy.	Porovnává na základě pozorování základní projevy života na vybraných organismech, prakticky třídí organismy na rostliny (dřeviny, byliny), živočichy (bezobratlí, obratlovci) a houby, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy.	Člověk a živá příroda Třídění organismů		
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	Lidské tělo		

Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	Uplatňuje ohleduplné a bezpečné chování k druhému pohlaví.	Lidské tělo		
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.			
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.			
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	Dodržuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.			
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	Zná a dodržuje zásady chování v mimořádných situacích ohrožujících zdraví a v dopravě.	Člověk a neživá příroda		

Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.		Člověk a neživá příroda		
Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	Lidské tělo		
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastní potřeby s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	S ohledem na rodinné prostředí si plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek.	Odlišujeme se od ostatních živočichů		Spolupráce s rodinou
OCHRANA ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ				
Charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému.		Integrovaný záchranný systém		
Poznává zneužívající osobu (blízkou, ale i neznámou), rozeznává rizikové situace, riziková místa i rizikové osoby a řekne ne na nevhodné návrhy, má základní právní povědomí, umí přivolat pomoc.		Rizika při setkávání se známými i neznámými osobami (základní pojmy) Nebezpečí internetu Přivolání pomoci, nahlášení události (praktický nácvik)		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět vlastivěda patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je vyučován na prvním stupni ve 4. ročníku a v 5. ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně.

Předmět vlastivěda je koncipován jako upevnění a rozšíření elementárních vědomostí a dovedností ze společenskovední oblasti, které žáci získali v prvouce. Učivo ve vlastivědě vytváří přirozené základy pro výuku předmětů dějepisu, zeměpisu a člověk ve společnosti ve vyšších ročnících základní školy.

Do předmětu je začleněna dopravní výchova a výuka finanční gramotnosti.

Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují okruhy tři:

1. Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních a regionálních skutečností utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově)
- postupné rozvíjení národního cítění a vztahu k zemi

2. Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi a problémy ve společnosti i ve světě
- seznamování se světem financí
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

3. Lidé a čas

- orientace v dějích a čase, postup událostí v čase a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmu u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie i současnosti

Součástí předmětu jsou tato průřezová témata:

Výchova demokratického občana (občan, občanská společnost a stát)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá)

Výchovně vzdělávací strategie

Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení k efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. Nabízíme vědomostní a dovednostní soutěže. Usilujeme o to, aby se každý žák mohl při vyučování projevit a získat pocit úspěchu. Při výuce motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života. Vedeme žáky k volbě vhodných způsobů řešení problémů, sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů.

Výše uvedené výchovné a vzdělávací strategie žákům umožňují:

Kompetence k učení:

- vyhledávat a třídit informace
- efektivně je využívat v procesu učení

Kompetence k řešení problémů:

- volit vhodné způsoby řešení
- sledovat vlastní pokrok při řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat své názory a myšlenky a naslouchat druhým
- pracovat s různými zdroji informací (internet, encyklopedie, školní knihovna)

Kompetence sociální a personální:

- spolupracovat ve skupině
- podílet se na vytváření pravidel soužití ve třídě a respektovat je
- hodnotit sám sebe

Kompetence občanské:

- třídit odpady, pečovat o životní prostředí v okolí školy
- zapojovat se do ekologických projektů

Vlastivěda 4. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Na mapě České republiky najde místo svého bydliště.	Pardubický kraj, město Pardubice	Čj, Vv	
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Určí světové strany na mapě a orientuje se v ní. Zná pravidla určování světových stran v přírodě. Dodržuje pravidla bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Okolní krajina Světové strany Orientace na mapě Zásady bezpečnosti		Škola v přírodě
Rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	Rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map. Pomocí legendy pracuje s mapou České republiky.	Mapy, náčrtly, plány Mapa České republiky	Vv	
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	Poznává okolí svého bydliště. Seznámí se s regionálními zvláštnostmi České republiky.	Město Pardubice a okolí Česká republika		Škola v přírodě Vycházky do okolí

Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	Seznámí se se státním uspořádáním České republiky. Vyjmenuje státní symboly.	Česká republika – demokratický stát		
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	Dodržuje pravidla školního řádu. Zná zásady slušného chování a řídí se jimi.	Právo a spravedlnost Lidská práva Práva dítěte Pravidla soužití lidí	Čj	
Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení se.	Podílí se na vytváření pravidel soužití ve třídě.			
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	Rozpozná jednání a chování porušující základní lidská práva (šikana).			
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	Rozliší formy vlastnictví. Používá peníze v běžných situacích.	Vlastnictví Půjčky, úspory	M	

Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	Všimá si změn ve svém okolí. Navrhne možnosti zlepšení prostředí v obci.	Základní globální problémy	Čj	
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Orientuje se v čase.	Orientace v čase Kalendář, letopočet Režim dne	Čj	
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	Navštěvuje knihovny, muzea. Chápe nutnost chránit přírodu a kulturní památky.	Regionální památky Obory zkoumající minulost Ochrana přírody a kulturních památek		Školní výlety Exkurze Besedy Školy v přírodě
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků.	Porovná způsob života lidí v minulosti a současnosti.	Významná období českých dějin a Pardubického kraje		
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků.				
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	Státní svátky Významné dny		

DOPRAVNÍ VÝCHOVA			
Vybere bezpečné místo pro pohyb na kole.	Místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty, obytná zóna)		
Naplňuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty.	Plánování trasy a výbava na cestu Cyklista v dopravních prostředcích Způsob jízdy ve skupině		

Vlastivěda 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Vyjádří polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k vyšším územním a správním celkům České republiky. Najde Českou republiku na mapě Evropy.	Obec, město, místní krajina, domov Pardubický kraj	Čj, Vv	
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozumí její barevné grafice a smluvním značkám.	Okolní krajina (místní oblast, region)		
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	S pomocí vhodných map vyhledá zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny, místní oblasti, evropských států a jednotlivých světadílů.	Česká republika Evropa a svět		
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	Vyhledá a jednoduše charakterizuje regionální zvláštnosti Pardubického kraje.	Pardubický kraj		

Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Seznámí spolužáky se zážitky a zajímavostmi z vlastních cest a posoudí rozlišnost způsobu života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích.	Česká republika - naše vlast Sousední státy ČR Evropa a svět Evropská unie	Čj - sloh PT VEGS (Evropa a svět nás zajímá)	
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	Dodržuje pravidla školního řádu. Zná zásady slušného chování a řídí se jimi.	Právo a spravedlnost Lidská práva Práva dítěte Pravidla soužití lidí	Čj PT VDO (Občan, občanská společnost a stát)	
Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.	Podílí se na vytváření pravidel soužití ve třídě.			
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	Rozpozná jednání a chování porušující základní lidská práva (šikana).			
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích.	Rozliší formy vlastnictví. Používá peníze v běžných situacích.	Vlastnictví	M	

Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	Všimá si změn ve svém okolí. Navrhuje možnosti zlepšení prostředí v obci.	Základní globální problémy	Čj	
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Orientuje se v čase (kalendář, letopočet, generace). Chápe dějiny jako časový sled událostí.	Orientace v čase a časový řád		
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	Navštěvuje knihovny a muzea. Pracuje s různými informačními zdroji. Chápe nutnost chránit přírodu a kulturní památky.	Regionální památky Lidé a obory zkoumající minulost Ochrana přírody a kulturních památek		Školní výlety Exkurze Besedy
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifík.	Nastíní způsob života lidí. Posoudí změny ve způsobu života.	Významné události českých dějin Současnost a minulost Pardubického kraje		
Srovná a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík.				
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.		Státní svátky, významné dny		

DOPRAVNÍ VÝCHOVA			
Bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty.	Pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce Pravidla jízdy za snížené viditelnosti Základní pravidla bezpečné jízdy na silnici Pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek Technika jízdy Pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky Vztahy mezi účastníky silničního provozu		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení

Výuka českých dějin navazuje na znalosti osvojené v předmětu vlastivěda na 1. stupni ZŠ. Předmět dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Žák získává informace o významných událostech českých a v návaznosti na tom i evropských a světových dějin, objasňuje jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Na tomto základě žák poznává a objasňuje specifiku českých dějin v souvislosti s dějinami Evropy a světa, získává takové kompetence, jež mu umožňují zasadit české dějiny do evropského a světového dění. Výuka dějepisu vede žáka k tomu, aby porozuměl současnému evropskému vývoji.

Časové a organizační vymezení

Dějepis se vyučuje v každém ročníku druhého stupně v rozsahu dvou hodin týdně. V návaznosti na výuku organizujeme jednou za rok historickou exkurzi, kde žáci poznají historickou problematiku v současném reálu. Podle významu jsou zařazovány kapitoly z regionálních dějin. V rámci předmětu dějepis jsou uplatňovány rozličné formy práce – samostatná, skupinová, práce s odbornou literaturou, prezentace formou referátů. Konkrétní výchovně vzdělávací strategie respektují aktuální situaci ve třídě a sociální složení žáků.

Průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá; jsme Evropané)

Multikulturní výchova (etnický původ)

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu využíváme strategie, na základě nichž žák získává tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- vyhledává a zpracovává a třídí informace
- účastní se dějepisných olympiád

Kompetence k řešení problémů:

- řeší zajímavé úkoly spojené s dějepisným obsahem
- porovnává jednotlivé historické epochy z různých aspektů
- objasňuje příčiny historické jevů
- uvádí do souvislostí české, evropské a světové dějiny

Kompetence komunikativní:

- formuluje vlastní myšlenky
- klade otázky
- obhájí své postoje
- respektuje názory jiných

Kompetence občanské:

- získává základy občanské odpovědnosti

Dějepis 6. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
ČLOVĚK V DĚJINÁCH				
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků.	Vysvětlí, proč se učíme dějepis, proč je pro nás historie důležitá.	Počítání času, časová přímka, historická období a jejich periodizace, prameny, kulturní památky a zařízení		
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány.	Popíše instituce, kde se uchovávají historické prameny, uvede příklady.			
Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí epochy v chronologickém sledu.	Seřadí události na časové přímce, uspořádá historické epochy.			
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI				
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.	Popíše život pravěkých lidí v době kamenné, rozdělí a charakterizuje jednotlivá období.	Vývojová období člověka, pravěk, starší, střední, mladší a pozdní doba kamenná		Exkurze experimentální archeologie (Všestary)
Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	Objasní změnu způsobu života pravěkých lidí, jmenuje některé archeologické kultury na našem území.	Doba bronzová a železná, Keltové, archeologické kultury na našem území, Slované		
Uvede příklady archeologických kultur na našem území.				
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY				
Rozpozná souvislosti mezi přírodními přestávkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	Objasní podmínky vzniku prvních starověkých států.	Starověk – Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Východní Středomoří, Palestina		
Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	Objasní příčiny vzniku náboženství, rozliší náboženství monoteistické a polyteistické.	Řecko – přírodní podmínky, městské státy, Kréta Homérické období, Sparta,		

Demonstruje na konkrétních příkladech konkrétní přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem.	Vysvětlí podstatu otrokářské demokracie a porovná ji s jinými formami vlády. Jmenuje vybrané osobnosti antické kultury, uvede významné kulturní památky.	Atény, řecko-perské války Makedonie Vzdělání a kultura v řeckých státech Řím – přírodní podmínky, vznik a život v Římě, královské období, republika, císařství, rozpad říše, kultura, věda, umění		
Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.				

Dějepis 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA				
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	Objasní vznik prvních evropských států jako důsledek stěhování národů a šíření křesťanství.	Stěhování národů První evropské říše (Frankové, Slované, Byzanc, Arabové) Křesťanství západní a východní, islám		
Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti.	Vysvětlí úlohu křesťanství v životě středověkého člověka.	Křesťanství a jiná náboženství, křížové výpravy		
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	Popíše postavení prvních státních útvarů na našem území v evropských souvislostech. Podílí se na vytvoření modelu středověkého objektu, na něm popíše život ve středověku. Uvede příklady románské a gotické kultury, charakterizuje ji podle důležitých znaků.	Sámo, Velká Morava, český stát (Přemyslovci, Lucemburkové)	PT VEGS (jsme Evropané)	
Vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.		Život ve středověku		
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.		Románská a gotická kultura		Exkurze Kutná Hora

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY			
Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky.	Na příkladech uvede změny novověké společnosti v oblasti náboženství a kultury, uvede problémy, které ve společnosti nastaly.	Humanismus, renesance, reformace	
Vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	Objasní význam husitství pro další vývoj společnosti.	Husitství, Jiří z Poděbrad, Jagellonci	
Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	Vytvoří přehlednou mapu a vysvětlí příčiny a důsledky zámořských objevů.	Zámořské objevy a cesty	
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	Porovná typy vlády v novodobé Evropě.	Absolutismus v Evropě České země po nástupu Habsburků	
Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus.			
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	Popíše postavení českých zemí uprostřed událostí třicetileté války, jmenuje její příčiny a důsledky.	Stavovské povstání, třicetiletá válka, české země po třicetileté válce	
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	Pochopí souvislosti mezi prosperitou společnosti a rozvojem kultury. Rozliší a definuje základní znaky baroka.	Baroko, shrnutí jednotlivých období	

Dějepis 8. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI				
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti. Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus.	Popíše rozdíl mezi absolutismem a konstituční monarchií a republikou. Objasní příčiny a mechanismy přechodu od feudalismu ke kapitalismu.	Občanská válka v Anglii, absolutismus v Rusku, Prusku, Francii Habsburská monarchie, reformy Marie Terezie a Josefa II.		
Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	Na událostech ve Francii demonstruje společenské změny v Evropě 18. století. Vysvětlí, proč Francie a evropské státy usilují o sjednocení a národní sebeurčení.	Francouzská buržoazní revoluce Napoleonské války Evropa po Vídeňském kongresu Průmyslová revoluce	PT VEGS (Evropa a svět nás zajímá)	
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	Porovná úsilí o emancipaci u nás s evropskými událostmi.	České země po Vídeňském kongresu Rok 1848 v rámci habsburské monarchie		
Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích.	Vysvětlí, proč státy usilují o národnostní sebeurčení a sjednocení.	Evropské úsilí o emancipaci Revoluce 1848 v Evropě		Exkurze Chlum

Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy. Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.	Uvede příklady imperialismu a kolonialismu a rozdílných zájmů států jako příčiny vzniku válečných konfliktů.	Rozvoj imperialismu a kolonialismu (USA, Rusko, Anglie, Japonsko, Itálie, Německo, české země) Společnost a kultura před první světovou válkou		

Dějepis 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
MODERNÍ DOBA				
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	Zhodnotí příčiny první světové války jako důsledek boje o rozdělení světa, rozliší záminku a příčinu. Demonstruje zneužití techniky (plyn, tanky, zbraně hromadného ničení).	Příčiny a průběh první světové války, válečná léta 1914 - 1918		
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	Uvědomí si význam vzniku Československé republiky jako výsledek národního sebeurčení. Vysvětlí charakteristické rysy československé demokracie. Popíše rysy demokratického a totalitního systému. Rozpozná nebezpečí totality. Vysvětlí příčiny vzniku 2. světové války, popíše její průběh.	Založení Československa První republika Československo mezi dvěma světovými válkami Nástup nacismu v Německu Občanská válka ve Španělsku Totalitní systém v SSSR Příčiny druhé světové války, průběh války v Evropě a ve světě		
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	Vysvětlí příčiny porušování lidských práv, rozliší rasismus, antisemitismus, nacionalismus, uvede příklady.	Nacismus, rasismus Holocaust	PT MuV (etnický původ)	Exkurze
Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	Popíše situaci českého státu za druhé světové války.	Mnichovská dohoda Protektorát Čechy a Morava Protinacistický odboj Českoslovenští vojáci za druhé světové války		

		Osvobození Československa		
ROZDĚLENÝ A INTEGROVÁNÍ SVĚT				
Vysvětlí příčiny vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků. Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské spolupráce.	Vysvětlí příčiny poválečného uspořádání světa, rozdělení světa na východ a západ. Uvede příklady střetávání velmocí v době studené války. Uvede významná vojenská a hospodářská seskupení a jejich vliv na světový vývoj. Popíše vývoj Československa po druhé světové válce do roku 1989, základní mezníky vývoje.	Poválečné rozdělení světa Studená válka Nato, Varšavská smlouva Československo po druhé světové válce, komunistický převrat 1948, padesátá léta, pokus o demokratizaci (1968/69), období normalizace		
Posoudí postavení rozvojových zemí.	Vysvětlí příčiny zaostávání zemí třetího světa.	Rozpad koloniálního systému, rozvojové země		
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	Problémy současného světa			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Člověk ve společnosti

Charakteristika předmětu

Předmět Člověk ve společnosti spojuje učební obory Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Je vyučován na druhém stupni ve čtyřech ročnících s celkovou časovou dotací 5 hodin.

V 6. – 7. ročníku 1 hodina týdně, v 9. ročníku 2 hodiny týdně. Vzdelávací obsah je propojen s ostatními vzdělávacími oblastmi.

Vyučovací předmět Člověk ve společnosti umožňuje u žáků formovat dovednosti a postoje, které pozitivně ovlivňují jejich rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života. Žáci se učí realisticky poznávat a hodnotit vlastní osobnost, rozpoznávat záporné charakterové vlastnosti a vhodně usměrňovat své chování a jednání. Učí se komunikovat, získávají informace, jak mohou rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru. Seznamují se s různými společenskými vazbami a vztahy ve společnosti. Učí se respektovat a uplatňovat mravní zásady a nést odpovědnost za vlastní jednání a chování. Rozvíjejí své občanské a právní vědomí. Rozpoznávají netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímají aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Seznamují se s aktuálním děním v ČR, EU a ve světě.

Získávají základní informace o zdravém životním stylu a preventivní ochraně zdraví. Osvojují si dovednosti odmítat návykové látky, předcházet úrazům a chovat se přiměřeným způsobem v situacích ohrožujících zdraví a osobní bezpečí.

Do předmětu Člověk ve společnosti jsou začleněny tematické okruhy Svět práce (vzdělávací oblast Člověk a svět práce), Dopravní výchova a Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí. Součástí předmětu je výuka finanční gramotnosti a prvky etické výchovy.

Součástí předmětu jsou tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova

osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí;
psychohygienu; seberegulace a sebeorganizace

sociální rozvoj – poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace

morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika; řešení problémů a rozhodovací dovednosti

2. Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3. Multikulturní výchova - lidské vztahy; princip sociálního smíru a solidarity

4. Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; vnímání autora mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Člověk ve společnosti využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat své myšlenky a názory
- naslouchat názorům druhých lidí
- využívat informace a na jejich základě diskutovat
- obhajovat své názory a argumentovat
- komunikační dovednosti využívat k vytváření dobrých vztahů se spolužáky a vyučujícími

Kompetence sociální a personální:

- podílet se na vytváření pravidel, která pozitivně ovlivňují klima a práci ve třídě
- vytvářet si realistickou představu o sobě samém, rozvíjením kladných vlastností získávat sebeúctu a sebedůvěru
- spolupracovat ve skupině

Kompetence k učení:

- uvědomovat si smysl a cíl učení
- posoudit překážky a problémy v učení
- hledat způsoby, jak své učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů:

- navrhnout řešení problémových situací ve třídě, ve škole, v životě
- vyhledávat, třídit a vyhodnocovat informace z různých zdrojů, posuzovat jejich účinnost

Kompetence občanské:

- vyjadřovat postoj k situacím ve třídním kolektivu
- aktivně se účastnit kulturního a společenského dění ve škole
- uvědomovat si povinnost odporovat fyzickému a psychickému násilí
- uplatňovat základní principy společenských norem, uvědomovat si svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni
- využívat znalostí a rozhodovat se v zájmu podpory zdraví
- vědět, jak reagovat za mimořádných událostí (praktická cvičení)

Člověk ve společnosti 6. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	Učí se mít vztah nejen ke svým věcem, ale i k věcem svých spolužáků. Pečuje o zařízení a vybavení školy a nese zodpovědnost za jejich ničení.	Život ve škole		
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů komunitě	Podílí se na vytváření pravidel soužití s vrstevníky a respektuje je. Komunikuje a spolupracuje s vrstevníky, se členy své rodiny a s dospělými.	Pravidla soužití (dohody) Kamarádství, přátelství Naslouchání Dialog Vztahy v rodině	PT OSV (sociální rozvoj – poznávání lidí)	
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	Poznává osobní vlastnosti a schopnosti, učí se sebehodnocení.	Vnitřní svět člověka, osobní hodnoty, sebehodnocení		
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	Poznává, v čem se lidé liší, co jsou předsudky. Toleruje odlišnosti menšin ve třídě, ve škole.	Vztahy mezi lidmi, konflikty v mezilidských vztazích	PT MuV (lidské vztahy)	
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	Zná symboly našeho státu.	Naše vlast - státní symboly, státní svátky		
Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.		Přestupek, trestný čin		Přednáška Policie ČR

Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.	Pochopí význam tělesného, duševního a sociálního zdraví a uvede rizika, která zdraví ohrožují.	Složky zdraví		
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.				
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.		Péče o zdraví		
Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	Zná vliv složení potravy a způsobu stravování na zdraví člověka. Posoudí složení jídelníčku z hlediska zásad zdravé výživy.	Zdravá výživa Jídelníček	PT MeV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)	
Chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách (v modelových situacích a při akcích školy).		Pravidla bezpečnosti při cestování dopravními prostředky		
Dodržuje povinnosti spolujezdce v autě – zejména poutání.		Pravidla při jízdě autem		
Rozlišuje další dopravní značky a jejich význam.		Odpovídající značky pro jednotlivá témata		
Posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu.		Vztahy mezi účastníky silničního provozu Pravidla překonání křižovatky ve městě i mimo něj		
Vysvětlí bezpečné chování, zejména z pohledu chodce.		Etická stránka chování v silničním provozu		
Poskytne první pomoc, včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svoji i svého okolí.		Dopravní nehody		

Charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoci.	Vysvětlení pojmu mimořádná událost, základní rozdělení mimořádných událostí s uvedením příkladů		
Rozpozná varovný signál „Všeobecná výstraha“, adekvátně reaguje na tento signál, zná a prakticky uplatní postupy v případě nařízení evakuace, včetně zásad opuštění bytu.	Činnost při varovném signálu, druhy signálů, náhradní způsoby varování Obecné zásady opuštění bytu		
Ovládá základní zásady a postupy spojené s povodněmi, atmosférickými poruchami, haváriemi a dalšími mimořádnými událostmi; osvojené dovednosti a způsoby jednání aplikuje v simulovaných situacích hromadného ohrožení.	Průběh evakuace Evakuační zavazadlo Evakuační a přijímací střediska Ukrytí, nouzové přežití		

Člověk ve společnosti 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	Vysvětlí role členů ve třídě, skupině, rodině a uvede příklady jejich kladného a negativního vlivu na kvalitu mezilidských vztahů. Zná projevy šikany a způsoby, jak na šikanu reagovat. Vyhledá pomoc při problémech.	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity, třídy Šikana, projevy násilí		
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.	Chová se vhodným způsobem v různých situacích (dopravní prostředky, kulturní akce, sportovní akce, slavnostní příležitosti). Učí se řešit konflikty.	Vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, pravidla chování		
Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.	Rozpoznává záporné charakterové vlastnosti u sebe i druhých lidí a usměrňuje své chování.	Osobní rozvoj, podobnost a odlišnost lidí		
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu.	Zná základní lidská a dětská práva.	Lidská práva Dětská práva		
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	Vysvětlí pojem vlast a zná významná památná místa, významné osobnosti.	Naše vlast - památná místa, významné osobnosti		
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.	Uvede nejčastější typy a formy států.	Typy a formy států	D	

Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	Rozlišuje složky státní moci ČR.	Právní základy státu	PT VDO (občan, občanská společnost a stát)	
Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	Zdůvodní smysl voleb a uvede příklady, jak výsledky voleb mohou ovlivňovat život občanů.	Význam a formy voleb do zastupitelstev	PT VDO (formy participace občanů v politickém životě)	
Dodrží právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.	Uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení.	Protiprávní jednání		Přednáška Policie ČR
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	Uvede příklady vlivu začlenění ČR do EU v každodenním životě.	Evropská integrace		
Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	Rozezná, co škodí a co prospívá lidskému organismu. Uvede aktivity podporující zdraví.	Hodnota a podpora zdraví Ochrana zdraví při různých činnostech		
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.				
Vhodně reaguje a jedná v případě ohrožení a nebezpečí, adekvátně pomůže sobě i blízkému v nouzi.		Prevence agresivity Záškoláctví Volný čas Zvládání stresových situací		

Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	Uvede příklady návykových látek a závislostí, zná rizika jejich působení. Vysvětlí, co je cílem reklamy na alkohol a tabákové výrobky. Zná způsoby odmítání návykových látek. V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	Prevence zneužívání návykových látek Alkoholismus Kouření Závislosti	PT MeV (interpretace vztahu mediálních sdělení a reality)	
Ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí.		Bezpečné a ohleduplné chování cyklisty na chodníku Pravidla bezpečné jízdy na silnici		
Chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola; orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu.		Výbava jízdního kola, výbava cyklisty Vztahy mezi účastníky silničního provozu Technika jízdy a její pravidla mimo silnici		
Odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci; předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích).		Možné krizové situace (jejich řešení, důležitá spojení; oprava jízdního kola)		
Rozlišuje další dopravní značky a jejich význam.		Odpovídající značky pro jednotlivá témata		
Vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty.		Zásady bezpečného chování v době volna a při cestování Odpovědnost cyklisty		

Vysvětlí rizika a příčiny vzniku požárů, popíše princip hoření a klasifikuje požáry podle tříd.	Rozdíl mezi ohněm a požárem Rizika požáru Princip hoření, třídy požáru, příčiny vzniku požáru		
Charakterizuje zásady protipožární prevence, v případě vzniku požáru adekvátně reaguje a v modelových situacích použije vhodné metody hašení požáru.	Manipulace s otevřeným ohněm v přírodě Předcházení požáru, nebezpečí zábavní pyrotechniky Nebezpečnost látek, třídění látek do kategorií dle jejich hořlavosti Fáze požáru, kategorie hoření		
Rozdělí hasicí přístroje vzhledem k třídám požáru a v případě potřeby je správně použije.	Hasicí přístroje – druhy a jejich správné použití,		
Bezpečně opustí požárem ohrožený prostor a vyhledá bezpečí.	Postupy v případě požáru		

Člověk ve společnosti 8. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	Poznává, v čem se lidé liší, co jsou předsudky. Toleruje odlišnosti menšin ve třídě, ve škole.	Vztahy mezi lidmi, konflikty v mezilidských vztazích		
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.	Na příkladech doloží přínos spolupráce lidí ve třídě, ve škole, v rodině.	Zásady lidského soužití, výhody spolupráce lidí	Svět práce PT OSV (osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace)	
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Určí si cíle osobního rozvoje a způsob jejich dosažení.	Osobní rozvoj, životní cíle a plány		
Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.	Rozpoznává záporné charakterové vlastnosti u sebe i druhých lidí a usměrňuje své chování.	Osobní rozvoj, podobnost a odlišnost lidí		
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	Zná svoje možnosti, stanoví si přiměřené osobní cíle a postupné kroky k jejich dosažení. Zkoumá vlivy, které působí na rozhodování mladých lidí.	Sebepoznání a sebepojetí Faktory ovlivňující rozhodování mladých lidí		

Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.	Uvede příklady vzájemné solidarity mezi lidmi, podle svých možností se zapojí do humanitárních akcí.	Lidská solidarita, humanitární organizace Situace ohrožení a obrana státu	PT MuV (princip sociálního smíru a solidarity)	
Rozliší právní a protiprávní jednání nebo chování, které ohrožuje duševní a fyzické zdraví jeho osoby nebo druhých.		Terorismus, extremismus		
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady.	Uvede příklady různých forem vlastnictví.	Majetek, formy vlastnictví		
Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.	Uvede příklady a porovná úlohu výroby, služeb a obchodu.	Principy tržního hospodářství, nabídka, poptávka, DPH, inflace		
Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.	Uvede, jak chování kupujících a prodávajících ovlivňuje trh.			
Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.				

Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Objasní, jak se projevují demokratické principy v každodenním životě.	Principy demokracie		
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.	Na příkladech objasní práva a povinnosti v manželství, v pracovním poměru a v oblasti majetkového vlastnictví.	Právo v každodenním životě		
Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.	Zná svá práva a povinnosti v každodenních situacích (koupě, prodej, přeprava).			
Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.	Uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení.	Protiprávní jednání		Přednáška Policie ČR
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.	Vysvětlí tělesné, duševní a společenské změny v období dospívání. Respektuje druhé pohlaví.	Tělesné a duševní změny v dospívání Vztahy mezi chlapci a děvčaty		
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	Dodržuje základní pravidla tělesné a duševní hygieny. Zná příčiny a rizika vzniku běžných přenosných a civilizačních chorob. Ví, kde vyhledat odbornou pomoc.	Poruchy příjmu potravy Civilizační choroby – příčiny, prevence		
Rozpozná rizika fyzického a duševního násilí, jeho příznaky, projevy a dopady na vlastní osobu či jiné, předchází, rizikům, v případě nebezpečí adekvátně reaguje.		Zvládání stresových situací Prevence fyzického a duševního násilí		

Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	Charakteristika a druhy pracovních činností Kvalifikační požadavky		
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.	Volba profesní orientace	Čj – strukturovaný životopis	
Vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života svojí osoby i druhých.	Role chodce v silničním provozu Role cyklisty v silničním provozu		
Aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě. Vymezí propojení mezi daným tématem a dalšími oblastmi života.	Etická stránka chování v silničním provozu		
Charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti.	Přestupky chodců a ukázka legislativy Přestupky cyklistů a ukázka legislativy		
Charakterizuje havárie a antropogenní události.	Improvizovaná ochrana Integrovaný záchranný systém		

Člověk ve společnosti 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů komunitě.	Podílí se na vytváření pravidel soužití s vrstevníky a respektuje je. Komunikuje a spolupracuje s vrstevníky, se členy své rodiny a s dospělými.	Pravidla soužití (dohody) Komunikace v různých situacích Naslouchání Dialog Vztahy v rodině Rodičovství Život v rodině	PT OSV (mezilidské vztahy, komunikace; morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika)	
Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	Uvede příklady extremistických projevů v chování lidí v současném světě.	Vztahy mezi lidmi, problémy lidské nesnášenlivosti		
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	Určí si cíle osobního rozvoje a způsob jejich dosažení.	Osobní rozvoj, životní cíle a plány	Svět práce PT OSV (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)	
Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	Popíše, jak rozvíjet osobní vlastnosti a překonávat osobní nedostatky.	Osobní vlastnosti, dovednosti, charakter, vrozené předpoklady		
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.		Charakteristika a druhy pracovních činností Kvalifikační požadavky		

Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.		Volba profesní orientace	Čj – strukturovaný životopis	
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání		Úřad práce Způsoby hledání zaměstnání Pracovní příležitosti v obci		
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.		Podnikání Práce s profesními informacemi		
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Objasní, jak se projevují demokratické principy v každodenním životě.	Principy demokracie	PT VDO (principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)	
Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	Zdůvodní smysl voleb a uvede příklady, jak výsledky voleb mohou ovlivňovat život občanů.	Význam a formy voleb do zastupitelstev		
Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.	Uvede orgány právní ochrany.	Právní řád		
Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.				

Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.	Popíše a objasní, jak zachází se svými penězi a svěřeným majetkem.	Peníze a rozpočet		
Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.	Vyhledá informace o bankách a jejich službách.			
Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.				
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.	Zjistí, odkud pocházejí příjmy státu a uvede příklady dávek a příspěvků, které získávají občané.	Význam daní		
Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích.		Mezinárodní spolupráce		

Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory.	Uvede příklady některých projevů globalizace.	Globalizace, významné globální problémy a způsoby jejich řešení Obrana státu	Př, Z	
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva.	Vyjádří svůj názor na projevy a důsledky globalizace pro život lidstva.			
Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu.	Uvede příklady globálních a lokálních problémů v obci a regionu.			
Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.	Uvede příklady mezinárodního terorismu, vyjádří svůj názor.			
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.		Manipulace Manipulativní reklama a informace Sekty		
Vhodně reaguje v situacích, kdy hrozí riziko násilí, není lhostejný a ví kde a jak zajistit pomoc.		Prevence fyzického a duševního násilí v souvislosti s činností náboženských hnutí a sekt Prevence fyzického a duševního násilí		
Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	Učí se rozeznávat pravdivost informací jejich porovnáváním z různých zdrojů. Vyjádří svůj postoj k působení reklamy na chování lidí.	Kulturní život, masová kultura, masmédia, Kulturní instituce	PT MeV (vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti)	
Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají.				

Rozpozná rizikové prostředí a činnosti a vyhýbá se jim.		Drogy, infekční onemocnění, přenosné choroby		
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	Dodržuje základní pravidla tělesné a duševní hygieny. Zná příčiny a rizika vzniku běžných přenosných a civilizačních chorob. Ví, kde vyhledat odbornou pomoc.	Tělesná a duševní hygiena		
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	Pochopí vztah mezi emocemi, myšlenkami a jednáním. Vhodným způsobem vyjádří své emoce. Naučí se pozitivní způsoby zvládnání emocí, stresu a únavy.	Péče o duševní zdraví, jednoduché relaxační techniky Zvládnání emocí a stresu	PT OSV (osobnostní rozvoj – psychohygiena) Tv	
Chová se adekvátně v různých životních situacích tak, aby nedošlo k ohrožení fyzického i duševního zdraví.		Základy poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných situací		
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.	Vysvětlí tělesné, duševní a společenské změny v období dospívání. Respektuje druhé pohlaví.	Tělesné a duševní změny v dospívání Vztahy mezi chlapci a děvčaty		
Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.	Zná bezpečné způsoby a rizika sexuálního chování.	Sexuální výchova Pohlavně přenosné choroby		

Používá své znalosti a dovednosti v praxi.	Znalostní testy, praktické cvičení		
Orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava.			
Interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu.			
Chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace.			
Analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování.			
Aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí život orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu.			
Aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti.			
Vyřeší testy “řidičský průkaz nanečisto”.			
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.	Chová se přiměřeným způsobem v situacích ohrožujících zdraví, osobní bezpečí a při mimořádných událostech.		Živelné pohromy - Z Praktické cvičení OČMU
Prokazuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích mimořádných událostí.			
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě.			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět fyzika se vyučuje na druhém stupni v 6. až 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Žáci si osvojují prvky metod práce, jako jsou pokusy, měření a pozorování a seznamují se s pravidly bezpečnosti při těchto činnostech. Učí se zpracovávat a hodnotit získané údaje a vyvozovat z nich závěry. Získané poznatky využívají při řešení fyzikálních problémů a úloh i v denním životě. Při výuce rozvíjejí své logické myšlení a uvažování, aby získané vědomosti dokázali použít v praxi.

Do předmětu jsou začleněny některé výstupy Ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Součástí předmětu jsou tato průřezová témata:

Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovně a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence sociální:

- spolupracovat ve skupinách
- vytvářet pravidla bezpečné práce při různých činnostech

Kompetence pracovní:

- pracovat s různými pomůckami

Kompetence k učení:

- získávat informace z různých zdrojů (televize, internet, rozhlas, encyklopedie, ...)
- samostatně pracovat s textem
- zvažovat dopad lidské činnosti na životní prostředí

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, nacházet shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k řešení problémů
- volit vhodné způsoby k řešení problémů
- prakticky ověřovat správnost řešení problémů

Kompetence občanské:

- porovnávat vliv různých technologií na životní prostředí
- respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

Fyzika 6. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	Rozlišuje pojem látka, těleso, užívá pojmy v praxi, popíše skupenství látek, vysvětlí pojmy částice, atom.	Stavba látek Vlastnosti látek Částicová stavba látek		
	Popíše vznik elektrických nábojů, zeledrovaných těles a vysvětlí pojmy atom, iont.	Elektrické vlastnosti látek		
	Popíše magnet, použije ho v praxi, objasní magnetické vlastnosti látky vlastními slovy, vysvětlí pojmy dočasný a trvalý magnet, magnetické pole Země.	Magnetické vlastnosti látek		Životní prostředí, OČMU
Změří vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa.	Vysvětlí pojem fyzikální veličina, správně měří danou délku a vyjádří ji v jednotkách.	Fyzikální veličiny Měření délky Aritmetický průměr	M – jednotky délky Praktické příklady s využitím jednotek délky	
	Prakticky určí objem kapaliny i pevného tělesa, správně používá jednotky.	Měření objemu tělesa	M – výpočty objemu, převody jednotek, kvádr, krychle	LP
	Používá jednotky hmotnosti v praktickém měření. Pomocí rovnoramenných vah určí hmotnost tělesa i kapaliny.	Měření hmotnosti tělesa	M – jednotky, převádění, slovní úlohy	LP

Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	Vysvětlí pojem hustota, používá vzorec pro výpočet hustoty, objemu a hmotnosti, převádí jednotky.	Hustota Výpočet hustoty a hmotnosti		
Změří vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa.	Zná jednotky času a počítá s nimi, uvede příklady nejrozličnějších metod měření času, měří čas stopkami.	Měření času	M – praktické úlohy, převádění jednotek	
Změří vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa. Předpoví, jak se změní délka a objem tělesa při dané změně jeho teploty.	Vysvětlí pojem teplota, prakticky změří teplotu kapaliny. Vysvětlí princip teploměru a zdůvodní změny objemu pevných i kapalných těles v závislosti na teplotě. Uvede příklady z praktického užití, čte z grafu změny teploty.	Měření teploty těles Změna objemu pevných i kapalných těles při zahřívání nebo ochlazování Změna teploty v průběhu času	M – grafické znázornění	LP

Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	Sestaví jednoduchý elektrický obvod, rozlišuje značky pro elektrický obvod a používá je ve schématech. Vysvětlí účinky elektrického proudu, rozlišuje vodič a izolant, zdůvodní vedení proudu v obvodu. Dodržuje zásady správného užití elektrických spotřebičů.	Elektrický proud v kovech Sestavení obvodu Vodiče, izolanty, tepelné spotřebiče Bezpečnost při práci s elektrickým proudem		
Poskytne první pomoc, včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svoji i svého okolí.		Zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem		
Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	Objasní vznik magnetického pole cívky, uvede příklady užití v praxi. Pochopí princip galvanometru a používá ho při pokusech.	Magnetické pole elektrického proudu Magnetické pole cívky s proudem Elektromagnet Zvonek Měření proudu galvanometrem		

Fyzika 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu.	Rozlišuje pojmy klid a pohyb těles, druhy pohybu. Používá vzorec pro výpočet rychlosti a dráhy a čte z grafu zadané hodnoty.	Pohyb tělesa Klid a pohyb tělesa Rovnoměrný, nerovnoměrný pohyb Rychlost rovnoměrného pohybu Dráha Průměrná rychlost	M	LP
Změří velikost působící síly. Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	Změří velikost síly vhodným siloměrem, graficky znázorní sílu a vysvětlí, čím je síla určena. Zdůvodní působení gravitační síly a vysvětlí závislost na hmotnosti tělesa. Graficky určí výslednici souhlasně a nesouhlasně orientovaných sil, pokusně určí těžiště a vysvětlí, na čem závisí poloha těžiště.	Síla Skládání sil Gravitační síla Těžiště		
Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.	Vysvětlí na praktických příkladech zákon setrvačnosti a vzájemného působení těles.	Posuvné účinky síly Pohybové zákony		
Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů.	Rozeznává typy jednoduchých strojů. Vyjádří rovnovážné polohy kladky a páky, využívá teorii v praktických příkladech. Vyřeší úlohy k tomuto tématu.	Otáčivé účinky síly (páka, kladka)		LP

Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.	Na praktických příkladech vysvětlí pojem tlaková síla a tlak. Vyjádří vzorec pro tlak a používá ho k výpočtům. Diskutuje o praktickém využití zvětšení a zmenšení tlaku, uvede příklady z technické praxe. Vysvětlí vznik třecí síly a její závislost na druhu podložky a tlakové síle.	Tlak, tlaková síla Deformační účinky Tření		
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů. Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.	Na základě pokusů definuje Pascalův zákon. Vysvětlí činnost hydraulických zařízení a jejich využití v praxi. Vysvětlí působení sil v kapalině, používá vzorec pro výpočet hydrostatického tlaku. Na základě pokusu odvodí Archimedův zákon a používá jej ve výpočtech a v jednoduchých praktických příkladech.	Mechanické vlastnosti kapalin Pascalův zákon Hydrostatický tlak Archimedův zákon Plování těles		LP
	Objasní existenci plynů a vzduchu, vypočítá hmotnost plynu (vzduchu).	Vlastnosti plynů, tlak plynu v nádobě, Archimedův zákon v plynech		

Fyzika 8. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
	Převádí jednotky hmotnosti, hustoty, obsahu a objemu. Vysvětlí podstatu Archimedova zákona, vypočítá vztlakovou sílu.	Opakování – jednotky, veličiny, výpočty síly a rychlosti Kapaliny, plyny, světelné jevy – zopakování a procvičení	M	
Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.	Používá vzorce a jednotky pro fyzikální veličiny práce, výkon, energie, vypočítá dané veličiny podle vzorců.	Práce, výkon, energie		
Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem. Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.	Vysvětlí pojmy teplota a teplo, změna skupenství a porozumí vnitřní stavbě látek (částicová stavba) v jednotlivých skupenstvích. Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Teplo, šíření tepla Změny skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, var, sublimace, desublimace, kapalnění) Energie	PT EV (vztah člověka k prostředí)	LP
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Objasní podstatu dvoudobých a čtyřdobých spalovacích motorů.	Pístové spalovací motory		Životní prostředí

Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	Vysvětlí pojem vodič, izolant, elektrický proud, elektrické napětí. Používá jednotky proudu a napětí.	Elektrické jevy – vodiče, izolanty, indukce, polarizace Elektrický proud, napětí		
Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.	Vypočítá podle Ohmova zákona odpor, napětí, proud.	Ohmův zákon		
Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	Zapojí sériový a paralelní elektrický obvod. Popíše zákonitosti o obvodu se dvěma odpory a jejich náhradu za jeden odpor.	Elektrické obvody za sebou a vedle sebe		LP
	Vypočítá elektrickou práci a výkon podle daných vzorců. Dosazuje jednotlivé hodnoty v základních jednotkách.	Elektrická práce a elektrický výkon		
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	Porozumí podstatě zvuku, jeho šíření ve vzduchu a vakuu. Vysvětlí, co je tón. Popíše stavbu a funkci ucha, odraz zvuku.	Zvukové jevy	Př, Z	Životní prostředí
	Popíše části atmosféry; vysvětlí vývoj počasí (tlak vzduchu, vznik větru, teplota vzduchu).	Meteorologie	Z	Životní prostředí – znečištění ovzduší

Fyzika 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
	Vypočítá podle vzorců velikost výkonu, práce, energie, elektrického proudu a napětí.	Opakování – jednotky, výpočty, veličiny Teplo, změny skupenství, elektrický proud a napětí	M	
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	Posoudí souvislost elektrických a magnetických jevů. Popíše podstatu funkce elektromotoru, transformátoru a vzniku střídavého proudu. Vysvětlí vznik (výrobu) střídavého elektrického proudu. Popíše části elektromotoru a transformátoru, vypočítá jednotlivé hodnoty pro transformátor. Zná základní zásady zacházení s domácími elektrickými spotřebiči; dodržuje bezpečnost při jejich používání.	Elektromagnetické jevy Elektromotor Střídavý proud Transformátory Bezpečnost – domácí elektrické spotřebiče		
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě.		První pomoc při úrazu elektrickým proudem		
Zapojí správně polovodičovou diodu.	Popíše podstatu polovodičů, složení diody, tranzistoru. Používá schématické značky polovodičových součástek. Zná jejich využití v praxi.	Polovodiče – dioda, tranzistor, fotorezistor, termistor	Ch	LP

Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Vysvětlí pojmy elektromagnetické záření a jaderná energie. Objasní využití druhů elektromagnetických vln, popíše podstatu jejich šíření. Vysvětlí pojem radioaktivita, zná druhy radioaktivního záření a jeho využití v praktickém životě (kladné využití v elektrárnách a jinde). Vysvětlí podstatu jaderné reakce, uvede příklady škodlivosti jaderného záření.	Elektromagnetické záření Jaderná energie		
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh. Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	Vysvětlí pojem světelný zdroj, světlo. Na základě pokusu vysvětlí přímočaré šíření světla. Objasní průběh zatmění Slunce a Měsíce. Popíše vlastnosti zrcadel, čoček.	Optické (světelné) jevy Měsíc, odraz světla, zatmění Slunce a Měsíce Úplné a částečné zatmění Zrcadla, čočky, oko, rozklad světla		

Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh. Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh. Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	Lom světla Čočky a jejich použití – optické vlastnosti oka Mikroskop a dalekohled		
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet Slunce a měsíců planet kolem planet. Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností.	Má představu o podstatě Sluneční soustavy. Uvede základní informace (údaje) o Slunci, Měsíci a planetách, o vesmíru a kosmonautice.	Země, vesmír Sluneční soustava Kosmonautika	Z, Př	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika předmětu

Předmět chemie patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Je vyučován na druhém stupni v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Žáci se seznamují se základním tříděním látek a jejich vlastnostmi. Poznávají základní strukturu chemických látek a závislost jejich vlastností na struktuře. Učí se pracovat se základními chemickou terminologií a symboly (značky, vzorce). Seznamují se s vybranými výrobními technologiemi a zjišťují jejich vliv na životní prostředí. Získané poznatky si prakticky ověřují formou laboratorních prací a zjišťují možnosti jejich využití v praxi.

Do předmětu jsou začleněny některé výstupy Ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Součástí předmětu jsou tato průřezová témata:

Environmentální výchova (lidské aktivity a problémy životního prostředí)

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu chemie využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovně a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence k učení

- pracovat s různými materiály
- vyhledávat, porovnávat a třídit informace z různých zdrojů
- pracovat se základními chemickými termíny, znaky a symboly
- provádět pokusy a vyvozovat z nich závěry

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, nacházet shodné, podobné a odlišné znaky
- využívat získané vědomosti a dovednosti k řešení problémů
- volit vhodné způsoby k řešení problémů
- prakticky ověřovat správnost řešení problémů

Kompetence sociální:

- aktivně se zapojovat do práce ve skupině
- respektovat daná pravidla práce

Kompetence občanské:

- porovnávat vliv různých technologií na životní prostředí
- respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní:

- dodržovat vymezená pravidla bezpečné práce

Chemie 8. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.	Zná zásady bezpečné práce s vybranými látkami (etanol, modrá skalice).	Zásady bezpečnosti práce ve školní chemické pracovně i v běžném životě Varovné značky a jejich význam		
Charakterizuje havárie a antropogenní události.		Základní druhy nebezpečných látek, nejčastější příčiny havárií s únikem nebezpečných látek		
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek.	Rozliší látky na základě společných a rozdílných vlastností (vzhled, skupenství, rozpustnost, barva, zápach).	Vlastnosti látek		
Rozlišuje směsi a chemické látky.	Určí směs stejnorodou a různorodou na základě viditelnosti částic.	Směsi		
Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi.	Navrhne a prakticky provede filtraci, destilaci, krystalizaci, usazování.	Oddělování složek směsí		LP
Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění chemických látek.	Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění chemických látek (vliv teploty, míchání, plošného obsahu, koncentrace složek, katalyzátoru).	Příprava roztoků		
Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení.	Vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek), připraví prakticky roztok daného složení.	Složení roztoků		LP

Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití.	Rozlišuje druhy vod podle čistoty a obsahu látek a uvede příklady jejich výskytu a použití.	Voda		
Uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.	Uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.	Výroba pitné vody, čistota vody	PT EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí)	Exkurze ČOV
Uvede příklady znečišťování vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.	Zná složení vzduchu a způsoby získávání jeho významných složek, uvede příklady znečišťování vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.	Vzduch (složení, čistota ovzduší, ozónová díra, skleníkový jev, aktivní složka vzduchu)		
Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.	Uvede způsob hašení požáru u modelových situací z praxe.			
Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech.	Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech.	Částicové složení látek (atom, molekula)		
Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech.	Rozliší chemický prvek a chemickou sloučeninu na základě jejich zápisu značkou a vzorcem.	Chemické značky		
Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.	Zná umístění základních kovů a nekovů v periodické tabulce a jejich základní vlastnosti. Zařadí chemické prvky na základě protonového čísla do skupiny a periody v periodické tabulce.	Chemické prvky (kovy, nekovy) Periodický zákon		LP
Porovná vlastnosti a použití prakticky významných oxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.	Porovná vlastnosti oxidů uhlíku, dusíku, síry, vápníku a křemíku a posoudí jejich vliv na životní prostředí.	Chemické písmo Oxidy – názvosloví, vlastnosti a využití		

Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet.	Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet.	Oxidy dusíku a síry		
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	Využívá poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí na obdobných příkladech.	Chemické reakce – charakteristika Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, velikost částic, koncentrace, katalyzátor		
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využití.	Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí.	Zákon zachování hmotnosti		
Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.	Přečte chemickou rovnici a upraví ji podle zákona zachování hmotnosti.	Chemické rovnice (na příkladech vzniku oxidů)		
	Vyjádří průběh chemické reakce s pomocí látkového množství.	Látkové množství Molární hmotnost		
Porovná vlastnosti a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.	Porovná vlastnosti a využití vybraných kyselin a hydroxidů a posoudí jejich vliv na životní prostředí.	Kyseliny a hydroxidy – názvosloví, vlastnosti, využití vybraných kyselin a hydroxidů - HCl, H ₂ SO ₄ , HNO ₃ , NaOH, KOH, Ca(OH) ₂ , NH ₄ OH		
Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.	Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem.	Stupnice pH		LP

Chemie 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.	Zná zásady bezpečné práce s vybranými látkami (etanol, modrá skalice, kyseliny, hydroxidy).	Zásady bezpečnosti práce ve školní chemické pracovně i v běžném životě		LP
Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.	Uvede příklady neutralizací a jejich praktické využití.	Neutralizace		
Porovná vlastnosti a použití prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.	Rozliší výchozí látky a produkty neutralizace a základních reakcí vzniku solí.	Soli - vznik		
	Vypočítá hmotnost výchozích látek nebo produktů.	Výpočty z jednoduché rovnice		
	Porovná vlastnosti a využití vybraných solí a posoudí jejich vliv na životní prostředí.	Bezokyslíkaté soli – názvosloví, vlastnosti, využití vybraných solí – ZnS, PbS, NaCl, AgBr Kyslíkaté soli – názvosloví, vlastnosti a využití vybraných solí (sírany, dusičnany, uhličitany)		
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využití.	Rozliší výchozí látky a produkty jednoduchých redoxních reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí význam.	Redoxní reakce Řada reaktivity kovů Výroba železa elektrolýza	F	LP

Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.	Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování uhlí, ropy a zemního plynu.	Z čeho získáváme energii (uhlí, ropa, zemní plyn)	F	
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Uhlovodíky – názvosloví alkanů (1C – 4C), alkenů a alkynů (2C – 4C), arenů (benzen, naftalen); vlastnosti a využití praktický významných uhlovodíků		
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Deriváty uhlovodíků – halogenderiváty, kyslíkaté deriváty (alkoholy, karboxylové kyseliny)		
Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.	Navrhne postup při havárii s únikem nebezpečných látek.	Halogenderiváty Ropa		
Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu. Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.	Určí podmínky průběhu fotosyntézy, její výchozí látky a produkty.	Přírodní sloučeniny – sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny Zdravá výživa		
Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů.	Uvede příklady zdrojů, vlastnosti a význam sacharidů, tuků, bílkovin a vitaminů.			LP
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.	Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.	Chemická výroba – plasty, syntetická vlákna		LP
Orientuje se v přípravě a využití různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	Orientuje se ve využití různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	Projekt – Chemie a zdraví		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika předmětu

Předmět přírodopis patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Je vyučován na druhém stupni v 6. až 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávací obsah předmětu je propojen především se vzdělávacími oblastmi Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce. Žáci poznávají přírodu jako systém, který je založen na vztazích a vzájemném ovlivňování organismů a jejich prostředí. Uvědomují si důležitost přírodní rovnováhy pro život všech organismů včetně člověka. Učí se poznávat význačné druhy živých organismů a jejich způsob života v přirozeném prostředí. Seznamují se s vývojem života na Zemi a jevy, které jej ovlivňují. Učí se zkoumat změny v přírodě a posuzovat vliv člověka na tyto změny. K poznávání přírody využívají praktické metody, jako jsou pozorování, pokus a měření.

Výuka probíhá v učebně i v přírodě, využíváme školní zahradu s naučnou stezkou a přírodní učebnou.

Do předmětu jsou začleněny některé výstupy ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Součástí předmětu jsou tato průřezová témata:

Environmentální výchova (ekosystémy; základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí)

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu přírodopis využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence sociální a personální:

- podílet se na práci ve skupině

Kompetence občanské:

- prakticky procvičovat poskytování pomoci v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- navrhnout způsoby zlepšování životního prostředí, porovnávat vliv různých činností na životní prostředí

Kompetence k řešení problémů:

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- při řešení problémů vyhledávat vhodné informace, porovnávat je a vyvozovat závěry
- prakticky ověřovat správnost svých závěrů a aplikovat je při řešení obdobných problémů

Kompetence k učení:

- pracovat s informacemi (encyklopedie, atlasy, odborné publikace) a využívat prostředky informačních a komunikačních technologií
- užívat základní přírodovědné termíny, rozeznávat základní znaky živých i neživých přírodnin
- pozorovat, měřit, dělat jednoduché pokusy, vyvozovat z nich závěry a dále je využívat

Kompetence pracovní:

- bezpečně používat pomůcky a materiály při praktických cvičeních
- při práci dodržovat daná pravidla

Přírodopis 6. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.	Pozná a zařadí do příslušné taxonomické skupiny vybrané druhy rostlin, hub a živočichů.	Vybrané rostliny a živočichové lesa, sladkovodních a travních ekosystémů		
Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích.	Způsoby výživy hub dokládá konkrétními příklady hub s plodnicemi, vysvětlí význam hub pro koloběh živin a energie v ekosystému.	Ekosystém lesa – houby		
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.	Popíše společné a rozdílné znaky vybraných hub s plodnicemi; správně určí vybrané nejběžnější druhy jedlých a jedovatých hub.			
Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků.	Popíše vztah řasy a houbových vláken v lišejníku, chápe lišejník jako příklad symbiózy dvou organismů.	Ekosystém lesa - lišejníky		
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	Rozlišuje a porovnává základní systematické skupiny rostlin; vybrané druhy rostlin určuje pomocí jednoduchých klíčů a atlasů.	Vybrané rostliny lesa, sladkovodních a travních ekosystémů		Praktické cvičení
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	Rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určí vybrané živočichy, zařadí je do hlavních taxonomických skupin.	Vybraní živočichové lesa, sladkovodních a travních ekosystémů		

Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	Uvede příklady běžných živočichů, rostlin a hub v ekosystémech les, sladkovodní a travní ekosystémy a vysvětlí jejich vzájemné vztahy.	Les jako celek Sladkovodní ekosystémy jako celek Travní ekosystémy jako celek	PT EV (ekosystémy)	
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	Sestaví příklady jednoduchých potravních řetězců v ekosystémech les, sladkovodní a travní ekosystémy.			
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Používá správně lupu, připraví mikroskopický preparát a správně používá mikroskop; zakreslí pozorovaný objekt. Určí vybrané přírodniny podle jednoduchých klíčů a atlasů.	Praktická cvičení Vycházky		
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.			

Přírodopis 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.	Určí a zařadí do příslušné taxonomické skupiny vybrané druhy rostlin, živočichů a hub žijících v jednotlivých ekosystémech.	Okolí lidských sídel Lidská sídla Cizokrajné ekosystémy Ochrana přírody		Praktické cvičení
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	Posoudí význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka a uvede příklady z praktického života.			
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	Třídí rostliny na základě společných znaků do základních taxonomických skupin; správně zařadí do těchto skupin vybrané zástupce; vybrané druhy rostlin určuje pomocí jednoduchých klíčů a atlasů.			
Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, vybrané živočichy určí a zařadí do hlavních taxonomických skupin.			
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	Uvede příklady nejběžnějších rostlin a živočichů polí, zahrad, lidských sídel a cizokrajných ekosystémů a vztahy mezi nimi.			
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	Sestaví příklady jednoduchých potravních řetězců (v ekosystémech pole, zahrady, lidská sídla, cizokrajné ekosystémy) a zhodnotí jejich význam.			
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.			

Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel.	Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel.	Buňka		Praktické cvičení
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	Objasní stavbu rostlinného těla od buňky k jednotlivým orgánům.	Stavba rostlinného těla		Praktické cvičení
Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku.	Rozpozná jednotlivé části rostlinného těla, porovná jejich vnější a vnitřní stavbu, objasní jejich vzájemné vztahy a význam pro rostlinu.			
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin.				
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	Vysvětlí princip a význam fotosyntézy a dýchání rostlin. Zná základní způsoby rozmnožování rostlin a faktory ovlivňující jejich růst. Navrhne praktické využití těchto znalostí pro pěstování rostlin.	Funkce listů Rozmnožování a růst rostlin		
Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	Posoudí vliv podmínek prostředí na život rostlin a uvede příklady přizpůsobování se rostlin některým podmínkám prostředí.	Život rostlin		
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů.	Objasní stavbu a funkci orgánových soustav u vybraných skupin bezobratlých živočichů.	Stavba těl vybraných zástupců bezobratlých		

Porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	Porovná vnější a vnitřní stavbu těla vybraných bezobratlých živočichů	Stavba těl vybraných zástupců bezobratlých		
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	Praktická cvičení Vycházky		

Přírodopis 8. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů. Porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných zástupců tříd obratlovců. Objasní stavbu a funkci orgánových soustav obratlovců a nejdůležitějších orgánů těchto soustav.	Stavba těla obratlovců (povrch těla, trávicí, dýchací, vylučovací, cévní, rozmnožovací a nervová soustava)		Praktické cvičení
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	Porovná základní projevy chování obratlovců v přírodě, na konkrétních příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	Chování obratlovců		
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.	Objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vzájemné vztahy.	Stavba a funkce orgánových soustav člověka (opěrná, pohybová, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, nervová, rozmnožovací)		Praktická cvičení
Objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří.	Popíše vznik a vývoj nového jedince od početí do stáří.	Rozmnožování člověka Vývin nového jedince Lidský život		

Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života.	Rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	Zdraví a nemoc		
Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla.	Dokáže poskytnout první pomoc v případě bezvědomí, zástavy srdce a dechu, silného krvácení, zlomeniny končetin, popálenin.	Praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů		
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě.				
Charakterizuje základní pravidla dekontaminace, jodové profylaxe.		Radiační havárie jaderných energetických zařízení Prevence vzniku havárií, chování v případě vzniku havárie, zásady chování v případě havárií, dekontaminace		

Přírodopis 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.	Pojmenuje s pomocí vybraných určovacích pomůcek podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny.	Stavba Země – nerosty, horniny (vlastnosti – barva, vryp, tvrdost, rozpustnost, zrnitost, reakce s HCl)		Praktická cvičení
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody.	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody.	Geologické děje – vznik a vlastnosti hornin Horninový cyklus Hydrosféra Vznik a vývoj litosféry		
Porovnává význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy.	Vysvětlí význam jednotlivých půdních činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy.	Vznik a vývoj pedosféry		

Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	Zhodnotí vliv podnebí a počasí na vývoj a udržení života na Zemi; charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	Vznik a vývoj atmosféry Vznik a vývoj hydrosféry Živelné katastrofy		
Objasní vliv jednotlivých sfér. Země na vznik a trvání života.	Objasní vliv atmosféry, hydrosféry a litosféry na vznik a trvání života.	Počátky vývoje života na Zemi		
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků.	Uvede příklady typických organismů a významných změn ve vývoji Země a života v jednotlivých geologických érách.	Vývoj života na Zemi		

Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Rozliší základní projevy (dýchání, pohyb, dráždivost, rozmnožování, růst) a podmínky (živé x neživé) života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Vývoj života na Zemi Vývojová teorie Buněčný základ života		
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	Orientuje se v základních stupních vývoje člověka.	Vývoj člověka – čtvrtohory		
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	Dědičnost		
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů.	Vysvětlí význam dědičnosti v praktickém životě. Na konkrétních příkladech posoudí vliv prostředí na utváření organismů.	Dědičnost Organismy a prostředí		Praktické cvičení
Rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	Vysvětlí na konkrétních příkladech pojmy populace, společenstvo, ekosystém a objasní vztahy mezi živými a neživými složkami ekosystému.	Organismy a prostředí Rozmanitost ekosystémů		
Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	Uvede příklady vlivů člověka na vybrané ekosystémy, zná způsoby využívání těchto ekosystémů člověkem. Vysvětlí pojmy národní park, chráněná krajinná oblast a uvede příklady těchto oblastí.	Atmosféra, hydrosféra, pedosféra Rozmanitost ekosystémů Rozmanitost ekosystémů naší přírody Ochrana přírody	PT EV (základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí)	Praktické cvičení

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět zeměpis patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Je vyučován na druhém stupni v 6. až 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Zeměpis je předmětem interdisciplinárním. Spojuje poznatky z předmětů přírodovědných, humanitních a technických. Má významné mezipředmětové vazby především s přírodopisem, fyzikou, matematikou a dějepisem. Žáci díky předmětu poznávají naši planetu jakožto složitý funkčně propojený systém fyzicko-geografické a socioekonomické sféry. Žáci získávají poznatky o přírodní sféře a činnosti člověka v jednotlivých regionech světa včetně svého nejbližšího okolí. Zeměpis prohlubuje u žáků širší společenskovední a přírodovědné chápání světa. Na základě získaných znalostí, vědomostí a dovedností umožňuje žákům orientovat se v dnešním světě.

Do předmětu jsou začleněny některé výstupy Ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Součástí předmětu jsou tato průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané)

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu zeměpis využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence občanské:

- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence k řešení problémů:

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace (rozvíjet logické, konstruktivní a kritické myšlení)
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit

Kompetence k učení:

- pracovat s informacemi (encyklopedie, atlasy, odborné publikace) a využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Zeměpis 6. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	Pracuje s různými zdroji dat, vyhledává v atlasu, hledá informace na internetu a v publikacích	Mapy; grafy - Mapa hydrosféry - Mapa klimatických pásů		
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	Objasní pojmy: glóbus, mapa, měřítko mapy, poledníky, rovnoběžky. Zná druhy map. Aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapami. Orientuje se v zeměpisných atlasech.	Glóbus a mapa - Glóbus - Mapa: měřítko, dělení map podle měřítka - Poledníky a rovnoběžky - Určování zeměpisné polohy		
Zhodnotí postavení země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti země s ostatními tělesy sluneční soustavy.	Charakterizuje na základní úrovni vesmír a sluneční soustavu. Vysvětlí základní pojmy (planety, Slunce, hvězdy, souhvězdí, měsíce, meteorická tělesa, galaxie) a pracuje s nimi.	Planeta Země - Planeta Země - Měsíc - Sluneční soustava - Vesmír		
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Objasní důsledky všech pohybů Země pro život na planetě (střídání dne a noci, střídání ročních období).	Planeta Země - Planeta Země: pohyby Země - Atmosféra: střídání ročních období		
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	Vysvětlí základní pojmy (krajinná sféra, atmosféra, pedosféra, biosféra, litosféra, hydrosféra), rozliší je a charakterizuje.	Krajinná sféra a její základní části		

Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na lidskou společnost.	Porozumí souvislostem mezi jednotlivými sférami. Rozliší základní typy zvětrávání, vysvětlí je v souvislostech s jednotlivými přírodními sférami.	Litosféra: sopečná činnost, vznik pohoří, zvětrávání; atmosféra: činnost větru, koloběh vody; hydrosféra: činnost tekoucí vody; pedosféra: vznik půd – půdotvorní činitelé; biosféra		
Charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoci.		Mimořádné události způsobené přírodními vlivy, havárie, antropogenní události		
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.	Orientuje se v základních geografických pojmech z přírodní i socioekonomické sféry.	Krajinná sféra a její základní části; Zeměpis světadílů a oceánů		
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	Vyjmenuje a vyhledá na mapě světa světadíly a oceány; určí jejich zeměpisnou polohu. Charakterizuje a porovná hospodářské a přírodní poměry vybraných regionů.	Glóbus a mapa: určování zeměpisné polohy Afrika, Indický oceán, Austrálie, Tichý oceán a Oceánie - přírodní poměry - obyvatelstvo - hospodářství		
Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních případech specifické znaky a funkce krajin.	Na základě získaných znalostí porovná typy přírodních krajin a lokalizuje je na mapě světa v závislosti na přírodních podmínkách.	Krajinná sféra a její základní části Typy přírodních krajin - tropické deštné lesy - savany - pouště - subtropy - lesy mírného pásu - tundry - polární oblasti Zeměpis světadílů - přírodní podmínky Afriky a Austrálie		

Zeměpis 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	Popíše geografické objekty a jevy daných oblastí (přírodní podmínky, sídelní, hospodářské a kulturní poměry světadílů, regionů a států). Vysvětlí souvislosti mezi jednotlivými geografickými jevy. Na základě poznatků rozliší jednotlivé oblasti, porovná a zhodnotí jejich význam v celosvětovém měřítku.	Zeměpis světadílů – Amerika a Asie - přírodní poměry: vodstvo, povrch, přírodní krajiny, fauna a flóra - obyvatelstvo: rasy Ameriky a Asie, vývoj osídlení, indiánské kmeny Ameriky, objevování Ameriky - politické rozdělení: společenské a kulturní poměry vybraných států Ameriky a Asie, náboženství Asie - hospodářství: těžba, zemědělství a rybolov, průmyslová odvětví, služby a cestovní ruch		
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich.	Objasní aktuální politické a hospodářské poměry jednotlivých regionů Ameriky a Asie.	Zeměpis světadílů – Amerika a Asie - obyvatelstvo: sociální rozdíly; občanské nepokoje a konflikty, vliv náboženství v Asii - politické rozdělení: politické systémy vybraných států Ameriky a Asie - hospodářství: vliv politického systému a obyvatelstva na vývoj hospodářství států Ameriky a Asie		

Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst pohyb a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.	Zdůvodní nerovnoměrné rozmístění obyvatelstva, strukturu a vývoj populace ve světě v návaznosti na jednotlivé geografické jevy (přírodní a hospodářské poměry) jednotlivých regionů Ameriky a Asie.	Zeměpis světadílů – Amerika a Asie - obyvatelstvo: rozmístění obyvatelstva ve vztahu k přírodním podmínkám - hospodářství: rozmístění hospodářských aktivit obyvatelstva ve vztahu k přírodním podmínkám a obyvatelstvu		
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.	Charakterizuje jednotlivá odvětví světového hospodářství. Na mapách vyhledá a charakterizuje místa s největší koncentrací hospodářských aktivit (zemědělství, těžba, průmysl,...) v jednotlivých regionech Ameriky a Asie.	Zeměpis světadílů – Amerika, Asie - hospodářství jednotlivých států: těžba nerostných surovin; zemědělství; průmyslová odvětví; služby (cestovní ruch) - hospodářsky nejvýznamnější státy a oblasti		

Zeměpis 8. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	Na základě získaných poznatků zhodnotí vztahy mezi jednotlivými složkami fyzicko-geografické a socioekonomické sféry jako např. hospodářskou situaci ve vztahu k přírodním podmínkám a obyvatelstvu jednotlivých států a regionů Evropy.	Zeměpis světadílů – Evropa - přírodní podmínky: podnebí; povrch; přírodní krajiny Evropy - obyvatelstvo: rozložení obyvatelstva v návaznosti na přírodní podmínky - hospodářství: vliv přírodních podmínek na hospodářství států	PT VEGS (objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané)	
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn.	Objasní aktuální politické a hospodářské poměry Evropy.	Zeměpis světadílů – Evropa - obyvatelstvo: občanské nepokoje a konflikty; vliv náboženství - politické rozdělení: politické systémy - hospodářství: vliv politického systému na vývoj hospodářství států; vliv EU na hospodářství států		
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.	Charakterizuje jednotlivá odvětví světového hospodářství. Na mapách vyhledá a charakterizuje místa s největší koncentrací hospodářských aktivit (zemědělství, těžba, průmysl...) v Evropě.	Zeměpis světadílů – Evropa - hospodářství jednotlivých států Světové hospodářství - hospodářské organizace - odvětví hospodářství - lokalizace na mapě světa		

Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	Na základě geografických charakteristik jednotlivých oblastí (regionů, států) posoudí předpoklady pro rozmístění všech složek hospodářství (zemědělství, průmyslu a služeb).	Zeměpis světadílů – Evropa - hospodářství jednotlivých států Evropy: rozmístění hospodářství na základě přírodních podmínek a rozložení obyvatelstva; - průmyslové oblasti vyspělých států	PT VEGS (objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané)	
Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.	Porovná státy na základě různých geografických kritérií (hospodářství, politické dělení).	Zeměpis světadílů - porovnávání podle: přírodních podmínek států; hospodářství a politického členění; kulturních a historických souvislostí		
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	Orientuje se v současné politické mapě světa.	Zeměpis světadílů - obyvatelstvo a politické členění - občanské nepokoje a konflikty; vliv náboženství - sociální rozdíly - politické systémy		

Zeměpis 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	Na základě znalostí přírodních poměrů odvodí funkci sídel v rámci ČR. Rozeznává typy sídel (venkovská sídla, města, velkoměsta).	Obyvatelstvo a sídla - funkce sídel - typy sídel - dělení sídel - vliv přírodních podmínek na sídelní systém		
Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů.	Komplexně hodnotí přírodní podmínky ČR a uvádí na konkrétních případech jednotlivých ekosystémů.	ČR - přírodní podmínky - přírodní podmínky: povrch; vodstvo; půdy - výškové vegetační stupně - ochrana přírody: chráněná území		
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	Na základě znalostí posoudí vliv lidské činnosti na krajinu. Posoudí, jak přírodní podmínky ovlivňují hospodářskou činnost.			Zeměpisná vycházka
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	Posoudí vliv jednotlivých složek hospodářství a lidské činnosti na životní prostředí.	ČR - životní prostředí, zemědělství, průmysl - znečištění životního prostředí: faktory - vliv zemědělství na ŽP - vliv průmyslu na ŽP		
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště.	Charakterizuje region (kraj, okolí obce) v rámci ČR podle přírodních a hospodářských kritérií.	Můj domov - přírodní podmínky - hospodářství: zemědělství; průmysl; doprava; služby a cestovní ruch		

Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům.	Vymezí a charakterizuje jednotlivé geografické objekty a jevy (přírodní podmínky, ekologické poměry, sídelní, hospodářské a kulturní poměry) v místní krajině. Zhodnotí význam regionu v rámci ČR.	Kraje ČR - přírodní podmínky - přírodní zajímavosti - ochrana přírody - kulturní a historické zajímavosti - obyvatelstvo a sídla - významné složky hospodářství: zemědělství; průmysl; doprava; služby a cestovní ruch		
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu.	Charakterizuje jednotlivé kraje ČR na základě jejich přírodních, sídelních hospodářských a kulturních poměrů. Na základě přírodních a socioekonomických charakteristik zhodnotí a porovná postavení regionů v rámci ČR, ale i nadnárodním měřítku.	Kraje ČR - přírodní podmínky - sídla - obyvatelstvo hospodářství: zemědělství; průmysl; doprava; služby a cestovní ruch		
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	V mapách vyhledá, pojmenuje a lokalizuje vybrané oblasti na základě rozmístění hospodářství a sídelního systému ČR.	Kraje ČR Hospodářství Průmysl Průmyslová odvětví Obyvatelstvo a sídla		
Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	Na základě svých poznatků se orientuje ve vybraných regionech ČR, dokáže zhodnotit situaci v oblasti přírodní i sociální sféry vzhledem k okolnímu světu.	ČR na mapě Evropy ČR a zahraniční obchod Kraje ČR - přírodní podmínky - sídla - obyvatelstvo hospodářství: zemědělství; průmysl; doprava; služby a cestovní ruch		

Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	Orientuje se v základních organizacích (EU, NATO, OECD, OSN). Posoudí význam jednotlivých organizací pro ČR.	Služby Zahraníční obchod Cesta do Evropy		
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Zná zásady bezpečného chování během mimořádných událostí, které nastaly na základě nepříznivých přírodních podmínek. Své poznatky dokáže aplikovat v praxi.	Praktické cvičení		Praktické cvičení OČMU a Dopr. vých.
Prakticky zvládá základní způsoby přežití v přírodě, uplatňuje je v modelových situacích.				
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.				
Charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními vlivy.				

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Předmět hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Na prvním stupni je hudební výchova vyučována v časové dotaci 1 hodiny týdně ve všech ročnících. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo ve speciální učebně hudební výchovy vybavené audiovizuální technikou.

Předmět hudební výchova umožňuje žákům umělecké poznávání světa, při kterém mohou rozvíjet svou individuální tvořivost a estetické citění. Vede žáky ke zpěvu, vnímání hudby a jejímu porozumění. Hudební činnosti rozvíjejí žákovy hudební schopnosti a dovednosti – sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř základních činností:

- vokálních
- instrumentálních
- hudebně pohybových
- poslechových

Obsahem vokálních činností je zpěv, pěvecký a mluvní projev.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje.

Hudebně pohybové činnosti umožní žákům ztvárnit hudbu pohybem, tancem, gesty.

Poslechové činnosti – to je aktivní vnímání hudby, seznamování se styly a žánry.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovně a vzdělávací strategie, díky kterým žák:

Kompetence k učení:

- seznamuje se se základní hudební terminologií
- učí se zpívat a hrát na hudební nástroje Orffova instrumentáře

Kompetence komunikativní:

- dokáže výstižně hovořit o vyslechnuté hudbě, vyjádří své pocity a dojmy

Kompetence sociální a personální:

- při společném zpěvu či hře na rytmické nástroje se učí souhře a spolupráci v týmu
- má dostatečný prostor pro osobitý hudební projev
- prožije pocit uspokojení z vlastní hudební tvorby

Kompetence občanské:

- pomocí lidových písní a tanců se seznamuje s lidovými tradicemi a s kulturním dědictvím

Hudební výchova 1. – 3. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	Získává správné pěvecké návyky. Na základě svých schopností zpívá intonačně a rytmicky správně. Zazpívá vybrané písně různých stylů a žánrů.	Pěvecké dovednosti Hlasová hygiena Jednohlasý zpěv Písně lidové i umělé		
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	Vytleská rytmus jednoduchých říkanek. Vymyslí melodii ke krátkému textu.	Rytmizace a melodizace textu Rytmické a melodické hry		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Seznámí se s hrou na Orffovy nástroje. Zahraje jednoduché doprovody.	Rytmické hry Doprovody zvolených písní		
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Reaguje pohybem na znějící hudbu.	Taneční hry Dvou a třídobý takt	Tv	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Seznámí se se základními hudebně výrazovými prostředky.	Vlastnosti tónu Dynamika Tempo		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Seznámí se s hudebními nástroji. Pozná rozdíl mezi hudbou vokální a instrumentální. Vyjádří svůj názor na vyslechnutou hudbu.	Hudební nástroje Poslech vybraných skladeb a jejich rozbor		

Hudební výchova 4. – 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	Zpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky správně. Dodržuje pravidla hlasové hygieny. Rozšiřuje svůj hlasový rozsah. Získá zásobu písní různých hudebních stylů.	Pěvecké dovednosti Hlasová hygiena Jednohlas, kánon Hlasová cvičení Písně lidové a umělé		
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	Zazpívá a doprovodí hrou na Orffovy nástroje písně různých stylů a žánrů.	Doprovody vybraných písní		
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	Využívá Orffových nástrojů k interpretaci písní. Hraje jednoduché doprovody.	Rytmická cvičení Hudební hry Doprovody vybraných písní		
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.		Hudební formy		

Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	Na základě svých schopností improvizuje doprovody písní, přede hry, mezihry a dohry.	Hra na Orffovy nástroje		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	Seznamuje se se základními hudebně výrazovými prostředky.	Vlastnosti tónu Rytmus, melodie, dynamika, kontrast, gradace, tempo		
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	Reaguje pohybem na znějící hudbu. Orientuje se v prostoru. Seznamuje se s jednoduchými tanečními kroky.	Hudebně pohybové hry	Tv	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Hudební výchova na druhém stupni základní školy vychází ze stejných zásad jako na stupni prvním. Výuka navazuje na znalosti a dovednosti získané v rozmezí 1. – 5. třídy a dále je rozvíjí. Vyučování probíhá v odborné učebně hudební výchovy vybavené audiovizuální technikou v časovém rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně v 6. až 9. ročníku.

Cílem je celkový rozvoj žákovy hudebnosti se zachováním individuality a originality projevu.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj

- kreativita – 7. až 9. ročník

Výchovně vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, díky kterým žák:

Kompetence k učení:

- používá základní hudební terminologii
- buduje si vztah k hudbě
- vyhledává a třídí informace a propojuje je do souvislostí
- hodnotí svůj hudební projev i projev svých spolužáků

Kompetence k řešení problémů:

- je schopen vytvořit si vlastní názor na vyslechnutou skladbu a ten pak obhájit
- na základě získaných informací objevuje shodné a podobné znaky mezi jednotlivými druhy umění

Kompetence komunikativní:

- vyjádří svůj názor na vyslechnutou hudbu
- umí diskutovat o vyslechnuté hudbě či uměleckém období

Kompetence sociální a personální:

- při společném zpěvu a hře na rytmické nástroje se učí spolupráci v týmu
- uvědomuje si důležitost každého hlasu či nástroje pro celkové souznění

Kompetence občanské:

- seznamuje se s významnými hudebními díly a jejich autory
- váží si kulturních tradic našeho národa

Kompetence pracovní:

- učí se ovládat audiovizuální techniku

Hudební výchova 6. - 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Zapojuje se do různých hudebních aktivit.	Zpěv Hra na hudební nástroje Tanec Poslech skladeb		
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	Zpívá podle svých individuálních schopností intonačně čistě a rytmicky správně. Získá správné pěvecké návyky. Dodržuje pravidla hlasové hygieny. Dbá na správnou výslovnost. Respektuje a také ocení hudební projev ostatních žáků.	Jednohlas, vícehlas, kánon Pěvecké dovednosti Hlasová hygiena Výslovnost		
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	Vytváří jednoduché doprovody písní na hudební nástroje. Improvizuje přede hry, mezihry, dohry.	Hra na rytmické nástroje Rytmické hodnoty not Takt $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, celý Dynamika, tempo Rytmizace textu Orientace v notovém zápisu Rytmické hry	PT OSV (osobnostní rozvoj – kreativita) 7. ročník	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	Má zásobu písní různých stylů a žánrů.	Nejméně 10 písní v každém ročníku – písně lidové, z pohádek, moderní populární hudby		

Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.	Taktování Taneční kroky (country, moderní populární hudby)	Tv	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakterizuje sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Zhodnotí poslechnutou hudební skladbu, vyjádří své pocity.	Poslech skladeb a jejich rozbor Návštěva hudebních představení	Vv	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	Má přehled o jednotlivých hudebních stylech artificiální a nonartificiální hudby minulosti i současnosti.	Původ hudby Hudební směry (baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. století) Moderní populární hudba Nejvýznamnější skladatelé světové i domácí scény Hudební nástroje Hudební formy		
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Chápe a vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Muzikály Hudební filmy		

Hudební výchova 8. – 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Zapojuje se do různých hudebních aktivit.	Zpěv Hra na hudební nástroje Tanec Poslech skladeb		
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	Zpívá podle svých individuálních schopností intonačně čistě a rytmicky správně. Získá správné pěvecké návyky. Dodržuje pravidla hlasové hygieny. Dbá na správnou výslovnost. Respektuje a také ocení hudební projev ostatních žáků.	Jednohlas, vícehlas, kánon Pěvecké dovednosti Hlasová hygiena Výslovnost		
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	Vytváří jednoduché doprovody písní na hudební nástroje. Improvizuje přede hry, mezihry, dohry.	Hra na rytmické nástroje Rytmičké hodnoty not Dynamika, tempo Rytmizace textu Rytmičké hry		
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	Má zásobu písní různých stylů a žánrů.	Nejméně 10 písní v každém ročníku – písně moderní populární hudby, jazzu		

Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.	Taktování Taneční kroky (společenských tanců, moderní populární hudby)	Tv	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakterizuje sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Zhodnotí poslechnutou hudební skladbu, vyjádří své pocity.	Poslech skladeb a jejich rozbor Návštěva hudebních představení Beseda Referát	Vv	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	Má přehled o jednotlivých hudebních stylech umělé a nonumělé hudby minulosti i současnosti.	Původ hudby Hudební směry (pravěk, starověk, gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. století) Moderní populární hudba, jazz Nejvýznamnější skladatelé světové i domácí scény Hudební formy	PT OSV (osobnostní rozvoj – kreativita)	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Chápe a vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Muzikály Hudební filmy		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu:

Předmět výtvarná výchova náleží do vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Na 1. stupni je časová dotace předmětu v 1. třídě 1 hodina týdně, ve 2. až 5. třídě 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách, speciální učebně, příležitostně v malé keramické dílně a venku, dále pak v přírodní učebně.

Výtvarná výchova využívá tvůrčích schopností, rozvíjí a uplatňuje vnímání, fantazii, cítění, myšlení prožívání, představivost, intuici a invenci.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 základních oblastí:

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

- činnosti, které pomáhají rozvíjet a využívat různé smysly při ztvárňování zážitků, pocitů dětí výtvarnými prostředky

2. Uplatňování subjektivity

- žáci si uvědomují a uplatňují vlastní zkušenosti při výtvarné tvorbě, rozvíjejí vnímání

3. Ověřování komunikačních účinků

- žáci vysvětlují, porovnávají, hodnotí své výtvarné vyjádření, dovedou o něm hovořit se spolužáky i v rámci skupin lidí. Poznávají názory společnosti na výtvarnou tvorbu a učí se formulovat vlastní názor

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

- kreativita (5. ročník)

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence k učení:

- vlastní tvorbu, podporu tvůrčích schopností
- vlastní pohled na poznávání světa
- rozvoj tvořivosti
- vnímání uměleckých děl a slohu v historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů:

- volbu vyjadřovacích prostředků
- posuzování svého díla i tvorby ostatních

Kompetence komunikativní:

- zvolit vhodný způsob dorozumívání
- rozvoj dovedností – dialog, diskuse nad prací

Kompetence sociální a personální:

- vytváření vhodného estetického prostředí, podnětného pro tvůrčí práci
- vytvořit prostor pro osobitý výtvarný projev
- citové prožití, uspokojení z vlastní tvorby

Kompetence občanské:

- seznámení s kulturním dědictvím národa i světa pomocí výtvarných děl a jejich autorů
- rozvinout zvědavost a rozvoj individuálních zájmů ve výtvarné tvorbě

Kompetence pracovní:

- upevnění a osvojení znalostí z různých výtvarných technik

Výtvarná výchova 1. – 3. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	Seznamuje se s různými postupy výtvarné práce a s různými výtvarnými technikami, osvojuje si základní výtvarné dovednosti a práce s různými výtvarnými nástroji. Pozoruje dění kolem sebe a využívá těchto zážitků k vytvoření svých výtvarných děl.	Kresba Malba Grafika Práce s různými materiály		tužka, štětec, pastel, uhel, dřívko, tisk, barvy, tempery
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	Přechází od hry k experimentu. Hledá, pojmenovává a uvědomuje si rozdílné prvky (malý, velký, světlý, tmavý, tvrdý, měkký,...), tvary a předměty, hraje si s linkou, tvarem, barvou, obrysem, ale i plochou.	Pohádky Hádky Příběhy Báje		
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různým smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	Navazuje bezprostřední kontakt s originálem, zapojuje všechny smysly, ztvární svůj zážitek, pocit, podle svých možností a výtvarných prostředků.			
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	Vymýšlí a ztvárňuje přiměřeně věku reálné i fantastické představy pohádek, hádanek, příběhů – věcí, postav i dějů.			

Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Vypráví o svých pocitech z konkrétního díla, používá a pozoruje reprodukce výtvarných děl. Vystavuje své práce, podílí se společně s učiteli na školních projektech, slavnostech, výzdobě budovy, třídy. Učí se tolerovat tvorbu druhých.	Výstavy Besedy Koncerty Pohádková představení Časopisy Knihy		

Výtvarná výchova 4. – 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	Experimentuje tvůrčím způsobem s barvami, (malý, velký, úzký, široký, proporce podle umístění v ploše). Používá vhodné výtvarné techniky a nástroje, využívá ve své práci přírodní i umělé materiály.	Kresba Malba Grafika Práce s přírodními i umělými materiály	PT OSV (kreativita) - 5. ročník	míchání barev překrývání barev světlé a tmavé odstíny barevné kontrasty proporční vztahy
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření (dále jen VOV) ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	Tvoří jednoduché kompozice v ploše, prostoru. Při prostorové tvorbě uspořádá prvky ve vztahu k vlastnímu tělu i k nezávislému modelu.			
Při tvorbě VOV se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	Využívá svých zkušeností, zážitků a fantazie k výtvarné tvorbě.	Besedy Návštěvy galerií, divadelních představení, koncertů aj.		

Nalézá vhodné prostředky pro VOV vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v ploše, objemové i prostorové tvorbě.	Ztvárňuje svá výtvarná díla na základě zrakového vnímání i vnímání jinými smysly (hmat, čich aj.) a využívá k tomu plochu, objem i prostor.	Pohádky, příběhy, bajky, poezie, hudební díla aj.		
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci VOV, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	Experimentuje ve své tvorbě, ztvárňuje své pocity, prožitky, a pak se samostatně rozhodne, jakým způsobem se výtvarně vyjádří.			
Porovnává různé interpretace VOV a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	Seznamuje se s různými VOV, pozoruje je a využívá jich k vlastní práci jako inspirační zdroj.	Návštěvy výstav a galerií, expozic v zámcích apod.		
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah VOV, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Podílí se na výzdobě třídy, školy, zapojuje se do realizace školních projektů, slavností.	Třídní a školní výzdoba Projekty a slavnosti školy		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu:

Obsahové vymezení:

Předmět výtvarná výchova náleží do vzdělávací oblasti Umění a kultura. V 6. – 9. ročníku navazuje na znalosti a dovednosti získané v 1. – 5. ročníku.

Výtvarná výchova podporuje rozvoj tvůrčích schopností, klade důraz na vlastní fantazii a představivost. Učí děti orientovat se v dějinách umění, slohu jednotlivých období a poodhaluje dětem základní rukopis výtvarných děl. Vede děti k přetváření myšlenek, zkušeností a příběhů do obrazového ztvárnění. Vychovává a usměrňuje jejich názor na krásno, rozvíjí citění.

Prohlubování dovedností a znalostí vede děti ke kreativitě, učí děti nejenom kreslit a malovat ale i pozorovat okolí. Zároveň vede děti k toleranci jiných názorů na umění, k vyjádření vlastního názoru na estetično.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 základních oblastí:

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

- pomocí her s linií, barvou dát výtvarné práci potřebnou citovost, vyjádření pocitů, objemovost, čas, kontrast, dynamika
- experimenty s barvou, linií, plošná i prostorová tvorba
- vztahy mezi objekty
- nadčasové vnímání a tvorba, využívání podnětů literárních, hudebních, dramatických ale i architektonických.
- čerpání z fotografií, filmů, TV, PC, tiskovin

2. Uplatňování subjektivity

- využití zkušeností a dovedností při výtvarné tvorbě, obhájení vlastního názoru a přístupu ke zpracování daného tématu
- vedení činnosti od jednoduchého kreslení dle předloh až po složitější vlastní návrhy, zpracování a invence
- využívání všech typů výtvarných zpracování – komiksy, reklama, prezentace tématu a další
- netradiční uplatnění vlastní kreativity a tvůrčí činnosti

3. Ověřování komunikačních účinků

- vysvětlování, porovnávání a hodnocení nejen vlastní výtvarné práce
- diskuse nad výtvarnými díly a pracemi se spolužáky i skupinami lidí
- poznávání názorů společnosti na výtvarná díla a tvorbu
- formulace vlastních názorů, obhajoba vlastních názorů

Organizační vymezení:

V 6. a 7. ročníku vyučujeme předmět dvě hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně. Dle organizačních možností spojujeme v rozvrhu hodin v 8. a 9. ročníku hodinové týdenní dotace do dvouhodinových bloků vyučovaných jedenkrát za dva týdny. Výuka výtvarné výchovy probíhá ve specializované učebně nebo v kmenových třídách, příležitostně v malé keramické dílně a v přírodní učebně. Součástí výuky jsou návštěvy výstav a stálých expozic.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj - kreativita) – 8. ročník

Výchova demokratického občana (občanská společnost a škola) – 7. ročník

Multikulturní výchova (kulturní diference) – 6. ročník

Mediální výchova (tvorba mediálních sdělení) – 9. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie:

Využíváním výše jmenovaných strategií rozvíjíme u žáků klíčové kompetence, které žákům umožňují:

Kompetence k učení:

- vnímat umělecká díla a výtvarné slohy v historickém kontextu
- uplatňovat vlastní tvorbu, vlastní pohled na svět
- rozvíjet vlastní tvořivost

Kompetence k řešení problémů:

- volit vyjadřovací prostředky, posuzovat vlastní dílo i tvorbu ostatních

Kompetence komunikativní:

- dorozumívat se při práci ve dvojicích nebo skupinách
- vést dialog a diskusi nad prací
- prezentovat vlastní zážitky z oblasti umění

Kompetence sociální a personální:

- spoluvytvářet vhodné estetické prostředí, podnětné pro tvůrčí práci
- nacházet uspokojení a radost z vlastní tvorby

Kompetence občanské:

- získávat znalosti kulturního dědictví národa i světa pomocí výtvarných děl a jejich autorů
- rozvíjet zvědavost a individuální zájem ve výtvarné tvorbě

Kompetence pracovní:

- upevnit a osvojit znalosti různých výtvarných technik

Výtvarná výchova 6. – 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Učí se využít jednotlivých výtvarných technik k výtvarnému zobrazení svých představ a myšlenek. Pracuje s prvky od nejjednoduššího ke složitějšímu zobrazení fantazie a skutečnosti.	Kresba - linie, tvary Malba - objemy, světlo, barva Grafika - textura Práce s přírodními materiály Práce s umělými materiály		
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Učí se malovat, kreslit a zobrazovat dle vlastní fantazie a představ. K výtvarnému zobrazení se učí využívat své životní zkušenosti. Učí se tvořit experimentálně s klasickou výtvarnou technikou i netradičně.	Pohádky, bajky, příběhy Smyslové zážitky Kresba – zmenšování, zvětšování, světlo x stín Malba – hry a experimenty s barvami Grafika – otisky, osová souměrnost, náhoda x záměr Kombinace vlastní tvorby s reprodukovánými díly		

Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Ve své tvorbě se učí využívat získané návyky a dovednosti z výtvarných technik. Učí se využít a začlenit do výtvarného díla výtvarná díla z videa, využívá počítačovou grafiku, vše dle technických možností školy.	Sledování uměleckých publikací PC a výtvarná výchova		
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Učí se srovnávat skutečnost s fantazijním světem a nechá je ve svých dílech prolínat.	Návštěvy galerií, výstav, expozic Sledování časopisů a reklam Diskuse		
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Svým výtvarným projevem se učí předávat myšlenky a představy o společnosti a světě	Třídní a školní výzdoba Školní projekty	PT MuV (kulturní diference) 6. r.	
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Učí se poznávat umělecká díla, slohy, orientovat se v nich. Učí se pochopit myšlenky autorů z kompozice, šifrování detailů ale i zázemí.	Diskuse Návštěvy galerií, výstav, expozic		

Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Učí se pracovat s uměleckými díly, využít je ke své inspiraci i práci.	Umělecké publikace Návštěva galerií Práce s reprodukcemi		
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Učí se ověřovat působení vlastní tvorby na okolí. Hodnotí svá díla a učí se obhajovat svůj názor. Umístí co nejvhodněji své výtvarné práce.	Školní výzdoba	PT VDO (občanská společnost a škola) 7. r.	Účast na tematicky vybraných výtvarných soutěžích

Výtvarná výchova 8. – 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Využívá jednotlivých výtvarných technik k výtvarnému zobrazení svých představ a myšlenek. Pracuje s prvky od nejjednoduššího ke složitějšímu zobrazení fantazie a skutečnosti.	Kresba - linie, tvary Malba - objemy, světlo, barva Grafika - textura Práce s přírodními materiály Práce s umělými materiály		
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Maluje, kreslí a zobrazuje dle vlastní fantazie a představ. K výtvarnému zobrazení využívá své životní zkušenosti. Tvoří experimentálně s klasickou výtvarnou technikou i netradičně.	Příběhy Ilustrace Smyslové zážitky Kresba – zmenšování, zvětšování, světlo x stín Malba – hry a experimenty s barvami Grafika – otisky, osová souměrnost, náhoda x záměr Kombinace vlastní tvorby s reprodukovánými díly	PT OSV (osobnostní rozvoj - kreativita) 8.r.	

Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Ve své tvorbě využívá získané návyky a dovednosti z výtvarných technik. Využívá a začleňuje do výtvarného díla výtvarná díla z videa, využívá počítačovou grafiku, vše dle technických možností školy.	Sledování uměleckých publikací PC a výtvarná výchova		
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Srovnává skutečnost s fantazijním světem a nechá je ve svých dílech prolínat.	Návštěvy galerií, výstav, expozic Sledování časopisů a reklam Diskuse		
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Svým výtvarným projevem předává myšlenky a představy o společnosti a světě	Třídní a školní výzdoba Školní projekty		
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Poznává umělecká díla, slohy, orientovat se v nich. Chápe myšlenky autorů z kompozice, šifrování detailů ale i zázemí.	Diskuse Návštěvy galerií, výstav, expozic		

Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Pracuje s uměleckými díly, využívá je ke své inspiraci i práci.	Umělecké publikace Návštěva galerií Práce s reprodukcemi		
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Ověřuje působení vlastní tvorby na okolí. Hodnotí svá díla a učí se obhajovat svůj názor. Umístí vhodně své výtvarné práce.	Školní výzdoba Almanach (9. ročník)	PT MeV (tvorba mediálních sdělení) 9.r.	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu:

Tělesná výchova je jako vyučovací předmět zařazená samostatně v 1. - 5. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Tělesná výchova svým pojetím napomáhá rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybu a sportu. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a snaží se pochopit a uplatňovat zásady fair-play. V rámci svých individuálních schopností a možností jsou žáci postupně vedeni k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti. Do hodin tělesné výchovy je začleněna Výchova ke zdraví, Zdravotní tělesná výchova (koordinační a relaxační cvičení, péče o osobní hygienu), Dopravní výchova a Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

Výuka probíhá především ve školní tělocvičně a na školním hřišti. Nedílnou součástí jsou plavecké kurzy (zařazujeme ve dvou po sobě jdoucích ročnících) a školy v přírodě, během nichž je tělesná výchova též uskutečňována. Při tělesné výchově jsou zařazovány metody a formy práce, při kterých je využívána spolupráce žáků (malé či velké skupiny, činnosti ve dvojicích) a vzájemné učení na základě svých vlastních zážitků a osvojených dovedností.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování.

Výchovně vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu přírodověda využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovně a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence sociální a personální:

- spolupracovat v týmu
- dodržovat dohodnutá pravidla
- důvěřovat ve vlastní schopnosti

Kompetence občanské:

- čestně jednat při sportovních aktivitách
- aktivně používat pravidla silničního provozu

Kompetence komunikativní:

- osvojit si vhodné ústní projevy i v problémových situacích
- dohodnout spolupráci a taktiku při hrách

Tělesná výchova 1. – 3. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Zná význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu. Rozumí základním zásadám bezpečného pohybu a chování při tělesné výchově. Učí se techniku správného držení těla v sedu i ve stoji.	Pohybový režim žáka, délka a intenzita pohybu Příprava před pohybovou zátěží, zklidnění, napínací a protahovací cvičení Cviky pro správné držení těla, průpravná a koordinační cvičení, posilovací a protahovací cviky, relaxační cvičení	Prv, psaní, Hv	
Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.				Zdravotní tělesná výchova
Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.				
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.	Využívá hračky a netradiční náčiní při cvičení. Předvádí netradiční pohybové hry a aktivity. Předvede podle svých předpokladů základy gymnastiky. Zvládá základy estetického pohybu a držení těla. Zvládá podle svých předpokladů základy techniky běhu, skoku do dálky a hodů míčkem.	Průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí. Rytmizovaný pohyb (hudba, tleskání), jednoduché tance Přetahy a přetlaky Základy techniky běhu Skok do dálky Hod míčkem	Hv	Škola v přírodě

Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Chápe význam slov fair play. Zná neznámější sportovní hry. Umí manipulovat s míčem, pálkou (dodržuje bezpečnost pohybů). Spolupracuje ve hře, dodržuje jednoduchá pravidla. Umí se přesunout do terénu a správně se chovat v dopravních prostředcích.	Základy sportovních her Míčové přihrávky, chytání a držení míče Jednoduché hry Turistika a pohyb v přírodě		Škola v přírodě
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	Ví, jak se vhodně připravit na pohybovou činnost. Ví, jak se chovat v případě úrazu v podmínkách tělesné výchovy.	Osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, oblečení, obuv První pomoc při úrazu, organizace a bezpečnost	Prv, Pč	Plavání Připomínáno před každou novou činností
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Zvládá učivo plaveckého výcviku. Zopakuje jednoduchý pohyb. Pochopí jednoduchou hru a zapojí se do ní. Reaguje podle smluvených pokynů učitele. Zorientuje se v prostoru tělocvičny. Zvládne porovnat svůj sportovní výkon s výkonem spolužáka.	Plavání Rozcvičky Sportovní a soutěživé hry, závody Cvičení s náčiním a na náradí, přesuny na stanovištích Nástupy, měření výkonů (běh, skok)	Prv, M	Škola v přírodě
DOPRAVNÍ VÝCHOVA				
Bezpečně překoná silnici.		Přecházení silnice bez přechodu Přecházení silnice po přechodu		1. ročník
Bezpečně překoná silnici se světelnými signály.		Přecházení silnice bez přechodu Přecházení silnice po přechodu Přecházení silnice po přechodu se světelnými signály		

V běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici.	Základní pravidla chůze po chodníku Chůze po silnici Pojmy v silničním provozu (chodník, obrubník, zábradlí, silnice, přechod pro chodce)		2. ročník
Reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP.	Pravidla chůze po chodníku Kdo je chodec		3. ročník
V modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně.	Nebezpečí a nebezpečné chování Silnice a chodník (vhodná a nevhodná místa ke hře) Hřiště a cesta na něj Obytná zóna a její pravidla		
Bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy.	Pravidla chůze po silnici Nebezpečí na silnici Přecházení silnice Přecházení mezi zaparkovanými vozy Přecházení po přechodu s jízdním kolem		
Rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru.	Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)		

Tělesná výchova 4. - 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	Ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému rozvoji těla. Zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví. Uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je (za pomoci učitele) v denním režimu. Zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a snaží se o zvyšování jejich úrovně.	Rozcvička Základní prvky gymnastiky - stoj na rukou s oporou - kladina s dopomocí Vytrvalostní běh, rychlý běh, běžecká abeceda Šplh na tyči Posilovací a protahovací cviky Skok přes švihadlo		
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	Zná základy správného držení těla při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen. Využívá průpravných kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených činností. Ví, jak cvičením odstranit únavu při výuce.	Rozcvičky Cviky pro správné držení těla Relaxační cvičení	Čj – psaní	
Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.				Zdravotní tělesná výchova
Zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele.				
Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.				

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.	Zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do ucelené sestavy.	Pohybové hry a dovednosti Jednoduchá akrobatická sestava na koberci Přeskok		
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	Zná základní pravidla chování při Tv a sportu a řídí se jimi. Volí vhodné oblečení a obuv pro pohybové aktivity. Ví, jak se chovat v případě úrazu a přivolá pomoc.	Hygiena při Tv a sportu Bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc		
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	Posoudí výkony spolužáka a reaguje na pokyny učitele.	Pohybové dovednosti		
Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	Zná a respektuje zásady fair play chování a snaží se je naplňovat. Zvládá hry s pravidly.	Sportovní hry a soutěže		Škola v přírodě Sportovní soutěže
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	Užívá základní tělocvičné názvosloví spojené s jednotlivými druhy cvičení, osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby (postupně se rozvíjí podle úrovně žáků). Reaguje na smluvené povely a signály.	Základní tělocvičné názvosloví Cvičení na stanovištích (kruhový provoz)		
Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.	Zvládne základní organizaci hry (utkáni) – losování, zahájení, počítání skóre, ukončení.	Sportovní hry vybíjená, minifotbal, minikošíková, miniházená		Škola v přírodě

Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	Sleduje a zaznamenává základní údaje o pohybových výkonech. Změří, zapíše a porovná výkony v osvojovaných disciplínách.	Atletika – běh, hod, skok	M	
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	Ví, kde je možné získat informace o Tv a sportu. Využívá různé informační zdroje.		Čj	
DOPRAVNÍ VÝCHOVA				
Prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty.		Technika jízdy na kole Vedení kola, vyjždění do silnice Přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu Vztahy mezi účastníky silničního provozu		4. ročník školní hřiště
Rozeznává vybrané značky.		Značky		
Rozeznává další dopravní značky.		Dopravní značky		5. ročník školní hřiště
Poznává vztahy účastníků silničního provozu.		Vztahy mezi účastníky silničního provozu		
Odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení; snaží se zachovat adekvátně situaci.		Shrnutí základních pravidel překonání silnice ve městě i mimo něj Zásady bezpečného chování v době volna a cestování		

Zná ohleduplné chování a osvojuje si ho.	Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku a na silnici Shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky		
OCHRANA ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ			
Přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího.	Rizika u vody, přecenění sil, nebezpečí jezů na řekách, skok do neznámé vody, vodní víry, tonutí, záchrana tonoucího, pohyb na zamrzlých přírodních vodních plochách		4. ročník
Rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby.	Prevence rizik letních a zimních sportů		5. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět:

6. ročník	2 hodiny týdně
7. ročník	2 hodiny týdně
8. ročník	2 hodiny týdně
9. ročník	2 hodiny týdně

Organizační zajištění:

- výuka je realizována v jedné tělocvičně a na školním hřišti
- žáci jsou rozděleni do dvou skupin (chlapci a dívky) a jejich výuka probíhá odděleně

K základním organizačním formám pohybového programu patří vedle vyučovací hodiny tělesné výchovy:

- pohybová činnost během výuky (tělovýchovné a ozdravné chvíle): je realizována ve třídě vždy, když je to potřebné, uplatňují se protahovací cviky i činnost spojená s pohybem
- pohybová činnost o přestávkách: realizuje se v prostorách tělocvičny, na školním hřišti
- pohybové činnosti v přírodě: v 7. – 9. ročníku mají žáci možnost se zúčastnit lyžařského výcviku, který organizujeme v závislosti na podmínkách daného školního roku a zájmu žáků. Lyžařský kurz není povinný; v 6. – 9. ročníku mohou být zařazeny základy bruslení dle podmínek na školním hřišti
- další pohybové činnosti: účast na veřejných sportovních akcích, sportovně zaměřené zájmové kroužky

Do předmětu tělesná výchova je začleněna zdravotní tělesná výchova, výchova ke zdraví a dopravní výchova.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvoj pohybových schopností a dovedností
- rozvoj péče o celkovou tělesnou a s ní související psychickou a sociální stránku osobnosti
- vytváření kladného vztahu žáků k péči o své zdraví a k celoživotní pohybové aktivitě
- regeneraci a kompenzaci jednostranných zátěží, které jsou způsobeny nezdravým životním stylem (zařazení prvků zdravotní tělesné výchovy)
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a osvojení dovedností, které jim předcházejí nebo je pomáhají řešit

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova: sociální rozvoj – kooperace a kompetice (9. ročník)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Ve vyučovacím předmětu tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence k učení:

- poznat smysl a cíl svých pohybových aktivit
- plánovat, organizovat a řídit vlastní činnost
- užívat osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře
- zpracovávat informace o pohybových aktivitách ve škole a na mimoškolních sportovních akcích

Kompetence k řešení problémů:

- myslet kriticky, činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit je
- vnímat nejrůznější problémové situace a rozhodovat o vhodném způsobu jejich řešení
- vyhledávat informace vedoucí k vhodnému řešení problémů
- uvědomovat si zodpovědnost svých rozhodnutí a zhodnotit důsledky svých činů

Kompetence komunikativní:

- komunikovat na odpovídající úrovni (jasně a srozumitelně)
- osvojit si vhodné ústní projevy i v problémových situacích
- správně formulovat vlastní názory a v diskusi je obhájit
- dohodnout spolupráci a taktiku při hrách

Kompetence sociální a personální:

- spolupracovat ve skupině
- vytvářet a spoluvytvářet pravidla práce v družstvu (týmu)
- v případě potřeby poskytnout pomoc, případně o ni sám požádat
- chápat individuální rozdíly mezi jednotlivci
- vhodnou pohybovou činností podporovat sebedůvěru, odpovědnost a čestnost

Kompetence občanské:

- respektovat názory druhých
- upevňovat morální a charakterové rysy osobnosti
- zapojovat se aktivně do různých sportovních aktivit
- rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,...)
- dodržovat pravidla slušného chování
- rozlišovat vhodné a nevhodné pohybové činnosti
- respektovat zásady ochrany životního prostředí při pobytu a pohybu v přírodě
- aktivně používat pravidla silničního provozu

Kompetence pracovní:

- efektivně organizovat vlastní činnost (pohybovou i pracovní)
- vhodně spoluorganizovat svůj pohybový režim
- využívat získané pohybové schopnosti a dovednosti v praxi
- ovládat zásady první pomoci a uplatňovat je v případě potřeby
- dodržovat základní pravidla bezpečnosti při pohybových aktivitách

Tělesná výchova 6. - 7. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uvědomuje si nutnost pohybové aktivity pro své zdraví.			
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program.	Svým přístupem v hodinách Tv usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro toto zlepšení. Chápe význam přípravy organismu před pohybovou aktivitou.			
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.	Chápe, že různá cvičení mají různé účinky. Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele či spolužáka je ovlivňuje. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. Pomůže spolužákovi při kompenzačních cvičeních.	Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí		
Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.				Zdravotní tělesná výchova
Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.				
Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.				

Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Připravuje, uklízí a používá náradí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své a spolužáků. Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví. Plní zodpovědně pokyny učitele i v nestandardním prostředí. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. Zvládá zásady první pomoci.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách Improvizované ošetření poranění a odsun raněného		7. ročník LVVK
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence a rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Snaží se o fair-play jednání při pohybových hrách. Chápe, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Využívá pro pohybové hry přírodního prostředí. Připraví a zorganizuje pro spolužáky jednoduchou hru. Uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk a počet hráčů. Svoji účastí a aktivitou podporuje různé veřejné sportovní akce.	Pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity		

Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Zná několik základních cviků z každé oblasti a seřadí je s pomocí učitele do jednoduché sestavy. Soustředí se na správné a přesné provedení pohybu. Zvládá základní estetické držení těla. Předvede jednoduché sestavy za doprovodu hudby.	<u>Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační cvičení</u> Cvičení s náčiním (švihadla, míče, plné míče) Kruhový trénink Šplh (tyč) Rytmičké cvičení s hudbou		
	Zvládá základní akrobatické prvky. Předvede jednoduchou sestavu z akrobatických prvků. Zvládá záchranu a pomoc. Cvičí podle slovních pokynů. Zvládá základní přeskoky. Předvede základní prvky na nářadí.	<u>Gymnastika</u> Akrobacie – kotoul vpřed, vzad Stoj na ruce, přemet stranou <u>Cvičení na nářadí</u> Koza našír – roznožka, skrčka Hrazda – spád v závěsu v podkolení, vzpor jízdo, vzepření – výmyk, přešvih Kladina – základní prvky – různé druhy chůze, váha, sestava (D)		
	Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky, do výšky, hodu. Zná základní osvojované pojmy a používá je. Změří a zapíše výkon jednotlivých disciplín. Připraví start běhu a vydává povely pro start.	<u>Atletika</u> Atletická abeceda Běh – rychlý běh 60m (D/CH), vytrvalý běh 600m (D), 800m (CH), běh v terénu (i s přeskokováním překážek) Skok – do dálky, do výšky (různé způsoby), skok do výšky – flop Hod – míček, granát		

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech.	Snaží se o fair-play jednání při pohybových hrách. Zorganizuje jednoduchou hru pro spolužáky. Zvolí vhodně hru pro danou věkovou skupinu. Využívá pro pohybové hry přírodní prostředí.	<u>Pohybové hry</u> – s různým zaměřením bez náčiní i s náčiním Soutěživé hry Netradiční pohybové hry a aktivity		
	Rozliší jednotlivé druhy sportovních her (kolektivní x individuální, brankové, síťové, pálkovací) Zvládá základní herní činnosti v určených hrách a uplatňuje je ve hře. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji. Rozumí základním pravidlům hry a ovládá základy rozhodování při hře. Ví, co je fair-play.	<u>Sportovní hry</u> Vybíjená, přehazovaná <u>Košíková</u> – přihrávky obouruč, jednoruč, střelba, rozskok Herní činnosti – uvolňování hráče bez míče a s míčem, herní kombinace Základy herních systémů (zónová a osobní obrana, dvojtakt) <u>Softball</u> – přihrávky, chytání míče, odpálení míče, hra podle jednoduchých pravidel <u>Odbíjená</u> – průpravné prvky, základy odbíjení (vrchní, spodní obouruč), podání spodní, přihrávka, nahrávka, pokus o smeč, vrchní podání, základy hry <u>Kopaná</u> – základní herní činnosti jednotlivce (vedení míče, vhazování, střelba, zpracování míče, činnosti brankáře) Základní herní kombinace <u>Florbal</u> – základní herní činnosti (zpracování a vedení míčku, přihrávka, střelba), základní herní kombinace		

Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportovních činnostech. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Užívá osvojené názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky - na úrovni cvičence, rozhodčího a diváka. Zvládne vytvořit jednoduchý grafický zápis pohybu. Zaujímá správné cvičební polohy. Dokáže se dohodnout na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva (za pomoci spolužáka či učitele).	Komunikace v TV (tyto činnosti se prolínají veškerým učivem pohybových dovedností) Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových dovedností		
	Vysvětlí a uplatňuje základní pravidla při veškerých osvojených pohybových dovednostech.	Pravidla osvojovaných pohybových dovedností (tyto činnosti se prolínají veškerým učivem pohybových dovedností - her, závodů, soutěží)		
	Při veškerých pohybových aktivitách se chová fair-play. Uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí. Předvídá možné nebezpečí úrazu a snaží se jim předcházet. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem.	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech (tyto činnosti se prolínají veškerým učivem pohybových dovedností)		
	Změří a zapíše výkony a výsledky v osvojovaných disciplínách.	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		
Ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi.	Chůze jednotlivce po silnici a ve skupině, pravidla pohybu na silnici za snížené viditelnosti			Dopravní výchova 6. ročník

Tělesná výchova 8. - 9. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uvědomuje si nutnost pohybové aktivity pro své zdraví.			
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program.	Svým přístupem v hodinách Tv usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro toto zlepšení. Chápe význam přípravy organismu před pohybovou aktivitou.			
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.	Chápe, že různá cvičení mají různé účinky. Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele či spolužáka je ovlivňuje. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. Pomůže spolužákovi při kompenzačních cvičeních.	Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí		
Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.				Zdravotní tělesná výchova
Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.				
Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.				

Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence a rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Snaží se o fair-play jednání při pohybových hrách. Chápe, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Využívá pro pohybové hry přírodního prostředí. Připraví a zorganizuje pro spolužáky jednoduchou hru. Uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk a počet hráčů. Svoji účastí a aktivitou podporuje různé veřejné sportovní akce.	Pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity		

Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Zná několik základních cviků z každé oblasti a seřadí je s pomocí učitele do jednoduché sestavy. Soustředí se na správné a přesné provedení pohybu. Zvládá základní estetické držení těla. Předvede jednoduché sestavy za doprovodu hudby.	<u>Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační cvičení</u> Cvičení s náčiním (švihadla, míče, plné míče) Kruhový trénink Šplh (tyč) Rytmičké cvičení s hudbou		
	Zvládá základní akrobatické prvky. Předvede jednoduchou sestavu z akrobatických prvků. Zvládá záchranu a dopomoc. Cvičí podle slovních pokynů. Zvládá základní přeskoky. Předvede základní prvky na nářadí.	<u>Gymnastika</u> Akrobacie – kotoul vpřed, vzad Stoj na rukou, přemet stranou <u>Cvičení na nářadí</u> Koza našít – roznožka, skrčka Hrazda – spád v závěsu v podkolení, vzpor jízdo, vzepření – výmyk, přešvih Kladina – základní prvky – různé druhy chůze, váha, sestava (D)		
	Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky, do výšky, hodů. Zná základní osvojované pojmy a používá je. Změří a zapíše výkon jednotlivých disciplín. Připraví start běhu a vydává povely pro start.	<u>Atletika</u> Atletická abeceda Běh – rychlý běh 60m (D/CH), vytrvalý běh 600m (D), 800m (CH), běh v terénu (i s přeskokováním překážek) Skok – do dálky, do výšky (různé způsoby), skok do výšky – flop Hod – míček, granát, vrh koule (D 3kg, CH 4kg)		9. ročník

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech.	Snaží se o fair-play jednání při pohybových hrách. Zorganizuje jednoduchou hru pro spolužáky. Zvolí vhodně hru pro danou věkovou skupinu. Využívá pro pohybové hry přírodní prostředí.	<u>Pohybové hry</u> – s různým zaměřením bez náčiní i s náčiním Soutěživé hry Netradiční pohybové hry a aktivity		
	Rozliší jednotlivé druhy sportovních her (kolektivní x individuální, brankové, síťové, pálkovací) Zvládá základní herní činnosti v určených hrách a uplatňuje je ve hře. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji. Rozumí základním pravidlům hry a ovládá základy rozhodování při hře. Ví, co je fair-play.	<u>Sportovní hry</u> <u>Košíková</u> – přihrávky obouruč, jednoruč, střelba, rozskok Herní činnosti – uvolňování hráče bez míče a s míčem, herní kombinace Základy herních systémů (zónová a osobní obrana, dvojtakt) <u>Softball</u> – přihrávky, chytání míče, odpálení míče, hra podle jednoduchých pravidel <u>Odbíjená</u> – průpravné prvky, základy odbíjení (vrchní, spodní obouruč), podání spodní, přihrávka, nahrávka, pokus o smeč, vrchní podání, základy hry <u>Kopaná</u> – základní herní činnosti jednotlivce (vedení míče, vhazování, střelba, zpracování míče, činnosti brankáře) Základní herní kombinace <u>Florbal</u> – základní herní činnosti (zpracování a vedení míčku, přihrávka, střelba), základní herní kombinace	PT OSV (kooperace a kompetice) 9. ročník	

Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka. Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportovních činnostech. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Užívá osvojené názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky - na úrovni cvičence, rozhodčího a diváka. Zvládne vytvořit jednoduchý grafický zápis pohybu. Zaujímá správné cvičební polohy. Dokáže se dohodnout na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva (za pomoci spolužáka či učitele).	Komunikace v TV (tyto činnosti se prolínají veškerým učivem pohybových dovedností) Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových dovedností		
	Vysvětlí a uplatňuje základní pravidla při veškerých osvojených pohybových dovednostech.	Pravidla osvojovaných pohybových dovedností (tyto činnosti se prolínají veškerým učivem pohybových dovedností - her, závodů, soutěží)		
	Při veškerých pohybových aktivitách se chová fair-play. Uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí. Předvídá možné nebezpečí úrazu a snaží se jim předcházet. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem.	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech (tyto činnosti se prolínají veškerým učivem pohybových dovedností)		
	Změří a zapíše výkony a výsledky v osvojovaných disciplínách.	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Charakteristika předmětu

Předmět praktické činnosti patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je vyučován na 1. stupni v každém ročníku po jedné vyučovací hodině týdně. Rozvíjí tvořivost a fantazii žáků. Žáci se v předmětu učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky.

Do předmětu praktické činnosti je začleněna Dopravní výchova a Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Učivo je rozděleno do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu praktické činnosti využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovně a vzdělávací strategie, díky kterým žáci:

Kompetence k učení:

- získávají pocit úspěchu z dobře vykonané práce

Kompetence k řešení problémů:

- promyšlejí různé pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- tvořivým způsobem uplatňují vlastní nápady při práci

Kompetence komunikativní:

- rozšiřují si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek
- popisují postup práce

Kompetence sociální a personální:

- při práci ve skupinách obhajují řešení postupu práce
- naslouchají názoru druhých
- respektují dohodnutá pravidla, hodnotí svou práci i práci ostatních

Kompetence občanská:

- třídí odpad
- aktivně používají pravidla silničního provozu
- ošetří drobná poranění, poskytují základní první pomoc
- umí správně reagovat v případě mimořádných událostí

Kompetence pracovní:

- učí se manuální zručnosti
- podílejí se na tvorbě produktů, které využíváme při další výuce i výzdobě školy

Praktické činnosti 1. - 3. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
<u>Práce s drobným materiálem</u> Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	Pracuje s přírodninami, modelovací hmotou, papírem, textilem aj. materiálem.	Výrobky z různých materiálů	Vv	Škola v přírodě
Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Sestaví výrobek podle jednoduchého návodu.		Čj sloh – pracovní postupy Vv	
<u>Konstrukční činnosti</u> Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí.	Sestaví ze stavebnice jednoduchý výrobek podle zadání.	Práce montážní a demontážní	Prv – dopravní prostředky, domov Vv	
<u>Pěstitelské práce</u> Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. Pečuje o nenáročnou rostlinu.		Péče o pokojové a zahradní rostliny	Prv Škola v přírodě	Živá zahrada
<u>Příprava pokrmů</u> Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	Prostře stůl pro jednoduché občerstvení.	Příprava jednoduchých pokrmů Stolování	Čj sloh – pracovní postup Prv – rodinné oslavy	
Chová se vhodně při stolování.	Učí se správně stolovat.			

OCHRANA ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ			
Chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí.	Záchranáři Oheň – požár		1. ročník
Přivolá pomoc (některým z osvojených způsobů).	Přivolání pomoci Předcházení úrazům		
Odhadne riziko/nebezpečnou situaci.	Základní bezpečnostní a výstražné tabulky		2. ročník
Na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost.	První pomoc Mimořádné události		3. ročník
Chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života; hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby.	Požáry, nebezpečí zábavní pyrotechniky		

Praktické činnosti 4. - 5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
<u>Práce s drobným materiálem</u> Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	Pracuje s přírodninami, modelovací hmotou, papírem a kartonem, textilem, drátem, folií aj.	Výrobky a vlastnosti materiálu	Přv, Vv	
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	Osvojuje si pracovní pomůcky a nástroje, seznamuje se s jejich funkcí a využitím.	Lidové zvyky, tradice, dekorace, přáníčka, drobné dárečky	Vv	
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	Učí se jednoduchým pracovním postupům, používá vhodné nástroje a náčiní k práci s připraveným materiálem.	Organizace práce	Čj	
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu.	Dodržuje základní hygienické návyky při pracovních činnostech a návyky při předcházení úrazu.	Jednoduché pracovní postupy	Čj	
<u>Konstrukční činnosti</u> Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	Sestaví ze stavebnice modely plošné, prostorové. Seznamuje se s jednoduchými konstrukčními postupy.	Práce montážní a demontážní		
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	Sestaví podle jednoduchého návodu výrobek ze zadaného materiálu.	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Používá základní hygienické návyky při pracovních činnostech.	Zásady bezpečnosti práce Předcházení úrazu		

<u>Pěstitelské práce</u> Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	Seznamuje se se základními podmínkami pro pěstování rostlin, složením půdy a jejím zpracováním, výživou rostlin.	Základní podmínky pro pěstování rostlin	Přv	Škola v přírodě
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny i jiné rostliny.	Pěstuje okrasné a pokojové rostliny.	Pěstování rostlin v místnosti, na zahradě		
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	Používá vhodné pracovní nástroje.			
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Dbá základních zásad hygieny.	Pravidla bezpečnosti práce		
<u>Příprava pokrmů</u> Orientuje se v základním vybavení kuchyně.	Orientuje se v kuchyni.	Příprava pokrmů	Čj	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm.				
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	Pravidla společenského chování		
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.	Udržuje čistotu a pořádek v kuchyni. Poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.	Hygiena a bezpečnost práce		

DOPRAVNÍ VÝCHOVA			
Popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě.	Povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty		4. ročník
Zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole.	Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu silnice z pohledu cyklisty a značení Druhy křižovatek a kruhový objezd		
Jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola.	Reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu		
Snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu.	Potřeba správné výbavy jízdního kola a cyklisty Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu Volnočasové aktivity související se silničním provozem a dodržování pravidel V silničním provozu nejsi sám		5. ročník
OCHRANA ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ			
Zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm.	Příčiny vzniku požárů Požáry v přírodě, lesní požáry, největší rizika		4. ročník
Rozezná označení uzávěrů vody a plynu.	Označení uzávěrů, rozvody plynu, vody, elektřiny, označení východů (ve škole)		
Poskytne základní první pomoc (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetří opařeniny a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu).	Péče o zdraví a poskytování první pomoci		

Rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby.	Rizika otrav, jejich příčiny a příznaky Základy zvládání stresových stavů		5. ročník
V modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem.	Rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů		
Ošetří úrazy různého charakteru.	Poskytování první pomoci Resuscitace		
Rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár.	Způsoby chování při požárech, možnosti hašení požáru Hasicí přístroje Evakuace při požáru Evakuační plán Úniková cesta, druhy únikových cest, význam značek označujících únikové cesty		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Charakteristika předmětu

Předmět praktické činnosti patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je vyučován na druhém stupni v 6. ročníku po dvou hodinách týdně a v 7. jednu hodinu týdně jako povinný předmět. V šestém ročníku je rozdělen do dvou částí – pěstitelské práce, chovatelství a práce s technickým materiálem, v sedmém je zařazen okruh pěstitelské práce a chovatelství.

Vzdělávací obsah je propojen především se vzdělávacími oblastmi Člověk a příroda, Matematika a její aplikace. Žáci se učí pozitivnímu vztahu k práci, osvojují si základní dovednosti a návyky z oblasti pěstitelství, chovatelství a práce s technickým materiálem. Prakticky využívají znalosti získané v rámci jiných předmětů (přírodopis, matematika, fyzika). Uvědomují si pozitivní i negativní vliv lidské (své) činnosti na životní prostředí. Učí se pracovat šetrně a bezpečně se základními pomůckami, nástroji, materiálem a správně nakládat s odpady.

Do předmětu je začleněna Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu praktické činnosti využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovně a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence sociální a personální:

- spolupracovat ve skupině

Kompetence pracovní:

- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, provádět jednoduchou údržbu
- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky
- volit vhodné pracovní postupy při pěstování základních druhů užitkových i okrasných rostlin
- volit vhodné pracovní postupy při práci s technickými materiály
- prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- aktivně se podílet na péči o životní prostředí ve škole i v jejím blízkém okolí

Kompetence občanské:

- zodpovědně nakládat s odpady, zachází šetrně se surovinami, materiálem i energií
- ošetřit drobná poranění, poskytnout základní první pomoc
- správně reagovat v případě mimořádných událostí

Praktické činnosti 6. ročník**Pěstitelské práce, chovatelství**

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.	Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Bezpečnost práce na školním pozemku Poskytování první pomoci při úrazech		
Poskytne první pomoc, včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svoji i svého okolí.		Stavy bezprostředně ohrožující život, výkony zachraňující život Zásady první pomoci při zlomeninách, otřesu mozku, astmatických a epileptických záchvatech, apod. Prevence úrazů a nemocí spojených s běžnými činnostmi		
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich jednoduchou údržbu.	Práce na školním pozemku		
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.		Zelenina a ovoce - charakteristika - druhy, pěstování a význam Osivo a sadba – způsoby setí a sázení	Př	

Práce s technickými materiály

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.	Dodržuje zásady bezpečnosti práce. Umí poskytnout první pomoc.	Dílenský řád První pomoc	Pěstitelské práce – řád	OČMU Bezpečnost práce
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	Vyzná se základních funkcích technického výkresu a dokumentaci.	Technický výkres	M	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	Zná základní vlastnosti dřeva. Narýsuje jednoduchý výrobek. Umí řezat pilkou, pilovat. Ví co je plátování.	Vlastnosti dřeva – rýsování, řezání, pilování, měření, dlabání	M Šetření přírodního materiálu	Životní prostředí
	Zná základní vlastnosti kovů (ocel, slitiny). Vyrobí papírovou šablonu výrobku.	Vlastnosti kovů, rýsování, stříhání, ohýbání plechu, pilování		
	Zná základní vlastnosti plastů. Opracovává plasty - rýsuje, měří, lepí, řeže, piluje. Vyrobí šablonu výrobku.	Vlastnosti plastů, rýsování, lepení, řezání, pilování	Př	Životní prostředí
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	Samostatně si zorganizuje práci s kovem, dřevem, plastem. Udržuje pořádek na pracovišti. Dbá o bezpečnost na pracovním místě.	Kombinace materiálů – kov, dřevo, plast		

Praktické činnosti 7. ročník**Pěstitelské práce, chovatelství**

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.	Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.	Bezpečnost práce na školním pozemku Poskytování první pomoci při úrazech		
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich jednoduchou údržbu.	Práce na školním pozemku		
Poskytne první pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření.		Tepelná poranění		
Aktivně předchází rizikům běžných úrazů, otrav, tonutí, popálenin, která hrozí v různém období, prostředí a při různých činnostech, včetně jejich příznaků, projevů a dopadů, poskytne první pomoc.		Praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů		
Poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích).				
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	Chovatelství	Př	
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.	Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných druhů rostlin.	Léčivé rostliny Bylinky (koření) Okrasné rostliny – základy pěstování a péče o ně		

Volitelné předměty

6. – 9. ročník

Předmět	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Cvičení z českého jazyka				x/p
Seminář z českého jazyka				x
Cvičení z matematiky		x/p		x/p
Seminář z matematiky		x		x
Informatika			x/p	x/p
Pracovní dovednosti			x/p	x/p
Pohybové aktivity			x/p	x/p

Poznámka:

Nabídku volitelných předmětů i jejich časovou dotaci uzpůsobujeme dle podmínek daného školního roku.

x – je možnost učit předmět v daném ročníku

p – je možnost učit předmět v daném ročníku pro žáky s IVP pro LMP od 3. stupně

Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět cvičení z českého jazyka navazuje svým obsahem na učivo předmětu český jazyk. Vyučuje se jako volitelný v 9. ročníku.

Učivo je rozděleno do tří celků. Žáci si upevňují tvaroslovné a pravopisné učivo, základy skladby. Soustřeďují se také na přípravu a úspěšné složení přijímacích zkoušek, procvičují jazykové rozbory.

Výchovné a vzdělávací strategie

Práce v hodinách je pestrým výběrem mnoha různých forem. Všichni žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za svou práci, k formování vlastních názorů, k formulování otázek a hledání adekvátních odpovědí. Jsou dále vedeni k hodnocení výsledků své práce vhodnou prezentací například ve školním časopise.

Využíváním výše jmenovaných strategií rozvíjíme u žáků klíčové kompetence, které žákům umožňují:

Kompetence k učení:

- vyhledávat a třídit informace, využívat je prakticky
- aktivně si osvojovat mateřský jazyk
- operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- zhodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledávat informace vhodné k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- s dopomocí řešit problémy, volit vhodné způsoby
- ověřovat prakticky správnost řešení jazykových problémů

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat, zapojovat se do diskuse
- rozumět různým typům textů a záznamů
- využívat jazyka vhodně v různých situacích

Kompetence sociální a personální:

- spolupracovat ve dvojici i ve skupině

Cvičení z českého jazyka, 9. ročník

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Používá cizí slova ve správném tvaru	Tvarosloví, slova přejatá, cizí vlastní jména, slovesný vid, slovesné třídy	D, Z, Př, F, Ch	
Zná pravidla pro psaní základních pravopisných jevů, vyjádří je vlastními slovy a prakticky aplikuje v běžném textu.	Pravopisné jevy		
Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně je používá. Poznává druh vedlejších vět, zeptá se na ně, vysvětlí, jak se v souvětí spojují, graficky je znázorní a zdůvodní interpunkci	Skladba		

Vyučovací předmět: Seminář z českého jazyka

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení:

Seminář z českého jazyka je vyučován jako volitelný v devátém ročníku. Učivo je rozděleno do tří celků. Žáci si upevňují tvaroslovné učivo, rozšiřují znalosti v oblasti literární výchovy, seznámí se s vývojem starší české literatury. Také se žáci soustředí na přípravu a úspěšné složení přijímacích zkoušek, procvičují jazykové rozbory, seznamují se s literaturou 20. a 21. století.

Výchovné a vzdělávací strategie

Práce v hodinách je pestrým výběrem mnoha různých forem. Všichni žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za svou práci, k formování vlastních názorů, učí se formulovat otázky a hledat adekvátní odpovědi. Jsou dále vedeni k hodnocení výsledků své práce vhodnou prezentací například ve školním časopise nebo vydáním třídního almanachu.

Využíváním výše jmenovaných strategií rozvíjíme u žáků klíčové kompetence, které žákům umožňují:

Kompetence k učení:

- vyhledávat a třídit informace, využívat je prakticky
- aktivně si osvojovat mateřský jazyk
- operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí
- zhodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledávat informace vhodné k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řešit problémy; volit vhodné způsoby
- ověřovat prakticky správnost řešení jazykových problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- rozumět různým typům textů a záznamů
- využívat jazyka vhodně v různých situacích

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracovat ve dvojici i ve skupině

Seminář z českého jazyka 9. ročník

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Zná díla vybraných spisovatelů. Formuluje a vyjádří vlastní názor na dané dílo, vymezí, co a jak ho oslovilo, zaujalo.	Literatura 20. a 21. století, seznámení s dílem vybraných současných spisovatelů		
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů. Podle komunikační situace rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Všestranné jazykové rozbory – základní orientace ve větě a souvětí, určení stavby a vzájemných vztahů, všeobecné testy, nácvik obtížnějších pravopisných jevů,		
Uplatní čtenářskou gramotnost, pracuje s různými zdroji informací (knihovna, internet), formuluje a vyjádří svůj názor na literární dílo.	Referáty z přečtených knih		

Vyučovací předmět: Cvičení z matematiky

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět cvičení z matematiky se vyučuje jako volitelný v 7. a 9. ročníku. V tomto předmětu žáci procvičují úlohy z běžného života. Na typických příkladech ze života se učí pochopit a analyzovat problém. Žáci uplatňují logické myšlení při řešení problémů a procvičují znalosti a dovednosti získané v hodinách matematiky.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu cvičení z matematiky využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovně a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence k učení:

- vyhledávat a zpracovávat informace
- vybírat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků dílčí poznatky

Kompetence k řešení problémů:

- rozpoznat a pochopit problém, promyslet a naplánovat způsob řešení problémů
- využívat vlastní úsudek a zkušenosti
- s pomocí řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat logické, matematické a empirické postupy

Kompetence sociální a personální

- pracovat ve dvojici nebo skupině

Cvičení z matematiky 7. ročník

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
ARITMETIKA Vysvětlí vztah mezi celkem a částí, znázorní zlomky na číselné ose, porovnává a počítá se zlomky. Znázorní a uspořádá celá čísla na číselné ose, porovnává a počítá s celými čísly. Rozumí operacím s racionálními čísly, umí je aplikovat. Uvádí příklady poměrů, počítá s poměry, použije poměr k určení měřítka plánu a mapy a také k určení vzdálenosti. Rozumí a určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti, nakreslí graf závislosti, analyzuje tabulku. Aplikuje procenta na určení části celku, popíše základní pojmy – základ, počet procent, procentová část. Využívá znalostí procent k řešení konkrétních úloh (slevy, úrok).	Zlomky Celá čísla Racionální čísla Poměr Přímá a nepřímá úměrnost Procenta		
GEOMETRIE Rozlišuje typy rovnoběžníků, trojúhelníků a lichoběžníků. Popíše jejich vlastnosti, vypočítá jejich obvod a obsah a sestrojí je.	Rovnoběžník, trojúhelník, lichoběžník		

Cvičení z matematiky 9. ročník

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
ARITMETIKA Porozumí zadání základních úloh, správně je zařadí k matematickému tématu. Hledá vhodný způsob řešení úlohy. Funkční vztah vyjádří tabulkou, rovnicí a grafem.	Racionální čísla Procenta Mocniny a odmocniny Poměr Výrazy a mnohočleny Rovnice a soustavy rovnic Slovní úlohy Obvody a obsahy obrazců Povrchy a objemy těles Funkce		
GEOMETRIE Využívá geometrické symboly při zápisu konstrukce. Vlastnosti geometrických útvarů využívá k řešení geometrických úloh. Rozumí rovnoběžnému promítání. Zobrazí náčrtem i konstrukčně geometrická tělesa.	Úhly Množiny všech bodů dané vlastnosti Konstrukční úlohy Shodná zobrazení		

Vyučovací předmět: Seminář z matematiky

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět seminář z matematiky se vyučuje jako volitelný v 7. a 9. ročníku V tomto předmětu žáci řeší problémové situace a úlohy z běžného života, učí se pochopit a analyzovat problém. Žáci uplatňují logické myšlení při řešení problémů, které nezávisí na znalostech a dovednostech školské matematiky. Žáci pracují s komplexnějšími úlohami, při jejichž řešení používají znalosti a dovednosti získané v hodinách matematiky.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu seminář z matematiky využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, díky kterým žák:

Kompetence k učení:

- vyhledává a zpracovává informace
- zapojuje se do matematických soutěží
- vybírá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků dílčí poznatky, na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické jevy

Kompetence k řešení problémů:

- rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- využívá vlastní úsudek a zkušenosti
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá logické, matematické a empirické postupy
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Seminář z matematiky 7. ročník

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
ARITMETIKA Vysvětlí vztah mezi celkem a částí, znázorní zlomky na číselné ose, porovnává a počítá se zlomky. Znázorní a uspořádá celá čísla na číselné ose, porovnává a počítá s celými čísly. Rozumí operacím s racionálními čísly, umí je aplikovat. Uvádí příklady poměrů, počítá s poměry, použije poměr k určení měřítka plánu a mapy a také k určení vzdálenosti. Rozumí a určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti, nakreslí graf závislosti, analyzuje tabulku. Aplikuje procenta na určení části celku, popíše základní pojmy – základ, počet procent, procentová část. Využívá znalostí procent k řešení konkrétních úloh (slevy, úrok).	Zlomky Celá čísla Racionální čísla Poměr Přímá a nepřímá úměrnost Procenta		
GEOMETRIE Rozlišuje typy rovnoběžníků, trojúhelníků a lichoběžníků. Popíše jejich vlastnosti, vypočítá jejich obvod a obsah a sestrojí je.	Rovnoběžník, trojúhelník, lichoběžník		

Seminář z matematiky 9. ročník

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
ARITMETIKA Porozumí zadání složitějších úloh a zvolí vhodný postup řešení. Hledá různé způsoby řešení úlohy, odhaduje předběžný výsledek, který porovná s konečným řešením úlohy. Chápe funkční vztahy mezi veličinami a vyjadřuje je rovnicí nebo graficky.	Racionální čísla Procenta Mocniny a odmocniny Poměr Výrazy a mnohočleny Lomené výrazy Rovnice a soustavy rovnic Slovní úlohy Obvody a obsahy obrazců Povrchy a objemy těles Funkce		
GEOMETRIE Využívá zápisy a znaky geometrické konstrukce. Zná vlastnosti geometrických útvarů a umí je využít k řešení geometrických úloh. Rozumí rovnoběžnému promítání. Zobrazí náčrtkem i konstrukčně geometrická tělesa.	Úhly Množiny všech bodů dané vlastnosti Goniometrické funkce Konstrukční úlohy Shodná zobrazení		

Vyučovací předmět: Informatika (volitelná)

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení

Obsahem výuky jsou informační a komunikační technologie. Znalosti a dovednosti získané v hodinách informatiky žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací. V předmětu je kladen důraz na práci s informacemi, jejich prezentaci, tvořivost a řešení problémů.

Organizační vymezení

Předmět informatika je nabízen žákům 8. a 9. ročníku jako volitelný. Vyučuje se v odborné pracovně výpočetní techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie k naplnění výchovných a vzdělávacích cílů je vedena formami samostatné, párové práce, kdy žáci řeší dílčí úkoly, bystřejší, či pokročilejší žáci řeší složitější úkoly. V párové práci žáci vzájemně spolupracují a předávají si své zkušenosti. Při výuce je kladen důraz na rozvoj komunikačních schopností, rozpoznání nebezpečí spojených s komunikací pomocí internetu.

Díky výchovně vzdělávacím strategiím, které využíváme, žáci:

Kompetence k učení:

- vyhledávají a třídí informace a využívají je v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy

Kompetence řešení problémů:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- volí vhodné způsoby řešení;

Kompetence komunikativní:

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Informatika 8. – 9. ročník (volitelná)

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Napíše přiměřený text s dodržением základních pravidel, text edituje, doloží obrázkem a uloží.	Word - uložení, otevření souboru, pohyb v dokumentu, označení do bloku, druhy písma, panel nástrojů, vložení obrázku		8.,9.
Vytvoří text, edituje jej, doplní vložením obrázku a uloží. Užívá různé druhy písma, čar, barev.	Word – editace textu, práce se stránkou, dokumentem, doplňkové funkce, grafika ve Wordu		8.
Ví o existenci virového nebezpečí, zná cesty, jak se mu bránit.	Antivirové programy		8.
Využívá internet pro získání informací, zná nevýhody a ví jak jim předcházet. Ví o nebezpečí navazování kontaktů přes chatování.	Práce s internetem, výběr informací, chat		8., 9.
Vytvoří vlastní jednoduchou webovou stránku.	Web – tvorba webových stránek s využitím textu a grafiky		9.
Vytvoří tabulku v Excelu, vytváří a používá jednoduché vzorce, vloží graf.	Excel		8., 9.
Dokáže vytvořit prezentaci v PowerPointu.	PowerPoint – prezentace s využitím informací z internetu, animace		8.,9.
Orientuje se na legálních stránkách, umí využít nabízené informace a dále je zpracovat podle svých dalších možností. Je informován o nebezpečích při komunikaci na internetu.	Práce s internetem, vyhledávání informací	Všechny naukové předměty	8.,9.
Dokáže si zřídit a udržuje emailovou adresu na veřejném serveru, umí se zaregistrovat, odeslat a přijmout email.	Seznam, Centrum, Google		8., 9.

Vyučovací předmět: Pracovní dovednosti

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět pracovní dovednosti je nabízen jako volitelný žákům 8. a 9. ročníku. Žáci získávají základní praktické pracovní dovednosti a návyky. Učí se opracovávat různé materiály, volit správné nástroje a nářadí, pomůcky a nástroje, učí se používat dostupnou techniku. Zlepšují své motorické a tvořivé dovednosti, získávají pozitivní vztah k práci. Prakticky využívají znalosti získané v rámci jiných předmětů (přírodopis, matematika, fyzika). Uvědomují si pozitivní i negativní vliv lidské (své) činnosti na životní prostředí a učí se správně nakládat s odpady a šetrnému zacházení se surovinami, materiálem, vodou a energií. Získávají základní poznatky o životní a pracovní orientaci.

Výchovně vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu pracovní dovednosti využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, díky kterým žák:

Kompetence k učení

- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí
- rozvíjí vlastní tvořivost

Kompetence k řešení problémů

- volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické postupy
- správnost řešení zadaných problémů prakticky ověřuje a aplikuje je při řešení podobných úkolů

Kompetence komunikativní:

- rozumí různým textům, záznamům, obrazovým materiálům
- rozvíjí schopnost dorozumívání

Kompetence sociální a personální:

- spolupracuje ve skupinách
- vytváří pravidla bezpečné práce při různých činnostech

Kompetence pracovní:

- osvojuje si pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, dodržují hygienu práce
- volí vhodné pracovní postupy
- organizuje si práci a dodržuje technologickou kázeň
- aktivně se podílí na ochraně životního prostředí ve škole a jejím okolí
- má odpovědný a tvořivý postoj k vlastní práci a její kvalitě
- prakticky poznává různé obory lidské činnosti
- ošetří drobná poranění, při práci chrání zdraví vlastní i druhých

Pracovní dovednosti

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce.	Bezpečnost práce		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich jednoduchou údržbu.	Práce na školním pozemku		
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování základních druhů zahradních i pokojových rostlin.			
VÝTVARNÉ TECHNIKY			
Zvládá základní postupy při vybraných výtvarných technikách.	Práce s papírem Práce s textilním materiálem Práce s přírodním materiálem		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	Pokrmy za studena Tepelné zpracování potravy		
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	Úprava stolu a stolování		
TECHNICKÉ ČINNOSTI			
Zná vlastnosti dřeva – ovládá základy řezání, měření, pilování, dlabání, vrtání, lepení.	Vlastnosti a opracování dřeva – měření, pilování, dlabání, vrtání, lepení, plátování		
Zná základní vlastnosti kovů, umí orýsovat, řezat, pilovat, vrtat. Vyrábí papírovou šablonu výrobku.	Vlastnosti a opracování kovů – měření, orýsování, ohýbání, pilování, vrtání.		
Zná vlastnosti plastů. Ovládá základy řezání, lepení, vrtání, tepelného tvarování, vrtání. Samostatně rýsuje a měří.	Vlastnosti a opracování plastů – řezání, lepení, pilování, vrtání, tepelné tvarování, rýsování, měření.		

TECHNICKÉ KRESLENÍ			
Rozlišuje různé druhy čar, typy písma a využívá jich při rýsování mnohoúhelníků a zadaných úloh.	Základy rýsování		
Používá základní pravidla kótování, naučí se číst jednoduché technické výkresy.	Kótování, technické výkresy		
Aplikuje základní pravidla volného rovnoběžného promítání a pravoúhlého promítání při zobrazování těles.	Zobrazování prostorových útvarů do roviny – promítání		
Dodržuje formát technického výkresu, využívá dříve získaných vědomostí.	Technické výkresy		
Pracuje se základními počítačovými programy pro technické kreslení, zvětšování, zmenšování, využije ukázky technických projektů.	Vytváření technických výkresů pomocí počítače, počítačová grafika	Inf	

Vyučovací předmět: Pohybové aktivity

Charakteristika předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět pohybové aktivity je žákům nabízen jako volitelný v 8. ročníku a 9. ročníku. Pohybové aktivity jsou zaměřeny na zlepšování fyzické zdatnosti žáků a kolektivní hry s míčem, jako je florbal, fotbal či basketbal.

- výuka je realizována v tělocvičně a na školním hřišti
- žáci jsou rozděleni do skupin (chlapci a dívky) a jejich výuka probíhá odděleně
- dle možností daného školního roku je možno vytvářet skupiny žáků z různých ročníků

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvoj pohybových schopností a dovedností, péče o celkovou tělesnou a s ní související psychickou a sociální stránku osobnosti
- vytváření kladného vztahu žáků k péči o své zdraví a k celoživotní pohybové aktivitě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Ve vyučovacím předmětu sportovní hry využíváme pro utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, díky kterým žáci:

Kompetence k učení:

- poznávají smysl a cíl svých pohybových aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře

Kompetence k řešení problémů:

- myslí kriticky, činí uvážlivá rozhodnutí a jsou schopni je obhájit
- vnímají nejruznější problémové situace a rozhodují o vhodném způsobu jejich řešení
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a zhodnotí důsledky svých činů

Kompetence komunikativní:

- správně formulují vlastní názory a v diskuzi je dokážou obhájit
- dohodnou spolupráci a taktiku při hrách

Kompetence sociální a personální:

- vytvářejí a spoluvytvářejí pravidla práce v družstvu (týmu), spolupracují ve skupině
- chápou individuální rozdíly mezi jednotlivci

Kompetence občanské:

- respektují názory druhých, dodržují pravidla slušného chování

Kompetence pracovní:

- využívají získané pohybové schopnosti a dovednosti v praxi
- dodržují základní pravidla bezpečnosti při pohybových aktivitách

Pohybové aktivity

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uvědomuje si nutnost pohybové aktivity pro své zdraví.	Kolektivní hry, pohybové hry		
Svým přístupem v hodinách Tv usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro toto zlepšení. Chápe význam přípravy organismu před pohybovou aktivitou.	Kolektivní hry, pohybové hry, strečink, relaxační cvičení		
Chápe, že různá cvičení mají různé účinky. Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele či spolužáka je ovlivňuje. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. Pomůže spolužákovi při kompenzačních cvičeních.	Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí		
Připravuje, uklízí a používá náradí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své a spolužáků. Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví. Plní zodpovědně pokyny učitele i v nestandardním prostředí. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. Zvládá zásady první pomoci.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách Improvizované ošetření poranění a odsun raněného		
Snaží se o fair-play jednání při pohybových hrách. Chápe, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Využívá pro pohybové hry přírodního prostředí. Připraví a zorganizuje pro spolužáky jednoduchou hru. Uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk a počet hráčů. Svoji účastí a aktivitou podporuje různé veřejné sportovní akce.	Kolektivní hry s míčem s různým zaměřením		

Snaží se o fair-play jednání při pohybových hrách. Zorganizuje jednoduchou hru pro spolužáky. Zvolí vhodně hru pro danou věkovou skupinu. Využívá pro pohybové hry přírodní prostředí.	<u>Pohybové hry</u> – s různým zaměřením bez náčiní i s náčiním Soutěživé hry		
Rozliší jednotlivé druhy sportovních her (kolektivní x individuální, brankové, síťové, pálkovací). Zvládá základní herní činnosti v určených hrách a uplatňuje je ve hře. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji. Rozumí základním pravidlům hry a ovládá základy rozhodování při hře. Ví, co je fair-play.	<u>Sportovní hry</u> <u>Vybíjená, přehazovaná</u> <u>Košiková</u> – přihrávky obouruč, jednoruč, střelba, rozskok Herní činnosti – uvolňování hráče bez míče a s míčem, herní kombinace Základy herních systémů (zónová a osobní obrana, dvojtakt) <u>Softball</u> – přihrávky, chytání míče, odpálení míče, hra podle jednoduchých pravidel <u>Odbíjená</u> – průpravné prvky, základy odbíjení (vrchní, spodní obouruč), podání spodní, přihrávka, nahrávka, pokus o smeč, vrchní podání, základy hry <u>Kopaná</u> – základní herní činnosti jednotlivce (vedení míče, vhazování, střelba, zpracování míče, činnosti brankáře) Základní herní kombinace <u>Florbal</u> – základní herní činnosti (zpracování a vedení míčku, přihrávka, střelba), základní herní kombinace		

Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí příslušnými paragrafy školského zákona. Podrobnosti o hodnocení výsledků žáků a jeho náležitostech stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou podrobně zpracována ve školním řádu včetně způsobu hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zásady hodnocení prospěchu žáků

Na naší škole plní hodnocení žáků nejen funkci orientační a informační, ale funguje i jako zpětná vazba pro žáka, zákonné zástupce i učitele, motivuje žáka k další aktivní práci. Má jasně stanovená pravidla, která jsou pro žáka i zákonné zástupce srozumitelná.

Hodnocení je zaměřeno ke stanoveným výstupům, poskytuje informaci, do jaké míry si žák stanovené výstupy osvojil. Splňuje pravidla stanovená v jednotlivých předmětech tak, aby bylo efektivní a zároveň ucelené (komplexní). Zohledňuje specifické potřeby žáků.

Škola podporuje pozitivní sebehodnocení žáků a usiluje o zvýšení sebeúcty každého dítěte. Hodnotí individuální pokrok dítěte bez srovnávání s ostatními.

V hodnocení předmětů není zahrnuto chování žáka. Žáci mohou připomínky k sestavení kritérií hodnocení uplatnit přes své zástupce v žákovské radě.

Informace o prospěchu a chování

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování:

- učitel jednotlivých předmětů běžně prostřednictvím žákovské knížky, dále osobně a na třídních schůzkách
- třídní učitel prokazatelným způsobem v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování

Hodnocení prospěchu

Způsoby hodnocení

Klasifikace:

Používá se vždy u písemných prací a na vysvědčení.

Zásady pro použití klasifikace:

- známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje chování žáka
- klasifikuje se jen probrané a procvičené učivo
- učitel bere vyváženě v úvahu vědomosti, dovednosti, postupy, práci s informacemi a komunikační dovednosti během celého klasifikačního období
- písemné práce jsou žákům předem oznámeny

Jiné číselné způsoby hodnocení:

Bodové a procentuální hodnocení je možné používat pro následnou klasifikaci písemných projevů.

Slovní hodnocení:

Slovní hodnocení žáka bude vypracováno na základě písemné žádosti zákonného zástupce ředitele školy. Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných

a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

Zhodnocení práce:

Používá se ve 3. čtvrtletí v 1. a v 6. ročníku. Hodnocení se provádí ve vybraných předmětech.

Zásady pro hodnocení:

- je zřejmá úroveň vzdělání žáka vzhledem k očekávaným výstupům
- hodnocení žákova osobního pokroku, píle, přístup ke vzdělání, porovnání s předcházejícími výsledky
- žák dostává informace o svých výsledcích a doporučení, jak dosáhnout zlepšení a předcházet neúspěchům
- adresnost hodnocení

Sebehodnocení:

- Průběžně v jednotlivých vyučovacích hodinách a předmětech, po celcích, ve všech ročních způsoby přiměřeným věku žáků. (žáci hodnotí jednotlivé činnosti slovní formou)
- V průběhu školní docházky žák postupně za pomoci učitelů rozvíjí schopnost hodnocení svých dovedností a dalších výsledků školní práce. Schopnost sebe hodnocení žáka je důležitý cíl výchovného a vzdělávacího působení školy.
- Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
  - jak bude pokračovat dál
- Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором chyby žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.

Na prvním stupni děti hodnotí své dovednosti ústně nebo písemně podle daných předloh. Na druhém stupni budou děti pokračovat v sebehodnocení dle možností daných předmětů.

Žákovské portfolio:

Od 1. ročníku si žáci zakládají portfolia. Vkládají do nich své vybrané práce, testy, slohy, výkresy. V této práci pokračují dále na druhém stupni dle vlastního uvážení.

Kritéria hodnocení

Charakteristika klasifikačního stupně vzhledem k očekávaným výstupům a kompetencím jednotlivých předmětů ŠVP:

Stupeň 1 - výborný:

Žák ovládá požadované poznatky uceleně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Jeho ústní a písemný projev je přesný a výstižný, myslí logicky správně. Je schopen samostatně studovat a zpracovávat informace.

Stupeň 2 - chvalitebný:

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. V jeho myšlení se projevuje logika. Ústní a písemný projev má menší nedostatky v přesnosti a výstižnosti. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat a zpracovávat informace.

Stupeň 3 - dobrý:

Žák má nepodstatné mezery v ucelených poznacích. Při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Podstatnější nepřesnosti dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Samostatně sleduje a zpracovává informace podle návodu učitele.

Stupeň 4 - dostatečně:

Žák má závažné mezery v ucelenosti poznatků. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. Při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby, je nesamostatný. Myšlení není tvořivé, v logice se vyskytují podstatné chyby. Ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Při samostudiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 - nedostatečný:

Žák si požadované poznatky neosvojil, má v nich značné mezery. Při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Neprojevuje samostatnost myšlení, projevují se časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má velké nedostatky. Nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Není schopen samostudia.

Na 1. stupni se použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na 2. stupni se použije slovní vyjádření, jestliže si nepožádal zákonný zástupce o slovní hodnocení.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn dle školského zákona, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu dle školského zákona, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje: Prospěl s vyznamenáním

Není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP žák hodnocen stupněm horším než 2 - chvalitebný a průměr stupňů povinných předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm 1 - velmi dobře.

Prospěl

Není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP žák hodnocen stupněm 5 - nedostatečný.

Neprospěl

Je-li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen stupněm 5 - nedostatečný nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí (viz školský zákon).

Nehodnocen

Není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených ŠVP na konci 1. pololetí (podmínky stanoveny ve školském zákonu)

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žák s vývojovou poruchou učení může být v daném předmětu hodnocen slovně na základě žádosti zákonného zástupce žáka nebo doporučení PPP.
2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
3. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů. Všechna navrhovaná opatření a způsob hodnocení se projednávají se zákonným zástupcem.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony (viz doporučení PPP).
6. Hodnocení nadaných žáků (na základě návrhu PPP a dohodě se zákonným zástupcem) způsob vzdělávání a hodnocení viz ŠZ.

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR, a při plnění povinné školní docházky v zahraničí se postupuje podle Školského zákona.

Postup do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák 1. stupně, který již v rámci 1. stupně opakoval a žák 2. stupně, který již v rámci 2. stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka. Ředitel školy může mimořádně nadaného žáka přeřadit do vyššího ročníku (viz. ŠZ).

Opakování ročníku

Žák opakuje ročník, pokud na konci 2. pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. Neplatí to pro žáka, který na daném stupni již jednou ročník opakoval. Tomuto žákovi bude povoleno opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů, a to na žádost zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře (viz. ŠZ).

Opravné zkoušky

Žák na daném stupni dosud neopakoval ročník a na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů, s výjimkou předmětů výchovného zaměření, koná opravnou zkoušku. Opravná zkouška se koná nejpozději do konce příslušného školního roku (31. 8.). V jednom dni může žák konat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravná zkouška je komisionální. Žák, který nevykoná úspěšně opravnou zkoušku, nebo se ke zkoušce nedostaví - neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy povolit náhradní termín, a to nejpozději do 15. září. (viz. ŠZ)

Komisionální přezkoušení

V případě pochybnosti zákonného zástupce žáka o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí může požádat zákonný zástupce ředitele školy do tří pracovních dnů o přezkoušení. (viz. ŠZ)

Zásady hodnocení chování žáků

- kritériem pro hodnocení chování je dodržování pravidel chování stanovené školním řádem, dodržování vnitřního řádu pracoven a zásad chování ve třídách
- škola hodnotí a klasifikuje chování žáků především ve škole, bezprostředním okolí školy a při školních akcích
- při hodnocení chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka
- třídní učitel, či ostatní vyučující projednají chování žáků při vážném porušení školního řádu, vnitřního řádu učeben, zásad chování ve třídách a ředitel po projednání na pedagogické radě rozhoduje o návrhu klasifikace chování
- formy výchovných opatření (viz. Školní řád)

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Má dobrý vztah ke všem spolužákům a přispívá k utváření dobrých pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka není v souladu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Žák není vždy přístupný výchovnému působení.

Stupeň 3 (méně uspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku nebo se dopouští opakovaně závažnějších přestupků proti pravidlům chování nebo školního řádu.

Použité zkratky

Aj	- anglický jazyk
BESIP	- bezpečnost silničního provozu
Cv	- cvičení
Čj	- český jazyk
ČOV	- čistírna odpadních vod
ČvS	- člověk ve společnosti
D	- dějepis
Dom	- domácnost
DVPP	- další vzdělávání pedagogických pracovníků
EV	- environmentální výchova
EVVO	- environmentální výchova, zdělávání a osvěta
F	- fyzika
Hv	- hudební výchova
HZS	- hasičský záchranný sbor
Ch	- chemie
IKI	- informační a komunikační infrastruktura
Inf	- informatika
INT	- integrováno (= začleněno do předmětu)
IVP	- individuální vzdělávací plán
LP	- laboratorní práce
LVVZ	- lyžařský výchovně vzdělávací zájezd
M	- matematika
MHD	- městská hromadná doprava
MeV	- mediální výchova
M.R.K.E.V.	- metodika a realizace komplexní ekologické výchovy
MuV	- multikulturní výchova
Nj	- německý jazyk
SPUCH	- specifické poruchy učení a chování
OČMU	- ochrana člověka za mimořádných událostí
OSPOD	- orgán sociálně právní ochrany dětí
OSV	- osobnostní a sociální výchova
p	- projekt
Pč	- praktické činnosti
PLPP	- plán pedagogické podpory
PPP	- pedagogicko-psychologická poradna
Prv	- prvouka
Př	- přírodopis
Přv	- přírodověda
PT	- průřezové téma
Rj	- ruský jazyk
Sem	- seminář
SPC	- speciálně pedagogické centrum
SRPDŠ	- Spolek rodičů a přátel dětí a školy při základní škole v Pardubicích - Svítkov
ŠN	- Školní noviny
ŠPZ	- školské poradenské zařízení
Tč	- technické činnosti

ZUŠ	- základní umělecká škola
Vv	- výtvarná výchova
TK	- třídní kniha
Tk	- technické kreslení
Tv	- tělesná výchova
VDO	- výchova demokratického občana
VEGS	- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
VI	- vlastivěda
vol.	- volitelný (předmět)
VOV	- vizuálně obrazné vyjádření
Z	- zeměpis
ŽP	- životní prostředí